

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

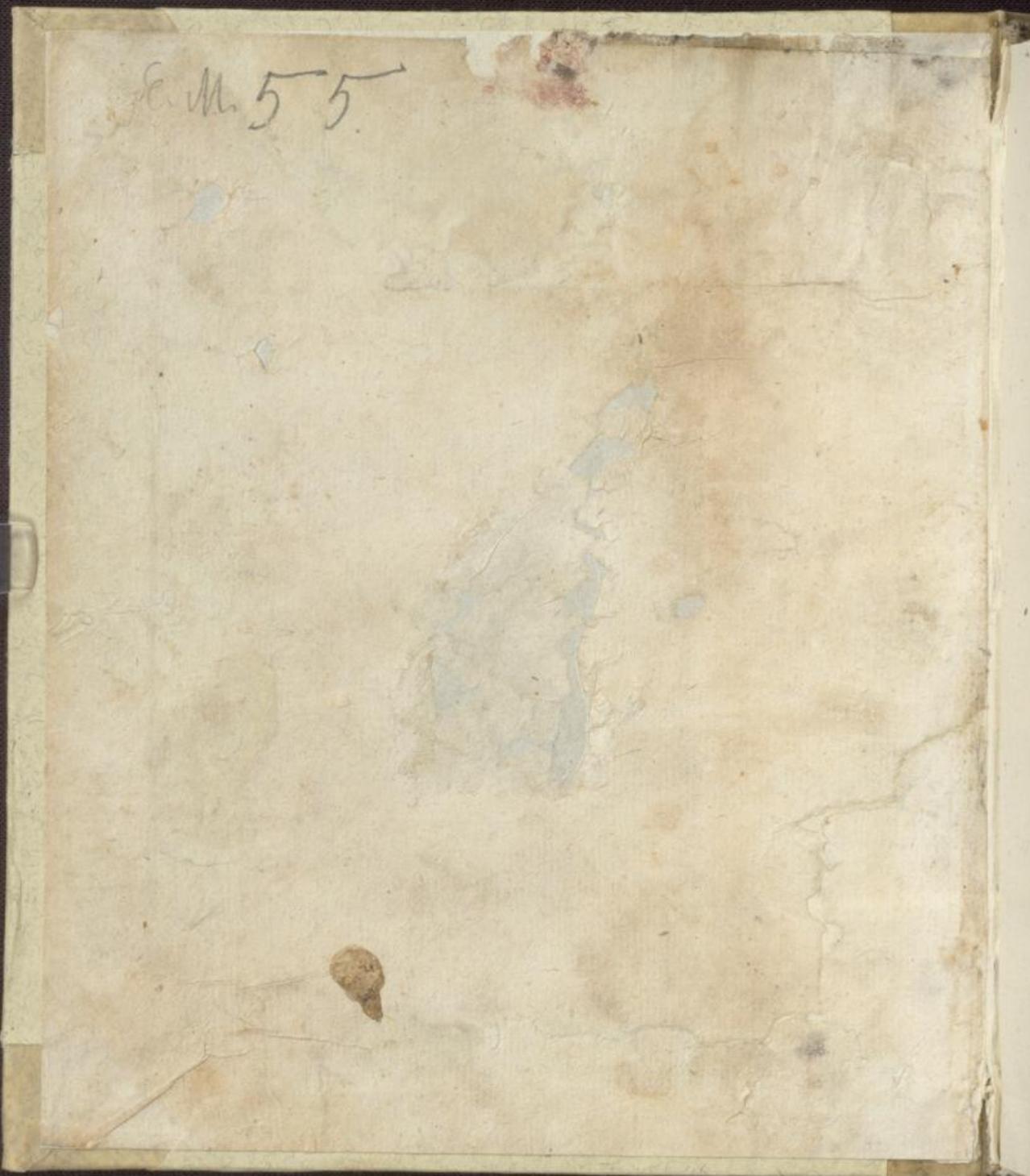
Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Statuta congregationis ben. argent - Cod.
Ettenheim-Münster 55**

[S.I.], 1623-1624

[urn:nbn:de:bsz:31-108283](#)

STATVTA

Congregationis Benedictinæ Argentinensis à Serenissimo Principe Episcopo Argentinensi, & Passaviensi Leopoldo-Archiduce Austriae recepta, approbata, & confirmata, qui etiam ut vnanimi consensu in omnib' monasterijs, & vniiformiter observarentur, pastorali & seria voluntate declaravit:
quemadmodū in sequenti eius Epistola patebit.

Anno reparatæ salutis **MDCXX**
III. Die I^{ma} Decembris.

T

STATUA

Cordes amicis regnare
Gaudet in agro sicut in urbe.
Vnde etiam in Regno Cœli
Gaudet in agro sicut in urbe.
Vnde etiam in Regno Cœli
Gaudet in agro sicut in urbe.
Vnde etiam in Regno Cœli
Gaudet in agro sicut in urbe.
Vnde etiam in Regno Cœli
Gaudet in agro sicut in urbe.

A
MDCXV
III. Dis I. D. 1600.

Sum Monasterij D. Ettonis.

LEOPOLDVS Dei gratia Archidux Austriae
Episcopus Argentinensis, & Passauensis, Administra-
tor Murbacensis, & Sudetensis, Dux Burgundie,
Stria, Carintia, Carniola et Crivitiae, Herzog
comes Tyrolis, & Goritia, Landgravis Franconie
&c. Generabilibus & Religiosis in Christo
Patribus & Fratribus, Abbatibus, Prepositis, Priori-
bus, Conventibus, & Religiosis Ordinis Sandi
Benedicti huic nostri Episcopatus Argentini-
sis nobis dilectis Salutem & gratiam.

Maxima cum consolacione, summo cum gudio
Generabilis & Religiosi in Christo Padris &
Fratres predilecti, accepimus, legimus, ac serio
examinavimus, i nobis meritis conceptam, et
iussu nostro conscriptam, nobis exhibiram, re-
ligiosam nivisi firmam quam quia secundum
Regulam Santissimi Padris Benedicti discrete
ac prudenter concinnatis, nos merito ad instan-
tiam vestram eam recipere approbare, &
confirmare voluimus, ad quod nos spes bona, su-
peri predictis, & bonis auctor Religiosis ac Religio-
nibus, ut postulationibus & iustis vestris peti-
tionibus, clementer attulamus. Quare auctor-
itate qua pungimus, nunc redirem nivendi

salvavant
jura aliorum
magnum.

Modum, et nos vestrę Monasteria, ac curia ad illa
pertinentia, in nobis Successorum Nostrorum pro-
tectionem ac defensionem denuo testipimus. Salvo
Iure aliorum Magistarum, qui ius aliquod legitime
habent, et presenti scripti privilegio communiues,
cum ea tamen copia reservante, ut nobis,
Successoribus nostris Canonice Episcopatum et
gentilensem intrantibus, Ius antiquum Ordinarij
et quod Sacrosanctorum Concilium Tridentinum de
Iure Ordinariorum salvissime ordinavit, illas
& inuiditatem permaneas: Quam licenciam et
facultatem nobis et Successoribus nostris ex
prefie reservatam vobis, addendi, minuendi,
explicandi, visitandi, reformati, corrigendi,
alleviandi, et omnia ea agendi, que in tali
tangenti negotio, in Domino Temporis successore
Canonice agenda videbundis; Ita tamen
ut per huiusmodi restrictiones essentiales, hec
reformatio nullis prouis temporibus, vel mi-
teris, vel alia à quovis in posterum intro-
ducatur: Nam cum conceperimus spem, ex hoc re-
formatio futili iniici, paulatim et diligenter
scripturam, ad perfectionem et maturitatem
peruenturam, quod ex animo obtulimus et forem;
Ita indubitate hab, si anni singulariter vibrabitur,
gulorum Monasteriorum sedulo et diligenter
instituer, id ordine subscripto: Anno hoc primo

V

cum per Reverendos Venerabiles et sincere nobis
dilectos Adamum Pez, Episcopum Tripolitanum,
Suffraganeum, et vicarium generalem Episcopatus
Argentiniensis, et Ludovicum suorum Sigillorum
Conciliarium nostros in Congregatione Venerabi-
liem et fiduciam etiam nobis dilectorum Abbatum
Ordinis S. Benedicti huius nostri Episcopi Argent-
inum Friderici Mauri Monasterij, Mariaj -
Apri Monasterij, Joannis Cenobiacensis,
Christopoli Schwarzen. Joannis Alturianj
Caspari Ettonis Monasterij, et Thosiae Mariae
Schutteranij, die primo Decemb. anni Millerij
Sexagesimi, vicini tertij in Coenobio Eber-
heimmister feliciter hic redit et uniformis
universi modus publicatus introductus, & ab
omnibus acceptatus fuerit, volumus & mandamus
ut sese unnes conforment, ei pie ac Religione scdm
hanc normam, si que irreverent, reperment,
has ordinationes prudenter et pacifice intro-
ducant, legesq; in omniis absq; ultra contra-
dictione prompte et obedientes exhibeant,
Quod quam sedulo fiat Visitatores a nobis
et Prelatis utriusque congregatis design-
ati prope anno inter Pascas et Pentecostes
quoniam fieri poterit singula Mo-
nasteria obear, et diligenter perquirant,

quonodo opus hoc precium sumum prouocatur,
Ordinary autem Visitatores erunt, designatus a
nobis et concilio Ecclesiastico, vel conciliaris
aliquis Ecclesiasticus, aut Prelatus, quisque
fuerit, pro nostro Successorum nostrorum bene-
placito, et Abbas a Cisterne Abbatibus, Pro
in Congregatione triennali electus, Qui
Visitatores singulis annis secundum iteramen-
tem, quo nobis et Successoribus nostris obstricti
sunt et erunt, fidem nobis, aut concilio Eclesiasti-
co in scriptis facient relationem de statu Mo-
nasteriorum tam in spiritualibus, quam in tem-
poralibus, ac crescent, aut decrecent, vel an-
ticipant, vel deficiant; De particularium mori-
bus et humanis delictis fratribus, que in Capit-
ulo culparum tractari et regulariter puniri
solent, sicut Abbas Visitator a Congrega-
tione electus inquireat capituloiter sed in
Regulas et Statuta PP corrigat, omnemq[ue]
Medicinam, quam p[ro]p[ter]ius Pater p[re]dictus ex deber[em]
procedenter exhibeat. in gravissimis tamen &
enormibus detedat, aut in contradictione, n[on]
obedientia, vel perniciacia alicuius Religiosi
conclio, auxilio, et authoritate nostri con-
silii electi, quorum Visitatorum Abbatibus

Auctoritatem si quis despiciat (quod abicit) ad nos
vel Successores nostros non referatur: nobis
media non deerunt immorigeros et disculps co-
creendi. Ut autem accurate et ordinarius annua-
fiat, singulis trienniis Capitulum generale
annum Pralatorum in Monasterio Visitatoris
qui anno illo defungitur officio, solenniter cele-
brabitur, quo in Capitulo ipse Visitator a
Capitulo electo presidebit, et si quid dubium aut
dignum relatione occurrit, et quod conclusum
aut de novo decretum fuerit nobis et Concilio
Ecclesiastico fiducia referatur. Visitatoris
aut Monasteriorum viribus propinque defundus
officio, cum Collega: quo abseruatis ordine
in Domino confidimus multis et gravibus diffi-
cultatibus viam perducendam: His annibus
sic rite decenterq; ordinatis volumus ut detin-
ramus, ut per Abbatess & Prioras congregatas
& conscriptas Ceremonias, Observantias re-
gulares, & laudabiles SS. PP. consuetudines
que ad scriptalem disciplinam monasticam du-
cunt per Visitatores & Capitula generalia in-
troducantur ut sic et in his una eademq; ratio
agentis et vivendi habeatur: Quo cum Dealmista
in gaudio dicere possumus: Ecce quam bonum

VII

18.

19.

VIII
et quam iucundum habidare fratres in ecclesie.
Hanc nostram esse pastoralem et seriam Voluntatis
hatem subscriptio nostra et Sigilli appressione
paternae declaramus. Melsheim 1. Octobris
Anno 1624.

Leprosus.

Admodum Ser. mi ac Lee. mi
Argent. & Paf. Epis. paf. paf.
Iwan. Balb. Schlegel paf.

IX

INCIPIT REGVLA SANCTI PATRIS NOSTRI BENEDICTI.

De generibus Monachorum

Cap. 1.

Qualis debet esse abbas.

Cap. 2.

De adhibendis ad consilium

Fratribus. Cap. 3.

ALiqua praecipa) Ea intelligimus, in quibus maximè tunc Conventus cuiusq; Monasterij consilia, & uota requiri debent; ut est receptio Monachorum ad professionem, collatio beneficiorum, ubi consuetus Conventus interuenire huic modi collationibus. Locaciones ad longum tempq; oppignoraciones graves, venditiones notabiles, Emptiones grandes, et huiusmodi. Etiam alia natio rerum Ecclesiasticarum, immobilium, et preciosarum (qua ualorem triginra floriorum excedunt) mobilium, quae per sacros Canones sine permissione summi Pontificis, ubi Monasteria

§. i.

In his Comitiis
appellatis regnat.

ur alienati
dios non pote-

Sunt exempta; sine permissione autem Ordinarii
ubi Monasteria (qualia sunt in Episcopatu
Argentinensi Ordinis S. Benedicti) non sunt
exempta, omnino fieri prohibentur.

*Nobis promissa
etiam dies 17.06.
nihil.*

§.2 Si tamen aliqua talis res alienanda est, quan-
tum fieri potest, permutatio fiat, potius quem
venditione, aut ita caute inuestigator pecunie
in alia bona, ne Monasteria aliquod detrimen-
tum patiantur; sapere enim contingit bona Laico,
rum esse hypothecata aut fidei commisso sub-
iecta, vel alter obligata.

*Conficitur
sumulante.*

§.3. **C**ONVOCET. Hoccamur antequam Abbas
exponat causam, de qua agendum est, exhortatur
Frater, ut cum humilitate dene consilium, iuxta
hoc Capitulum.

*Que in origine
dicta, ibi non
gredi.*

Prae redditus.

4. Prohibemus autem, ne quis Frater audeat reue-
lare ea, que in Capitalis particularibus Mona-
steriorum tractata fuerint. Quod si quis trans-
gressus fuerit, iniungatur ei pro hac gracie inobe-
dientia, ut dicat suam culpam in Capitulo coram
omnibus, itemque semel in pane & aqua, in terra
in Refectorio, et priuete per se messe uoce
activa et passiva Capitulari.

Qui senior.

5. **S**ENSORVM. Dicimus hac uoce per totam
Regulam intelligi a Nobis Priorem Claustralem

3

Sub priorem, Noviciorum Magistrum, Cellarari,
um, et post hos unum vel alterum ex Conventu
qui aetate Ordinis, & gravitate seni ceteros
Fratres antecedunt, quibuscum vel solis Prelati
negotia Monasterij suis accidentia, tam in
spiritualibus, quam temporalibus expedire
possunt.

Que sunt instrumenta bonorum
operum. Cap. 4.

De Obedientia. Caput. 5.

De Taciturnitate Cap. 6.

SCVRILSTATES VERO) Mori hac
teribili S.P.N. Benedicti sententia, e Mone,
sterijs omnes scurilitatis ac levitatum oca-
siones procul pelli, et hanc partem Regula
singulariter obseruari, et in transgressores
ciusdem graves a Superioribus poenas con-
stitui mandamus.

Omne quoq; ludi genus a Jure interdictum §. 2.
vel alias Religiosis minimè conueniens; ut
sunt aleæ, Charrarum, palestre seu luctæ, ^{multæ ludorum}
omnis ludus fortuna, virium et laxitiae, na- ^{tempore punitio}
na etiam spectacula, et Chorœas, omnemq;

T

habitus transformationem, et ludica omnia
inhibemus. Sed ludum pile, schachorum cum
duodecim lapillis, orbiculorum in longa mensa,
et alios, in quibus honestum corporis exerci-
tium inest, et nonne scandalo fieri possunt, con-
cedimus. Quatenus tamen in concedendo vel
prohibendo talia non desit discretio Superio-
ris, scientis quid expediat; indecentibus illis
chartarum, alearum ne ludis sublatis. Sed
et neg cuquam, ut in flumine, vel rivo la-
uandi, piscandue gratia, se denuerit, permittemus

16. 3.

*Senatus à
Xerfa ab Fr.
victor.*

*Tunc hunc mto.
Ne possit.*

Surgentibus a mensa post refectionem tam
prandij, quam Coene, recreandi seu colloquendi
tempus etiam per horam integrum, si haberi pos-
sit, indulgemus. Volumus tamen ut uno in loco,
a Superioribus depurando, conueniant. Qui
locus, si fieri potest, talis esse debet, ut in eo
quoq; circa scandalum, ac difficultatem Fratres
(quibus conceditur) cum Consanguineis et Ami-
cis colloqui possint, quando aduenient: alias ad
recreationem Fratum Opifices, hospites, aliosq;
ad Conuentum non pertinentes, admitti nolumus,
nisi singulari respectu Superior aliquem vel ali-
quos admittendos censuerit. Hicce tamen recre-

recreationum Conventibus, quamvis Prior non
semper interesse cogatur, curare tamen deberet,
ut Superior, aliue seniores ipsi interirent, qui ne
excessus in aliquo fiane, diligenter caueant.

Similiter quando cunq; uel in Monasterio uel
extra Fratres recreationis gratia conuenientur,
aut cum amico uel hospite colloquendi licentia
datur, caueant dissolutiones, maxima iniectiones,
impulsiones, et huiusmodi iocos honestati religio
nis mindmē conuenientes, sintq; solatia honesta
et modesta; que iuxta dictum S. Bernardi,
potius recreari quam exercent. Qui vero contra
fecerit, ieiunet semel in pane et aqua come.^{Prius transpecc.}
dens in Refectorio in terra toties, quories;
que ut melius obseruantur, huiusmodi recreatio
nibus semper unus de Superioribus interesto-

Caveant autem Superiores, ne permittant
Monachos uagari per Civitates, Vicos aut villa,
sed potius relaxandi animi causa, concedant
deambulationes extra Monasteria in Campos
aut Sylvas, in hebdomada semel, excepto tem
pore Quadragesime, et Aduerus Domini,
quibus talia cogitare non licet, nisi Superiori

Sensu Sensu
hunc profit.

4.
Iac. mors glori
in recreacione
quae anniversari.

75.

Si deambulat
est, p. p. q. d. q.
Casa ecclesi.

Ruptis huiusmodi
relaxatis sed, et mi

Ad hanc se afferat.
nibes sunt, à Superiorum conspectu nunquam se
tam procul eluminant, quin ab iisdem perspici
possint.

6. Sine deniq; Fratrum nostrorum colloquia,
quandocunq; colloquendi licensiam acceperint,
Non uana, non inutilia, sed que Religiosos
decent, et obseruent tempora, locaq; silentio
perpetuo dicata, ut sunt hora nocturne à
Completorio finito, usq; post finem Prima
regularis nocturne sequentis diei, et tem-
pus quo orationi, vel lectioni regulariter
vacandum est, aut reficiendum vel quiescendum
et in his temporibus ne Cellerarius aut insie-
marius, et ob negotia ex improviso accidentia,
nimis turbas faciant, modum eis Abbates et
Superiores dicere scier. Loca autem silentij
specialia sunt, Oratorium, Refectorium, Sor-
itorium et Claustrum, per quod nos peristi-
lium Monasterij intelligimus.

De Humilitate. Cap. 7.

De Officiis divinis in noctibus
Caput. 8.

HYEMB TEMPORE.) Seruerit consuetudo s.i.
Breviarij Benedictini noniter secundum Roma-
num restituji, et in Congregatione nostra ^{Regio Breviarium}
^{Benedictini sui abo-}
resupari; quod quia saecula riteum Congre-
gatio 24. Januarij M.DC.XVI. omnes Mona-
chos Ordinis S. Benedicti recipere posse ^{et Moniales}
cennit ac declaravit; Nos quoq; libentes
suscepimus, una cum Romano modo, melodia
Ceremonijs (preservim secundum Ceremo-
niale ultimo a Paulo V. correctum) et Antiphonarijs, alijqz attinenribus libris desuper
confeditis et impressis, in quibus, que circa
Ordinem diuinis Officij per totum annum per-
tinente, plenius digesta inueniuntur, revertis ta-
men, quantum omnino fieri potest, et concordatis
Monasticis observationibus; excepto quod ad ^{Subi. sub. h. R. R. R. R. R.}
omnes Canonicas horas (ad Matutinum et
Laudes, quando non cantantur, sedent.) stan-
dum sit: Ad Cursum vero Domine Virginis
Matris sedere licet.

8

§. 2.

19. Febr.
Completoꝝ

Confusus oculis
nisi hinc iofit.

115. 14. 22

Caro nubet
currit.

57.

9. 2.

§. 3.

39

Dieros et ecclias
conspicere.

OCTAVA HORA) Finito Completorio, quod
septima hora immediatè incipiat, sive can-
tetur in tono; sive regatur indirectum, parva
interposita morula, pulsanter ad conscientia
examen, certo loco ad hoc destinato, exquisiri
ab omnibus faciendum, idq; Paululum ultra qua-
dranum. Quod ut diligenter et simul ab omniis
fiat, etiam Prior et reliqui Seniores in eodem
loco interim permaneant: Quo finito, singuli
ad Cellas suas cubitum se conferant, nee sine
singulari causa quisquam ultra orbitam
vigilias extendat, ne tempore somni, quod a
predicta hora octava incipit, et ad tertian
veq; matutinam, et paulo amplius, continuum con-
ceditur, seje priuata, segnior et somnolentior
ad Matutinas surget. Surgeentes autem ita
se gerant, ut et hic a S. P. N. Benedicto,
et ex quotidiano exercicio Patrum nostrorum
edocentur.

Finitis Matutinis, qui cum nocturnis tam
festius, quam feriabilis diebus continuantur
nulli sit recollocandi se licentia, sed parva ité-
rum interposita morula, pulsanter ad medi-
tationem, eodem loco, quo Vesperi conscien-
tiae examen, faciendum, per dimidiam

horam duraturam. Quod ut diligenter fieri
etiam Prior in eodem loco cum alijs senioribus
meditabitur; aut si ex causa non potest, alijs
eius vice curam geret, ipse vero locum eum
dem sapienter usuet. Quia meditatione fini-
ta, locus et tempus est confessionibus &
reconciliationibus, si qui opes habent. Alio-
quin in silentio suis spiritualibus priuatis
exercitationibus aut studijs uacare.

4 Volumus tamen abz. mandamus ut quovis
Officium B. M. V. Defunctorum, Psalmi pueri-
tentiales, Graduales etc. pro tempore dicenda
dicantur in Choro tam Nocturni et Ma-
turini regulares; quam alia hora per diem
tanto morosius, distendius, et deuotius dicantur
aut decantentur.

Quot Psalmi dicendi sint in Noctur-
nis horis. Cap. 9.

Qualiter et statim tempore agatur
nocturna laus. Cap. 10.

Qualiter Dominicis diebus Vigilia
agatur. Cap. 11.

Quomodo Matutinorum solemnitas
agatur. Cap. 12.

Qualiter priuatis diebus Maxime
agantur Cap. 13.

§. i.

LITANIE ET COMPLETUM EST Obituariis intelligimus Kyrie: Christe e: Kyrie: Pater noster; item ut pronunciato Versus; Et ne nos c: et Dominus vobiscum, immedio sequatur Oratio; preterquam ad Primam et Completorium: et preterquam triduo ante Pascha. Quo tempore dicimus officium secundam Romanam curiam, pro eo in Breviario nostro novo etiam habetur.

Qualiter in Naralitij sandorum
agantur Vigiliae. Cap. 14.

§. i.

*Huiusmodi omnes
modo & modis
viximus.*

SICVT Dicimus DOMINICO) dicimus de sanctis non debere aliter fieri, quam in lectiones, aut Commemoracionem cum tribus lecti- nibus, sicut in Breviario restituto, et rubricis eius generalibus dispositum est.

2.

*Locri faci-
& malijs.*

De sanctis, quorum titulis Ecclesia seu Monasteria dicata sunt, habeantur in suis locis Duplia, secundum idem Breviarium. De sanctis autem Terrae seu Regionis, conformiter se Ecclesiis secularibus, pro ut possunt; si tamen tam multa non fuerint, ut singularem variat difficultatem. Quod etiam de festivitatibus

locorum. seu Monasteriorum quorundam pro-
prijs intelligendum est.

Festum vero S. P. N. Benedicti in Mona-
nachis nostris, ac locis, celebre habeatur,
ita ut a Fratribus, famulis, laborantibusq;
ab operibus cesseret, quemadmodum si festum
ab Ecclesia praecepit esset.

Quibus temporibus dicatur
Alleluia. Cap. 15.

Qualiter divina opera per diem
agantur. Cap. 16.

PRIMA, TERTIA) Pro tempore dicenda
seu canenda Prima, sciamus horam sextam, ^{Ordo ordinum}
qua audita per dimidium circiter quadaram
pulseretur primum signum, et paulo post alterum,
incipiatq; hora, seu canetur, seu indirectum
legenda sit, in puncto quadrantis. Qua finita,
legitur vel canatur Martirologium Romatum
et dicitur Preciosa, ut in Breuario, et nisi
alia hora immediate, ut in diebus Ieiunij
Tertia, et in Quadragesima etiam Sexta,
subiungenda sit, statim processionaliter ad
locum Capitularem eatur, sicutq; ibidem con- ^{Ab capitulo usq;}
^{ante uocandum}

Commemoratio Defunctorum, Familiarium
et Beneficiorum, cum Psalmo Deprofundis.
et Collecta, Deus Venie. Ultimo seden-
tibus omnibus legitur una lectio Legule,
fiunt exhortationes desuper a Presidente
et aut monentur, aut consultarur, si quae
necessaria sunt, et audiuntur Culpa.

Vitiosus certuli
culpam.

Cum in Capitulis Culparum non minimus
conseruanda ac propaganda monasticoe
disciplina uigor existat, quamvis quotidie
ana quotidie a Priore, et in eius absentia,
ab alijs Superioribus emendari et corrigi
debeant, tamen monenuit dominos abbates,
ut ipsis vel semel in mense quolibet, natio-
ris servitatis gratia interficiant, ut dum
ibidem omnium gestarum aut omissarum
rerum, actuorumq; examen diligenter institui-
tur, eo magis singuli timeant, et a culpis lon-
giores fiant. Dicto igitur per Presidentem
Loquamus de Ordine) nos qui se in
aliquo reum moverit, surges in medium ve-
riat, pronus se in terram prostrans, et in
terrogante Presidente, quid dicat? Respondeat
meam Culpam. Et surgere iussus, in eodem

^{B.}
Ius modus puni-
ci est.

loco, discōopero ac parum inclinato capite
stans, clara voce, et sine palliatione suas configi-
teatur negligentias. Expeditis vero Novitatis
et hospitibus & id est fratribus ex alienis mona-
sterijs ad tempus nobiscum manendum adueni-
entibus) et Conuersis abg. Commissis primum,
uel & si nihil cum eis agendum est, exire
infus. non prohibetur Monachij ac Sacerdotiorum
tres, pluresq; in simul surgere, et sese accusare
et indicari ad loca sessionis sua redire, donec
omnes expedianner. Prohibemus tamen multis
ex causis, ne quis fratrum culpando alium ac
cuseat, aut proclameret, sed si quis aliquis in fratrem
nouerit, cum charitate secreto, vel ipsi, vel Dno
Abbatij, aut Priorij, aut certe Confessario eius
corrigendum suggerat.

13.

Prima et Capitulo finitis, hora sepm̄a quo
tidie & exceptis diebus tribus postremis Heb.
dominae Maioris, & sicuti propter populum
alia esset conrectudo, que mutari non posset
legatur una missa, vel eius loco missa prima
quando dies dicenda fuerit ut diebus Ieiunii,
in Quadragesima, infra octavas, in Commemo-
ratione Defundatorum, vel si aliqua talis fun-
data aut rogata sit. Sicut autem quilibet Sa-

Proclamatio in
die Saliz. dicitur.

In primis funeris

funeris

Dua funerals
missa zu gegeben

*Quod si leviter et
lebenter.*

20. *deo missa min* *20.* Sacerdos et Monachus non legitime impediens
ad quotidie celebrandum vi statas sui teneret,
in quo nec officia habentes, nisi ad minimum
ter in hebdomada legant, excusantur. Sic
porro ordinentur in tabula Missae primariae
alio ut quo Chorus in summa missa fortior
sit, omnes tunc expediti sint, ut nullus sub ea
missa e nisi ubi propter populum necessari
um esset, et numerus fratum id perficere
potest, legere poteremus. Et quando interea
alter alteri succedit, semper ad Agnus dei
sacerdotis precedenter ter cum campanula pro al
tero sacerdotio puletur. Qui vero constitutus le
gere non potest, vel non vult, in tempore
alium pro se ducat, vel Sacramentum monstrar,
ne pulsari permittat. Negligentes vero de
super admoniti, si non emendauerint, dis
cretioni Superiorum puniendi reservantur.
Hoc prohibetur tamen, si plures fuerint, et
tempus breve, ut duo, tresve una vice tunc
sunt legant. Alij qui tunc circa sacrificia
Missae non occupantur, nisi in silentio studij
vacant, vel exercitij.

20.-21.
§.4.

Media hora ante Nonam in ferialebus

uel in festis ipsa octava polsanter ad sacrum
sumnum cum duobus distinctis polibus, ut
ad Primam, cui præmittitur Tertia, et in
diebus Jejunij Sexta, in Quadragesima No-
na cum pulsu singulari ad cunctis liber hora
principium, et Pratum canitur Missa. Quia
ut dignus et laudes prosequatur, et nullus ad
eam sicut nec ad Missas privatas cum Conscien-
tia peccati mortalis accedat, quilibet area ^{15.}
Confessario suo (qui rex privilegio Clemensis
8. i. Non necessario Prelatus, aut Superior suis
esse debet) confessus fit, uti et officia habentes
ad minimum bis in hebdomada confiteri tenen-
tur: Qui autem non sive sacerdotes, singulis
diebus Dominicis, nisi in aliquo feso in eadem
septimana id factum est, rite confessi conmu-
nicent. Summam Missam immediate sequitur
hora communis, Sexta feliciter vel Nona et in
Quadragesima Vespera, cum suis specialibus
signis: alias Nona cum distincto pulsu dici
tur hora duodecima. Tempus quad ante pran-
diu superest, in silencio fructuose impendatur,
Prandii hora communiter decima est, et in ge- ^{16.}
junij diebus Undecima, vel quadrans ante,

^{17.} Prandii hora

fiat, inter pulsum et pulsum mera non nimia,
 nec inaequalis, nec ultra illud tempus comestio
 differatur. Quod si autem ex legitima causa
 differenda fuerit, etiam primum signum differa-
 tur, ne expectanibus otiandum sit. Prandio
⁶⁰ fluito, sublatissimis mensis, Ledore dicente, Tu-
 autem, cum Psalmo Misericere vel alio
 temporij competente, processionaliter ad
 Chorum iter, et actis ibidem gratias ad reue-
 ationem in locum certum, in hieme sub cali-
 dum qui debet esse a Refectorio distincktu-
⁶⁵ ne, qui sunt in secunda mensa, cui et pia
 lectio non desit, distractanner, atque, fiant con-
 tra Refectorij reverentiam, quod silencio re-
 gulari, et disciplina colendum est. Unde et,
 finita refedione secunde mensae, obierandum
 est Refectorium, et neg, postea, neg, sed illa
 secunda refedione quisquam ingrediendi
 licentiam habeat, quod etiam ad coenam, cum
 datur, adj. Collationes observandum.

Recreacione in pulso meridiano cum No-
 na finita, a Vestario, Bibliothecario, quos
 ideo in locis suorum officiorum presentes

esse conuenit, peranimis quae petenda sunt, et
horam circiter primam, pro silentio et studiis
pulsus fiat. Quod ipsum etiam diebus Ieiuniis fa-
ciendum est, excepto quod recreatio non pree-
Nonam, siquidem ante dicta, sed per proprium
pulsus finitur. Diebus tamen Dominicis et
festiueis a prima ad secundam silentij, vel pie-
lectionis hora est, a secunda ad Vesperas usq[ue] vacatur. Quando autem communis re-
creatio seu deambulatorio conceditur, duret
usq[ue] ad tertium quadrarium tertia, vel labor
aliquis iniungitur, a fine Nonae, vel tempore
Ieiuniij a fine recreationis duret usq[ue] ad secundam.
A secunda vero ad studia redendum usq[ue]
ad Vesperas, hora tercia cum pulsu ut supra
ad Primas pronipso, semper incipiendas; et ijs
finitis, in silentio rursum utilibus studiis, aut
lectionibus, secundum superiorum dispositionem
vacandum. At in Quadragesima, quando ves-
pera ante refractionem dicuntur, tempora certa
et colloquio per proprium pulsuum finito, habe-
tur lectio Statutorum, vel Ceremonialis, deinde
in Canone novo addicendo ad secundam usq[ue] se-
le ceceant. A secunda ad quartam honeste
et modeste occupentur, vel in horulis, vel in alijs

P. 1.

17

Ciceri oratione
difficilior. Horas
et pulsi.

P. 1.

Diebus recreationis
dixisse.

Deambulatorio

Quid faciuntur a
vepsis.

Ordo habendi horas
temporales et vespere
in alijs

Distributio horas
in Quadragesima

80. 16.
manualibus, pro ut singuli habent, vel pro ut a
Superioribus discretis inveniuntur. A quarta au-
tem usq; ad medium Sexte, studijs aut prepara-
tione ad futuram meditationem distineantur.

§. 7. **Quinque** datur Coena, et in Jejuniorum diebus
80. 82. hora Sexta Collatio. A Coena, quorius datur
recreatio et, secundum modum supra notatum;
et Semiquadrante ante septimam pulseret, et
80. 16. 16. eatur ad lectionem Collationalem in Capitulo,
vel ubi P. Abbas commodius indicauerit audi-
endam, quando bis reficitur. Qua lectione C
onpletorij tempus que in Jejunij diebus sub Collatione continua-
tur) ad nutrem Superioris finita, convenienter
bus ad Chorum singulis immediate sequitur
Completorium, et post eius finem datur as-
persio cum aqua benedicta, dicente Superiore
secretò, Asperges me Domine. @.

8. 81. 22.
Priores in scripta officia Hae ut omnia sedulo ac serio fiant maxi-
mum curam Priores et Subpriores habeant,
facientq; liberum sibi aditum ad cuiuscumque cellam
hypocaustum, officinam, locum @. quatenus minimè
impediti, ordinatae huius discipline obstatula,
impedimenta ag obseruare, removere, Audiosas
ac diligentes prouehere, negligentes vero carri-

corrigere possit.

19

Quod si ob dies Rogationum, aut aliarn pro
cessionum, vel solennitatis maiores, ut in Nati-
vitate Domini fit, aut propter alias causas, <sup>Extraordinaria et
missa nullus sit
genus ITA subiecta</sup>
aliquid de praedicta Horarum laudis divine,
vel missarum, ac diei dispositione variandum
est, id pridie ante Vesperas in Scheda scri-
perum affigatur, qua uidelicet hora cuius, legen-
da missa. Idem quoq; fieri deberet, si ob priua-
tas festinitatem aliquid in recitatione horarum
aliorum officiorum diuinorum variandum oc-
currit, quod in Directorio, vel rubricis genera-
libus non est, aut certe dubium habetur.

Quamvis Breviarium novum in recitatione §. 10.
Officii Defundorum horas post horas, id est, Ves-
peras, post Vesperas, et matutinum post matutinum, ⁸⁵
et subinde ante illud Psalmos Graduales dicenda
ordinet tamen ut nemo tantopere una uice graue-
tur, indulgens ut in Quadragesima Psalmi illi <sup>Officij et
Salmo gravantes
in que tempore
in choro bona gaudi-
tus</sup>
et officium Defundorum prefatum diebus illis,
quando in eodem Breviario affigantur hora quartula
Vesperina in Choro dici possint. Completorium = ex. 8. 70. 49
vero more solito hora sextima dicatur Alijs vero
temporibus, quando idem officium Defundorum

Nocturni
Lectorum adiut. dicendum fuerit, vespere post Vesperas, cum
Nocturnis ac Laudibus continuerur.

Quanti Psalmi per easdem
horas dicendi sint. Cap. 17.

Quo ordine Psalmi dicendi
sunt Caput. 18.

QUOD NOS TEPIDIS Quia S. P. N. Be,
redicibus nullum ex Monachis a dicendo divino
officio excipit, ideo Nos etiam nec professos
*Professi, etiam in
rebus quotidie
non reuocatores
vix manim.*
in Sacris non constitutos, nec ad studia positos
excipimus.

De disciplina psallendi

Cap. 19.

50.
STEMVS AD PSALLENDVM. Strenue et pure
divinis laudibus interessere curremus; strenue qui,
dem, ut sicut reverenter, ita et alacriter omnes
assistamus, non pigri, non somnolenti, non osui-
tantes, non parceremus vocibus, non praescindentes
verba dimidia, non integra transilientes, non
fractis et remissis vocibus, muliere quidam
barbarumque sonantes, sed virili, ut dignum est,
et sonitu et affectu, voces S. Spiritus de promen-
tes. Pure autem, ut nihil aliud, dum psallimus

Quis punc?

quam quod posallimus, cogitemus; spiritus enim
sanctus illa hora grarem non habet, quidquid
aliud, neglecto eo, quod debemus, obvieleremus.

21

Psalmodiam non multum protrahamus, me-
trum et finem versus simul intonemus, et in ^{Quae in festis dicitur}
medio bonam pausam facientes, simul dimittamus
nullus ante alium incipere, et nimis currere
prasumus aut post alias nimium trahere, aut
punctum tenere. Simul ergo canemus, simul
pausemus, semper mutuo ausestantes.

Non illic servus capite suppositato, aut in la-
bis alterum defiego, non in altum erecto, sed "Inter ipsa huc agit
mediocriter depresso, de fusi in terram oculis
aut libros, aut alia necessaria, non dilataric-
tis vel distensis pedibus, vel manibus dissolu-
tis, sed decenter sub habicie & semper enim
sub habitu manus tenenda & combinatis.

3.

Nemo sub communii officio inter fratres
peculiaribus uacet orationibus, aut lectioni, vel
in libro occupetur non necessaria querendo
non Caputio froni negatur, et canentes ab ep-
creationibus quantum fieri potest: immunditia
vero oris et narium sub formis proyiciantur

4.

*Quia prae mors
reperiendi.*

22.

ad pulacres, quibus si tabula vel pavimentum
maculatur, protinus abstergatur.

5.5.

*Rerum vestrum et
librorum inveni
alii abutus.*

Callantur excusus, discursus, suspicitus nimis,
ingressus canum, cadorum, et quidquid specta-
culum, vel risum et cachinnum excitare po-
test; nec significet unius alteri aliquid, absq;
causa necessaria. Amputetur igitur omnis
occasio, unde oculus mentis in Deum se cle-
uare uolens, reverberari, deuotionis fervor
remitti, aut distractio oriri possit.

6.

*Quil facientur
In qd somnij op:
Spectu.*

Si somnolentia quisquam premire, a vicino
Fratre exciteret, modeste tamen, nec hoc mor-
leste ferat, pro viribus sese excutiendo, vel si
excutere omnino requirerit, petitâ licentia
ad tempus excundo.

26. 27. 28.

3. 5. 9. 7. 12.
20. 11. 14. 4.

*Omnia tempora
a Priori ad eius
tempora ordinata.*

Ordinetur temporetabula à Priori, vel cui
incumbit, in qua quisq; quid legere, quid capere
vel facere debeat, perspicere possit libri etiam
benè penetrati cum candelis, et alijs operi
divino explendo necessariis, pro noctibus in-
uenientur preparata. Nenim enim difficultas
vel iniurata, modis tempore absq; libris
et lumine legere cantareve liceat.

8.

*Potius regula pri
abst. à libris*

Exterioribus in Canis libris appropinquandi

locus dexter, Paucæ signare Auditore obseruentur
non nimis altè, nec bafè nimis, non velocius
quam decet, non tractius quam expedit, canan-
di, legendi, seruari mensura, quæ consideratā
temporis qualitate & in solennitatis enim
tractius est cantandum ut et portabilis fra-
tribus, et acceptablis Deo sit. In quo maximè
Canorum & quibus reliqui aures accommodare
tenentur, ne circa aut dissonancia in opere
(ei contingat) diligentiam et officium requiri-
mus; et qui in huiusmodi aliquo deliquerit
culpam suam dicat in Capitulo, pro delicti
qualitate, ad nutum Superioris satisfactum.

De Reverentia Orationis.

Caput. 20.

CVM FVMBRATATE ET REVERENTIA.
Declaramus modo infra scripto, Reverentiam
debere servari in divinis officijs cum Fratibus
Chorum ingrediuntur sive inde egrediantur,
in medio ante Sandissimæ Eucharistie Sa-
cramentum semper unicum genu usq; ad terram
flectant, capite nudato, et inclinato: postea
venientes ad sedilia sua, corpore et capite
aliquantulum inclinato, reverentiam faciant.

55. 68.

Reverentia haec post ea
magis et cunctis deinceps
in ecclesiis ante recessum
de noua hora usq; ad tempore
litterarum capitulorum et
inclinatio.

² *versus sedem Prelati. In ceteris autem locis
vixit id bracatu;* sufficit mediocris inclinatio: ut cum Refecto
*Vix sufficit medioc
rum, Capitulum seu alium huiusmodi locum
veni malum.*

§.2. *In genere fletiva* Flectimus genua quando incipitur hymnus
Ave Maris stella: et in hymno S. Crucis cum
dicatur O Crux alle: et in hymno Pange
lingua, in festo Sandissimi Corporis

CHEMIST, cum dicatur Tantum ergo Sacra-
mentum, quando iherum sacramentum est su-
per altari: et in hymno Te Deum laudamus
quando dicuntur verses, Te ergo quesumus
tuis famulis Q: et quando dicuntur Antiphona

Ne ad finem horarum; exceptis dominicis
diebus et toto tempore paschali. Item in

Missa, quando dicitur, Flectamus genua.
et vers: Adiuua nos Deus salutaris No-
ster Q. In tractu Quadragesime: Item in
principio hymni Veni Creator Spiritus:
et in Missa de Spiritu S. quando dicitur
Veni sancte Spiritus.

3. Cum cantare missa pro defunctis, omni

78.

25.

tempore ad orationes genit. flectitur, tam in ^{In missa tunc}
festinatibus et octauis, quam etiam Paschali ^{In genia festorum}
^{In eo non.} tempore, excepta solemni commemoratione
defundorum, et quando fit solemne offi-
cium pro tunc defuncto fratre illius Mo-
nasterij.

26.c.

Quando vero incepitur officium usq; ad clo- ^{{ 4}
ria patri, et quando dicitur Capitulum, Fra- ^{En regatu. Et alio}
tres sunt versus altare capite nudato; quan-
do dicitur Gloria Patri, aut in fine hym- ^{In choro alterus p[ro]p[ter]e}
norum, quando fit mensa de ss. Trinitate, ^{de coro p[ro]p[ter]e. Unde}
profunde inclinant se versus Chorus versus
alium Chorum, Choris divisisi.

In choro sedent, quando celebrans sederet ⁵
et postea dum cantantur Epitola, et Prophe- ^{In libetis in choro.}
tiae, Graduale, tractus vel Alleluia, cum versu
ac sequentia, et ab Offertorio usq; ad incensa-
tionem Chori. Et si non incensatur usq; ad ^{# 80.}
Prefationem, et Antiphonam, que dicitur Commu- ^H
nio. Ad alia tamen vel genuflectunt, ut supra. ^{"In choro milita,}
^{"In genit. flectuntur."}

6.

Ad Evangelium omnes recti versus altare ^{79.}
steb, capite domini tempore nudato. In pre-
dictis tamen, proterquam in reverentia, quod

fit ante altare, et dum canitur, sine dicere
 In F.F. post
 Temp capite jeni
 multo.
 Euangelium, dispensamus cum Fratribus pro-
 pter multorum infirmitates, quod a Calendis
 Octobris, usq; ad finem mensis Aprilis sicut
 Fratres capire seminudato.

De Decanis Monasteriorum Caput. 2.

s. i. SOLICITUDINEM GERANT) Deda-
 ramus, quod sicuti de more nostro Decanorum
 nomine Priorem, Subpriorum, et Monitionum
 et Notariorum Magistrum intelligimus, ita solicitos has esse
 officia debere, quod Regularis observantia teneatur
 in Monasterio, Fratrum confessiones audiant,
 officinas Monasterij horis competenteribus visi-
 tent. Propterum etiam Fratrum corrigant exercitii
 nisi, Notabiles inveniant Prelato reservandos;
 eis etiam particulares licentias concedant,
 iuxta facultatem eis a Prelato tradiram.

2. Diligentem in sepius curam habeant, quod
 (continuatio co-
 nundum)
 Ceremonie Congregationis, ordinata per Ca-
 pitulo, seu Prelatum, obseruentur, inuigiliet
 ut divinum officium deuote dicatur. Audeant
 Communibus Fratrum exercitijs et Capitulo culposum
 inuicere.

27.

Non constituantur ultius Prior, vel superior
qui moribus et literatura non sufficiens sit; si ^{quaerat regimur ut ipsi}
quis autem inter eos reperitur qui ad suum ^{Prior uero dormierit}
manus peragendum impotens sit, ob senium vel
infirmitatem, nullum habeat regimen, sed tamen
in honore habeatur.

Magistri item Noviorum fiant moribus ex
estate omnino naturi, apti ad lucrandas an-
tas, ac instituendos Monachos quoad utrumq;
hominem, instruendosq; discipulos, qui a s^eculo
converteruntur in Monastica ex regulari disciplina,
ac etiam in litteratura sufficienti et necessa-
ria, et fiant omnino adeo graves, ne sine dis-
cipulis contemptibiles. Quae omnia ex dili-
genctius executioni mandanda sunt, quo cog-
noscimus in his robur et fundamentum Ob-
servantia regularis esse possum. Habeant ^{Basis religionis est}
praterea penes se Regulam, et has declara-^{boma & quietus}
tiones, ut Fratres instruere possint, silenciasq;
et alias regularis disciplina observantias,
seruari procerent.

Quomodo dormiant Monachi.

Caput. 22.

SINGULI PER SINGULOS SECTOS. Secundum §. i.
modernum morem properer honestatem, et ut

Fratres liberius se exercere possunt in orationibus
Car. p. 1. ad fin. et alijs exercitibus spiritualibus, et ut noster
gulas habeant cellas curiositas: dormitorium divisum est, per diversas
 Cellas, et enigmatis utimur, Fratrum cel-
 lam unam, sive ut singuli in singulis dor-
 miant cellis.

§. 2. *Car. cella misere habet 2 portas unde opes foras rotundas.* Quilibet autem Cella habeat in Superiori parte ostij foramen rotundum cooperum a foris tabella que faciliter hinc inde deduci possit: per quod Frater in Cella existens uideri possit: a Prelato, sive a Superioribus, Priori vel Subpriori. C quibus tantum hoc concedimus, si se spiritualiter exerceat, aut aliud agat. Quod foramen nullus ab int̄o operire praemittat sed vera infra scripta.

3. *Quisne fr̄s misere cella possit nisi op̄t̄ cella qn̄ habet esse somp̄t̄.* Frater fratris cellam, etiamq; de alieno monasterio existat minimè ingrediatur ipse in ea existens, et similiter absente Fratre, uis est Cella, sive eius licentia, aut nisi de licentia Prelati vel Seniorum, et quādū cum debita licentia simul in Cella sunt, ostium semiapertum teneatur.

4. *Nemo alii p̄i cella introducat p̄i lic̄a.* Nec possit Frater quamvis Ecclesiastica vel laicam personam uisusq; conditionis ei habet, in cellam introducere, sine licentia Superioris Monasterii.

Nec audiat Frater aliquis sine prefata licentia ^{5.5.}
aliquo tempore Cellam claudere ita quod a <sup>Clausus residiit ultra non
foris non possit aperiens clavis communis. Quicunq;^{ue}</sup>

^{abscripta.}
verso in quolibet supradictorum seu caenum
contraferatur, tenuerit semel in pane et aqua in
terra in Refectorio.

Frater extra cellam suam existens licentiam ^{6.}
ualeat dare alteri Fratri, ut Cellam suam ali <sup>Fr. in alteri fr. licentia
dare ultra incendi.</sup>
qua honesta causa ingrediarer.

Et ne contingat aliquid a secularibus as-
portari de Cellis, qui plerumq; curiosi per Mo-
nasterium et dormitorium vaganner: man-
damus, ut serrature, que clavis communi-
bus aperiatur, ostijs cellarum apponantur.

Claves ad Capsas, seu scabella, seu ubilibet ^{8.}
nullus ex fratribus habeat sine licentia, prater <sup>Nullus aliud sibi fer-
mati habent ex ea</sup>
Priorem Claustralem: cui tantum concedimus, ^{Priore.}
ut ad scabellum seu Capsam serruram ap-
plicare possit, qua clavi aperiatur, consignando
alteram similem clavem Pralato, intra octo dies
ab officialium publicatione. Qui si contra fe-
cerit, dicar intra octo dies datum ex ordine <sup>Priore sic statim
restitui posse</sup>
seruum. Alij autem arbitriarie puniantur.

Ordinamus prout, quantum fieri posset, ne ^{9.}
Confessiones secularium in dormitorio audiatur <sup>Confessio secularium
in dormitorio subiuste.</sup>
a quoque, cum exinde alijs percurrentur.

三〇

§. 10. *Silencium continuum in dormitorio ab omnibus
seruenter, nisi aliquis breviter aliquid voluerit
et submissa voce dicere.*

Copijatio[n]e m[od]i p[ro]f. fuit audiri. Prælati & Seniores, Fratrum Confessiones ibi audire, eosq[ue] submissa voce exhortari possint.

^{12.} *Frates incedentes per dormitorium quic-
et leni pagore pergantur et in curulis sic mode-
rare et sine precipio ibidem se habeant ut
alias non inquietent.*

^{13.} Singulis hebdomadis dormitorium cum cellis
propter immundicias scopetur a fratribus.

14. CANDELA sine lucerna vel lampas,
quæ accendatur a sacrista tali hora, quod
fratres exiuntur a Completorio semper lumen
reperiunt in dormitorio, et ardeat tota No-
ite usq ad diem.

*Nemo fuisse laboris
in illa.*

Prae laus.

15. **S**INE Eadem Cellula id est, in dormitorio eodem, alias nunquam aliquis Frarem uermen porcare presumat, propter frequentiam inde fabrorum incendiorum et alia pericula. Si quis vero contra fecerit, dicat suam culpam in Capitulo graviter puniendas.

16.
Qui dormient.

16.
Qui dormient.

De Excommunicatione

Culparum. Cap. 23.

Qualis debeat esse modus

Excommunicationis. Cap. 24.

De gravioribus Culpis. Cap. 25.

GRAVIORIS CULPAC.) Grandem adhibeant

Et Abbates et alij Superiores discretionem

et curam, quid in quenam Fratrum proclameantur aut deferatur, ne habita persona, loci, temporis, circumstantiarum cause, diligenti consideratione, prater aut ultra debitum quisquam ab eis condemnetur.

Pro negligencia vel culpa leniori iniungit

potes aliqua oratio, humilis ad terram pro parte culpae lenioris

stratio, sub Elevacione sacra, vel Pater noster

in Vesperis et Matutinis, prostratio ad pedes

Fratrum, ut pro se oreant, substratio aliquius

ibi vel posui, confessatio in terra @: Pro gra- parte gravioris

nioribus autem, maxime si rebellio concur-

rat, ut si quis Priori contradixerit, vel hoc quo-

sibi iniungitur, eti verbis non contradicat

agere tamen designaver, et qui in minoribus

Sepe corriptus, ea corrigerere non null, amio pa-
na, aut Excommunicatio minor, vel verbena ad-
hiberi possunt.

*Liber perarium
in partibus.*

Quos Dei metus et misericordia amor a malo non
renocet, eos poena metus coercere debet; Ideo
si quis in delictum, vel transgressionem inci-
derit, poenitentia publica est poenali, ut pale
Comesatione in terra in Refectorio: Si
secreum est secrete quoq; poenitentia, ea poe-
nitentia in aliam commutata. Si vero na-
tum est delictum, aut transgressio ipsa fuit
publica, publice etiam poenitentiam faciat.
Quod si facere ne deperire, aut recusaverit,
a nemine ut supra dispensari valeat. Et si
intra triduum publice non poenituerit, pro hu-
iernodi contemptu his eandem poenitentiam
facere teneatur. Si vero intra aliud triduum
sequens proutem et persistenter distulerit,
eandem poenitentiam etiam tertio cogatur
iterare. Demum si alijs adhuc tribus diebus
animo persistenter intransato, statim tanquam
incorrigibilis, obstinatus, rebellis, et contemn-
s legum Custode manuocetur, donec re-
siperit, et poenitentiam praetidam habet.

quories eam ut supra, distulerat, vel recuperaret
facere promiserit.

Lapsus in Crimen; ut pote adulterium, furtum
sacrilegium. vel fugitivus effectus, quod prouocat
De lapsu in Crimine
Deus, attendat ea, que inferius in Cæromonialij
nostro de poenitentia leuioribus vel gravioribus
culpoæ constituta reperiuntur et iisdem pro ut
a Prelato suo iugis fuerit, se conformare,
non renunt.

§ 4

fol. 48. 49.

De iis qui sine iunctione abbatis
iunguntur Excommunicatis.

Cap. 26.

Qualiter debet esse solitaires
abbas circa Excommunicatos.

Cap. 27.

De iis qui sepius correpti non
emendantur.

Cap. 28.

VTATVR FERRO ABSCISSI ONIS. Iste modus
abscissionis videlicet revocatus per Cap. fina
Le extra de Regularib. et Transcurrentibus
ad Religionem; ubi ex presie habetur fugiti.
de incipiunt
et fugient

§. i.

37

fugitivos requirendos esse, et in carcorem de-
trudendos, si opus est cui etiam suffragatur tri-
dentina synodus, que præcipit eos etiam
requiri debere, et tanquam Apostolas puni-
ti, qui aliquam iustam causam sive fugit
pretendentes, sine eiusdem tamen allega-
tione et approbatione sponte discedent,
quod nos quoq; seruari volumus, districte
præcipientes omnibus Monasteriorum Prae-
latis, ut in singulis monasterijs habeant loca
custodia sana et solida, in que huiusmodi
fugitiui et incorrigibiles recludantur.

*Inconspicua et
Fugitivorum pœna.*

§.2.

Qui si biennium secundum extra Monasterium
sua professionis, et postea fugerint, requiran-
tur a Prelatis Monasteriorum, unde fugerint
si tamen ibi item per biennium detinuntur et
non aliter. Nam si per multa vagati essent,
et ab uno in quo per biennium non stenaret,
aufugerint, non obstante, quod plus biennio
a sua professionis monasterio absuissent, de-
bent nihilominus requiri a Prelatis Monade-
riorum unde sunt profecti, sicut si ante e-
plurum biennium post discessum a prefato
suo monasterio aufugissent. Iunc enim deberet
ipsum sua professionis monasterium tales re-

requirere, ut in posterum cauitor adhibeatur
cura in talibus ad professionem recipiendis.

Et quoniam ibi maior habet culpa, & §.3.
graves scandalum, ibi solicitor deberet esse ad faciendum ^{ad faciendum}
Tutor; ideo declarando ordinamus, ut fugi ^{Fuga ab aliis criminis}
tis, qui praeferer fugam aliquid notabile
furo abulerint, aliudue flagitium perpetra
uerine, sive ante, sive post fugam, aut uiuore
uixente, omnino non negligantur; sed dili-
gerentur, non parcendo laboribus et expensis
requirantur, etiam (Si aliter fieri non po-
tes) auxilio brachii secularis imploraro, et ad
Monasterium reducantur in Custodiam retre-
dendi, donec per Capitulum ^{pp. uim.} seu ge-
nerale, quid de ipsis agi debeat, disponatur.

Freres nostri Laii, Commissi vel Donati 4.
(Conuersos enim amplius non admittimus) ^{Parva Laii, FF.}
incorrigibiles eo modo quo recipiantur, ex ^{incorrigibiles}
pellit possunt, sublatâ eis omni spe recep-
tis. Et si quis eorum post promissam stabilita-
tem ultiōns aut scandalosus reperies fecit,
scrutar circa eum forma Regulae, secundum
meritum, usq; ad exclusionem inclusione:

ad quam tamen nolumus quemquam Prelatorum procedere nisi seruatis, quæ infra in Coeremo nis nostris de suscepione eorum statuimus, si licet cum consensu omnium Seniorum, aut deorum patrum Conventus, si illi non conuenient.

§.5. *cū his nō pugnabit* **E**t nulla ratione permittantur fratres, cum sic expulsi, licentiaris, aut fugitiuiis commercium habere, aut conversationem ullo modo.

Si debeant iterum recipi fratres excusas de Monasterio.

Capit. 29.

§.1. *huc istud pmi catio
egritudo.* **P**ROPRIО VI^{to}) Quia ut plurimum uiderimus experientia dodi, Fratres Nostros a nobis non recedere, nisi diabolica pugnacione seductos, ideo declaramus, illos que, que proprio uirio egredi, qui accepta licet, via transuandi ad arctiorem Religionem eiusdem Nostre Regule, eam non deruant, sed uagauerunt.

2. *Fugitivus sive rede
uktio pugnatio qua.* **V**t autem de omnibus certa Atuarunt Iep. non recedendo a S. Canonibus, i^o ordinamus quod si fugitiuii sponte ad Monasterium redierint, omnes quidem suscipiantur, sed ita ut quod Coniunctus iubet, pro mensura peccati

sit et plagarum modus.

Quicunq; igiter intra dies 5. ad monasteria
faerim reuersi, arbitrio Prelatorum non per ^{modo hylamidi} Carcerem pro sola fuga puniantur. ^{Trans,} ^{Fugitivos.} ^{§. 3.}
actis autem quinque diebus, Carceri manci-
peratur. Quod si ultra dies 30. redire distu-
lerit, tum iuxta S. P. N. Benedicti Regulam
in ultimo loco, et in carcere recipiatur. Si
autem per integrum annum a Congregatione
eos abfuisse conigerit, preterquam quod pre-
dictis omnibus poenis subiacebunt, in nullo
Insuper Monasterio inconsueto Capitulo C. C.
Prelatorum suscipi possint.

Moderanda tamen sunt Carcerum loca ne
valerudini nimium noceant, et non tam facile ^{de Cancer.} ^{4.}
aliquis puniatur carcere.

Prater haec, si fugitivus habitum dimiserit,
ut Apostata, iuxta Sacros Canones, puniatur. ^{de Habit.}
Si autem alia quavis prater fugam animad-
vertenda, tam in Congregatione, quam extra
perpetravit ex altissimam omnium reddat in ^{de aliis fugitiis.}
^{in fuga utriuspi.} indicio rationem, poenas debitas recipiatur,
aque ac si minime aufugiker.

5.6. Quibus omnibus ritè peractis, et in acta re
de remissione laicis, si digna deinde pioenitentia opera fe
peras non priuacerine, laudabiliter in Congregatione nunc
moto, poterunt consentiente h. C. D. Prelatorum
 annali Capitulo, numerum Congregacionis
 omnium, pro subsequenti tempore ra
 tione, esse capaces, ut trias visitatorum
 approbationes in singulis triennijs obtinuerint
 ut scilicet post primum recessus post trien
 nium Subdiaconorum gaudere dignitate post
 secundum Diaconorum, post 3.um Sacerdotum,
 ac deinceps etiam ad quascumq; fuerint digni
 tates per ordinem idonei indicati.

7. *Littera Prosternitur
tum:* **V**i autem fugitiui et suspecti a non suspectis
 nec fugitiui dignoscantur; Ordinamus, quod
 Fratres cuiuscumq; dignitatis aut conditionis
 fuerint, qui quacumq; de causa a suis Mona
 sterijs ad alia loca pergent, secum deferant
 litteras Superiorum suorum, cum expreßo no
 mine locorum, subscriptas, aut sigillo mun
 tas: seu ubiq; fuerint inueni, tanquam
 fugitiui custodie mancipentur, a quibuscumq;
 Prelatis, aut Superioribus Monasteriorum nostrorum.
8. **S**i autem predicti fugitiui, et licentati aut
 expulsi extra Congregationem nostram finierint

39

uiram, nullatenus ad sepulturam frarum nostrorum
recipiantur, sed in Saculum Cemeterij transirentur.
Si vero laudabilem uiram alisperine, cum consensu
maioris patris conuenientis recipi poterunt.

sepulta
fraternum.

Admoncantur etiam PP. Monasteriorum nostro-
rum de Fratribus fugitiis expulsis, et licentia-
tis a Superioribus Monasteriorum, a quibus re-
cedunt, quemadmodum fit de Fratribus defun-
ctis ut ab omnibus evitari possint.

§. 9

De pueris minori etate qualiter
corripiantur. Cap. 30.

OMNIS ETAS VEL INTELLECTVS) §. i.
Quoniam Saecularium Conc. Trident. tempus
emittendae professionis prescribit, ex pleto fuit
etatis anno 16 eius testagis nos quod firmare
nullatenus, declaramus nullum Novirum pro
hac ad probationem recipientium esse, qui
non exploraverit 15th annum.

Tempis Professionis
Sacerdotum.

Tempis Novitatis
Novitie.

Circa vero adolescentiores Frates quia ex
pericula didicimus, quosdam ex his incurabili-
les aegritudines invenisse, ob nimias auferentes; nos
hortamus Prelatos e PP. Monasteriorum nostra
Congregationis ut in ieiuniis et vigilijs regularibus

2.

Laxius in ieiuniis non
Canis & Vigilijs ieiuni:
no F. hanc. s.

70

erga huiusmodi adolescentes, pium et diec
crederet habesset in eum, quatenus in reli-
diori orate regularis vita observationem
propriiori fructu valeat observare.

§.3.

*juridice FF. iug. ad
actuale Iurisdictionem
sub curia Uagi Novit:
or.*

Mandamus item ut junioris Fratres sub
cura Magistri Novitiorum instituendos re-
linquant nec amoveant nisi aliqua coacti
recipitate, et nisi interea ad studia mit-
tatur, qui tamen reveri, à disciplina et
ceruca Morum non nisi per auctorite sacer-
dotium omnino liberati agnoscantur, et nulli
minus illi, qui domi relinquenter.

De Cellerario Monasterii,
qualis sit. Cap. 31.

*qui diligenter
& qualiter.*

ESSIGATUR a Prelato sed de Concilio
Seniorum, Paribus praeponendus. Sit autem Vir
omnino moribus gravis et probatus.

ANIMAM SVAM (VSTEDIAS) Cellerari
*Non sic se immergare temporalibus, quin
vicius spiritualibus, sed sic transire per bona
temporalia, ne amittant eterna. Et ut faci-
litas spiritualibus exsurgere vacare possit, volum
dormire ut in dormitorio dormiant negotia
tamen sua in Celleraria exercerent.*

*Non sic in aliis tempore
mittit.*

38

07

Dormiat in dormitorio

INFIRMORVM ET PAYERVM) Hanc partem

Regulae cum omni diligentia et timore bei seruer
Cellerarius, et praecepit in absencia Praelati, sciens
Secundam Regulam, quod de omnibus est in die
Iudicii redditurus domino rationem.

41
§. 3.

Quae ei vel maxime
anti de debet.

NIHIL NEGENDVM (VCAT) Quilibet

Cellerarius sine iussione et consenue domini
Praelati nihil recipiat, aut si quid cum consenue
Praelati accepit, singulis hebdomadibus, aut ad
minimum singulis mensibus rationem Praelato
reddat, ne per liberam aliqualem administracionem
Cellerario ansa porrigitur, sive ul-
terius temporalibus immiscendi, et Monasterio
suo damna quadam inferendi, id quod iam
sapientes quadam Monasteriorum nostrorum sunt
experiorum, dum simplices huiusmodi nostri Celle-
rarii percepis pecunias instruti, malevolorum
Mandementis induiti, liberalissime queris expon-
derunt, sed ipsis in anima corporis periculum
coniecerunt. Quapropter etiam ordinamus quod
temporalia monasteriorum negotia, per seculares
occemos nostros iuratos potius quam per Monas-
chos trahentur: preservim in emendis et uender-
dis rebus, qua quotidiano uiri hinc necessari e.
Quando vero Cellerarium equitare contingat,

Nil recipiat sine ista
Abbatij.

Quod ei raro retinet?
et us.

Cir. secundum sententias
cuncti scriptor.

Lxx. ad. 1. 1. 1. 1.

72

nullo modo solus vadat sed saltu cum socio
famulo semper constat, præcipue si pedestre
iter faciat.

**D e Ferramentis vel rebus
Monasterij. Cap. 32.**

§. 1.

*monasteria ab
viro officiali am-
plius*

SUBSTANTIAE MONASTERII. Quilibet
Officialis intra mensum a die publicationis
sue faciat Inventarium de rebus Monasterij,
que pertinent ad suum officium et Prostary
habeat apud se Inventarium Universale om-
nium rerum, tam Mobilium quam immobilium
Monasterij, ne perdantur. Quod etiam anni
no visitatoribus exhibeatur.

2.

Liberi notatio-

Omnes vero libri Monasteriorum Notariorum
notentur in Inventario, scribendo in eis Nomen
Congregationis ac Monasterij cuius sunt, nec
non numerum videlicet librorum eiusdem
Monasterij per ordinem.

3.

*de q[uo]d liberis alius
est indecata.*

Taperia vero Ecclesiærum et ornamenta
divino cultui dicata, quia non sunt amplius
ad humanos usus transferenda, deinceps
secularibus non accommodentur: nisi forte
immineret periculum gravioris scandali, quo
case habita discreto personarum et tem-

temporum, Prelati prudenter prævidere possint.

CONSIGNET CVSTODIENDA) Diligentia §. 4.

cura faciant PP hoc Capitulum obseruari,
ut sollicitè custodiatur et conceruentur omnia bona mobilia Monasteriorum.

Sane cum Privilégia ipsa Monasteriorum
multis magnisq; remptibus ac difficultatibus im-
perata sint, summa diligentia et custodia
obseruari, et duplicatis vel triplicatis Autem
tuis Copijs haberi, et in diversis Monasteriis
seu alijs locis turissimis mandamus.

Si quid Monachi proprium
habere debeant. Cap. 33.

RADICITVS) Intervis Regule, quod non §. i.

solum in exterioribus amputanda sit proprietas; omnis p[ro]p[ri]etas obo-
sed quando etiam Prelatus perpendit aliquam n[on] et n[on] potest elimi-
rem nimio affectu possideri, ita ut forte frater
resisteret, si illam ab ipso auferri contingeret:
Propterea Prelati et Patres canant, ne ali-
quid concedant alicui ad usum in vita eius:
quia talis concessio valde proprietati similis
est, sed concedant usq; ad beneplacitum
Superioris.

43.

Bona Monii cu[m]
aut[em] loca feruuntur.

car[bon]o p[re]fere p[re]fina
"cum apprendenda.

§.2. Tali quoq; modo prohibentur possideri vel
*Dilectio suorum
parvorum*
 haberi in Cellis imagines, Rosaria, uestes
 non necessarie, in duplo, triplone, pallia, tuni-
 cae, ocrea, libri superfici et alia huiusmodi
 mobilia, que conuinio p[er]is locis ad Communi-
 tatem referenda sunt, et ab eadem, si necesse
 est, requirenda. Similis ratio sit quoq; circa
 uestes lineas, utensilia, lecternia, vitra, su-
 dariola: *(m.)*

3. *Brevitatis cyp[er]e sana
exco[n]stituta*
Ita exco[n]stituta
et anno
 Prohibemus etiam ne quis calicem, Missale,
 pallam, vellum, Corporale sic sibi appropriet,
 ut quasi soles illo velit uti, et multo minus
 Casulas, et alia ornamenta Templi, et in Refe-
 fectorio, quamvis circa cochlearia, Cantharos
 aliaq; utensilia par ratio effet, et quilibet,
 quod in loco sua sessionis possum inueniret
 illo conservari deberet, quorundam tamen infir-
 miratam attendentes, permittimus ut Fratres
 ad usum quasi proprium, Cantharos, Culros
 Scyphos, Cochlearia: *(n.)* et per hebdomadam
 mappulas habere possint.

4. *Exco[n]stituta
mutata y[er]e 1510*
 Prohibemus insuper ne quilibet res trivicem
 emant, aut vendant. Contra facientes rebus et
 pecunias illoco prouenient, comedantib[us] in terra
 in Refectorio in pane et aqua pro qualibet uice.

Ordinamus denig et praeципuisse quod nullus in
Monasterijs nostris professus in Monasterio, preter
Cellerarium audeat tenere vel ex pendere pecunia
rias sine licentia Prelati sui, sed pecuniam
ad se undecunq; peruenientem Barim deferat
Prelato suo, huiusmodi enim licentiam tenendi
pecunias non possum Prelati Monachis conce-
dere sub poena privationis, si concesserint sicut
in Ceremoniali nostro ad calcem plenius edo-
cetur. Quapropter nec Cellerario ultra ne-
cessarium quotidianum usum et reddenda
hebdomadalium inde rationis severam obligatio-
nem aliquid concedendum est. Horum autem
transgressores tanquam proprietarii pro qualita-
te Culpe, severissime sint plectendi.

45.

5.5.

Non debet pecunia
ex Cellarium.

Permitimus tamen fratribus nostris habere
Precaria et Diurnalia cum licentia heorum
Prelatorum, et pro usu mo venire, etiam si misi
fuerint ad alia loca Congregationis nostra, re
tineenda nichilominus cum alijs libris post usum
eorum, vel decessum, vel mortem, illi Monasterio cui
inscripsa sunt.

6.

Qua permititur pugnare.

Et ne oriantur lites, cum quis ex fratribus no-
stris rateretur extra professionis sua Monasterium tam
super libris, quam alijs rebus, ad eas tollendum
se peracueriendum. Ordinamus, quod tam libri

7.

cum heorum sit
bona fons contrapro professione
Monasterii munivit.

non signari, quam alia omnia que reperra fuerint apud quemvis nostra Congregationis Prelatum Monachemus, seu Fratrem Sacrum defundum intelligantur eius esse Monasterij, in quo profectus est, donec a Capitulo nostro annali alter constitutatur, nisi forte ante mortem alieni coram testibus dixisset hanc vel illam rem esse huius vel illius Monasterij: propter quod etiam in ipsius Breuiariis et alijs libris scribi Mandamus nomen Monasterij, ubi acquista fuerit, et nomen Congregationis nostre.

Dicuntur libro R. Pauli.

Si omnes aequaliter necessaria accipere debeant. Cap. 34.

D e Septimanariis Coquina Cap. 35.

S. I. **N VII L V S E X C V S E T U R.** scilicet a Lectio-

nes legat & ministrat p[ro]p[ter] Budonu-

et ministerio mensae, praece[re]t Prior[em] Castralem

nisi propter humilitatem et alijs in exemplum

legere velit.

Quod 54 BIB[liotheca] p[ro]p[ter] M. N.

S I N G V L O S B I B E R E S. Itra de Hebdomadario Lectore dicit M[p]istum quod intelligimus tantum vino, quantum capere potest unus Scyphus cum quo in Refectorio bibitur, et circa uncias duas panis fine vel cum eodem tintas vino, pro quo nos iugendum sine officia concedimus.

3. Quod vero dicitur de Hebdomadariis coquina

idem de omnibus officiis, qui in suis officijs
occupati, nequeunt prima mente interfere, dicuntur
In primis vero de p̄cepto, fieri potest cum ^{Motio qui datur in}
^{scilicet Eccl. scriptis}
licentia superioris

Ad utramq; refactionem cum communitatis, si ha- § 4.
bevit, mensa preparer, expandens & super ex ^{Hinc securum}
more mensalia, et magnular superponens, culket,
los, incisoria, salinaria, cochlearia, scyphos
et Cantharos, et panes iuxta numerum Fratrum
reficere debet, et aquam ad mang lauandum.

Si due diec fuerint ministri vnu a Presidente, 5.
alius a Priori post illum incipiat, et utraq; per ^{duo ministeria}
lateris suum administret, ut ambo latera simul
expediantur, qui ordo in removendis iucundis
Scutellis et vasis absconder. Tamen qui Presi- ^{qui Prædicti app-}
sidenti administrar, id solum quod ei apponendū
est, deferre debet, et utraq; manu. Ceteri vero
deferens, plures simul apportare potest, et versus
aferre, quod etiam fieri plures in principio,
si mensa fuderit.

EGRESSUS) De ministerio uasa pannos, 6.
uternia servitū sui omnia Sabbatho lauari
curet, Scopari Refectorium, et loca ministerij
convenia. Et si quidquam negligentia sua

distractum aut contradictum fuerit indicet Clerario
et in Capitulo suam culpam dicat.

§. 7.
Ministratio f. T. ista
suebdomada

Ministrans Dominico die incipiendo ex plear
sebdmodam totam nisi infirmitate vel alia
causa se absenrare cogatur ~~utrum~~^{utrum} scapulari
et succinctorio lineo albo, indigens salatio petat
á Priore, et puxiores seu Novitij ab eo requi-
siti adiungent.

8. PROVOLVATVR. Declaramus quod egrediens
de seprima, Dominica die finito Martino, et
genibus flegis ante Analogium, et dicat ter ver-
sum. Benedicte es Domine Deus: et quo
tertio a Choro repetito, Superior dicat versus
Saluum fac seruum tuum sicuti in talium
Ceremoniarum particulari libro notatum est.
Post haec salutem, qui ingreditur, dicat simili modo
ter Deus in adiutorium meum inveni:
Ote ad adiuvandum me festina. Quo tertio re-
petito a Choro, Superior subiungat versus, Sal-
uum fac seruum tuum sicuti notata sunt ut supra

De infirmis Fratribus.

Capu. 36.

5. i.
Vbi et quid Fratres
infracti.

SIT CELLA PER SE DESVITATA. Volumus in quantum fieri poset, ut quilibet infirmus habeat lectum separatum ex Cella in Firmario, seu domo ad id singulariter preparata

75

et nisi necessitatibus sufficienter instruta, ac se-
parata, nec ulli omnino labori ulligimpece
parcarer, ut infirmis necessaria obsequia,
tum spiritualia tum corporalia non desint.
Quod presertim attendatur in Monasterijs,
que sunt extra ciuitates, in quibus non a
que facile et commode possunt infirmis ne-
cessaria exhiberi, tam respectu medicorum
quam aliarum rerum requistarum. Provideant
igit Prelati talium monasteriorum ut sine ipsis
infirmis in ipsis Monasterijs sive in ciuitate
curandos duaperint, nulla omnino re indigeant,
que ad salutem tam corporis quam animae
non solum necessaria, sed etiam condescens-
tium fuerit, in quo si de negligentia fuerint
convicti, puniantur sine misericordia, quam
ipso quod exhibere noluerint, maxime ea indi-
gentibus infirmis.

Esus tamen Carnium, in diebus Veneris ac
Sabbathi, ac alijs ab Ecclesia prohibitis non
concedatur nisi infirmis in lecto decumbe-
tibus, et tunc etiam consilio utriusq; medici
Corporalis selt et spiritualis exhibito.

§. 2.

de glu carnia.

Ordinamus etiam, quod nullus Fratrum lo-
quatur cum Medico, aut ab eo petat consilium

3.

ne lib. ap. 10. cap. 10. v. 10.

sine licentia Superioris, nec potionem aliquam,
vel pillulas custodiam agentes, sine licentia Spec-
ciali, Medici capiat; In utroq; autem predictorum
casuum, qui contra facerit, dicat ter Psalmos
poenitentiales cum litanijs.

Pena transgressus.
§ 4
Quia offensio a Melio.

*Legat ad p[ri]mū infirmi;
et i[n]firmarij.*

Se quā omnis infirmus;

de p[re]cepto.

*In infirmitate dyp[er]f[er]it
necessitate.*

Infirmitati officia.

Moneatur plane medicus quod aedita dil-
igenter morbi qualitate ab Infirmitate remedia
medicinas, ac sibi modum non Infirmitate, sed
Infirmitario notificet. Ad mensam si plures sunt
Infirmi, cum modestia sedeant, et aliquid in
principio refectoris saltem legatur. Nec bis
in diebus prohibitis carnes comedant, nisi de
consensu Medicorum, quibus etiam sufficere
credimus uncias obo pro qualibet persona.

Sunt Infirmi obedientes Infirmitatis n[ost]ris, et contra
Infirmitatis sint discreti et compatientes Infirmitatis n[ost]ris,
in tangendo autem corpora nuda Infirmitorum
sint valde cauti Infirmitarij et Scrutatores ut n[on]
prudente necessitate illi faciant, et cum oī honestate.

Infirmitarium misericordem et compatiensem
esse concedet, et in visitatione eorum sedulum et
requentem, ut non negligantur Infirmi a servitu-
tibus, procurent eis necessaria de Coquina, de Cel-
larior[um] pro sua et Monasterij possibilitate, unde

et pro utilitate ac necessitate infirmorum cum eis
loqui permititur, causè tamen quia temporibus,
quibus nos nūnquam oportet servare silentium,
cum eisdem sobrie et parie loquatur, et cum quibus
prior non necessarium loqui indicaverit, perit,
faciat, excepto necessitatibus case.

Infirmis prouideat Infirmary de libris et ex-
pedientes suas horas legere ponat, legat cum eis <sup>Ab initio pma
rit memorabile</sup>
horas, vel coram eis lectionem aliquam sacram
quando p̄p̄us esse uiderit, referens tempore
libros ad Bibliothecam, vel Ecclesiam inde
propterea sublatos.

7. Capitulo quales desiderauerint, veniam
pro eis petat, eaq̄ Fratrum orationib⁹ commen-
der, uicissim illis referens, si quid in eos proda-
matur sit, vel generaliter aliquid cunctis in-
iunctum fuerit, potest eorum gratia, si necessita
exigit absentare se ab Opere Dei, et Conventu
ingredi pro rebus eorum officinas, Coquiam
purgare ipsorum vestimenta, lassare pedes cum
scitu Prioris, preparare balnea, vasag ad ille
sicut et ad minutionem Fratrum pertinentia
preparata in promptu habere, et si quis non
dintus in Infirmary permanendi necessita-
tem habet, illud vel Abbatii, vel Priori insinuare.

8.

^{Infirmary alia officia}

*Affia Informis
privatis.*

Omnino sollicitas sit, ne in Confessione ac
vixori et Communione, epistema vocatione,
Negligatur Informi, disponere debet locum,
et parare ad hoc necessaria, et si in extre
mum videtur esse aliquis, tabulam istibus ferire,
in claustru, si non est, lumen propter illa ac
cedere, mendicare cum adiunctis Corpus de
fundi, illud in feretrum colloquere.

De Balneorum usu.

*De Tonura.
¶ De hirsche pba nō mutio
endo.*

De Schincis psonis.

Balneorum usus. Intelligimus de balneis
qua sunt in Monasteriis, quorum usus quater in
anno singulis Fratribus conceditur. Infirmis vero
seu specialiter indigestibus fiat, quoties opes
iuxta Regulam. Tonura vero fiat singulis
membris; attamen barbam prorogam nemo nu
triat; ad balnea vero, qua sunt extra Monaste
rium, propter periculum aquarum, nemo acc
dere presumat, nisi licentia speciali Superiorum
attamen si quis talibus indigerit, consulat Praes
tus medicus et si alijs remedis Infirmo subveni
si poterit, horreter ut faciat; Quod si medice
cillum Frati usum balneorum omnino necessa
rium esse dixerit, bene Frati indigesti a Mo
nasterio noita prouideatur, quod non cogatur
mendicare.

Nec peccatis pro expensis balneorum sibi

ne
dore
loua
cita
feure
ille
pys de

balu
quater
formis
opere
agali
ne Me
nudie
uacc
perior
it Pia
fubeci
medice
recipi
i cogaci
un ab:
credas aliter ex pendere praesumant, rectoq[ue] itinere uadant et reverantur, nullo pabulo ua-
gantes, aut ad alia loca diuertentes; Contra
facientes, dicant Psalterium ex integro, ultraq[ue]
arbitrio Superioris grauiter punienti.

De penitentia et iustitia
brevitatem.

De Sexibus vel Infantib[us].

Cap. 57.

DISTRICTIO) Non aequalis omnibus haec s. i.
relaxatio sit, sed secundum menaram etatibus ac
virtutis moderata, ut sicut plantae, quo iuiores
fuerint, frequentioribus et laetioribus reficiantur
et etatis adolescentioris labore proficientes pauci-
latum parsimonia et abstinenzia secundum poe-
dagogorum et Magistrorum discretionem ague-
cant, et alijs regularibus Exercitijs ne postquam ^{Lectionem dominicalem} ^{et orationem laudes}
adolescerint, eis ista districtio expanca videatur.

Quia senes et decrepiti viribus alijs fatigores,
alijs imbecilliores sunt, et hi quorum imbecillitas
manifesta fuerit, ad praeueniendum Canonicas
refectiones horas cogendi sunt; alijs autem minime,
si adhuc tamen ha[bi]ta spouse descendenter con-
descendat eis etiam Abbas, prout penitatis
conum viribus, et circumstantia temporum an-
mane, meridie, vesperi, vel quoties uiderit eis
expedire, sic pro eis ordinet.

2

Senes qui oratione
circumstantia.

S. 3. *Litteras cibis et potius
prout p. 2* **M**ensura refectoris puerorum pro tota die
non excedat mensuram cibi, quam percipit Fra-
ter iam adactus, et non fortis, sed tenuis con-
cedatur eis potus

4. *Puerorum certitudine* **L**icet pueri sollicitè ubiq; obseruandi sint, et
si insolentiantur, verbis corripiendi, aut Priori,
aut Magistro ipsorum deferendi, a nomine fa-
mam nuplent, nisi quibus id Abbas specialiter
commicerit.

*No. da uerborum qd;
ordo frater.* **S**i adolescentes pasciuntur ad professionem
non sunt, sed eantue inter Sacerdotes, vel Con-
ventuales Ordines habentes, sed in subcellijs Chorij
inferioribus, aliisque locis eis deputatis maneat
et obseruent, ubicumq; sunt suas ordines, quamdiu
sub Magistrali disciplina fuerint, à qua ante
sacerdotium non facile liberentur

De Hebdomadario Lectore
Cap. 38.

S. 1. *Ubi se mense.* **M**ENSIS) Etiam mensis secunda pia non
desit lectio, per quoscunq; fiat.

2. *Quodlibet arche frater
in lectio qd; p. 2* **L**ECTIO DEESSE) In Lectiōibus prima
mensis hic ordo seruerur; si dies illa proprium
haduerit Euangelium eius homilia legatur, vel

aliquis sermo super illud iuxta dispositionem Su-
perioris. Sin alia, semper aliqua lectio Biblica
primo ponatur, postea passiones Sanctorum
vel alijs fatores accommodati ac tandem circa
finem Commissoris aliquid in Vulgari legatur;
ut fratres Laii Grammaticam ignorantes aliquid
unde edificentur habeant et spiritualiter pa-
cantur. Et specialiter Vesperi non omittatur
lectio Martyrologij, et Regulae in Vulgari ^{Nepi legibz Martino.}
^{regula & regula gen.}
qua legenda fuerit sequenti die in Capitulo,
cum tota, integra declaratione sua, qua etiam
ad secundam mensam reperatur, omnia tamen
pro Superiorum discretione.

55.

Inter legendum Lector accommodet aures
Presidenti, aut alteri qui ipsum corrigere ha-
bet, et se errantem humiliter corrigat, et si
emendantem non intellexerit, repeatat lecta-
tiones, quoties ille signum dederit, legat autem
nec nimium attollendo vocem, nec nimium sub-
trahendo, et subinde paululum respirando,
donec signo dato deintat legere, signans cesa-
tionis locum et continuo descendens.

3.

ET COMMUNIONEM) Ex eo, quod sic B.P.
Noster Benedictus dicit, et infra in eovem Capitulo

4.

*F. quod dominic
frat. communicat*

ibi propter s. communionem, ostenditur quod quo libet domino die fratres communicabant; Quod ut fieri, horcamur, prescrim quadragesimali, et aduentus domini tempore et in festis praecipue a laicis fratribus, et famulis nostris, quia de fratribus monachis hebdomadatum communicandi superius ordinatum est.

*Sacerdos non facio
communionem ratione
apparet utrum humeros*

Si quando autem sacerdotes propter infirmitatem aut in die corpus domini, aut in aliqua ex causa non celebrant, communicare contigerit, iuxta decreta ss. patrum, orarium semper sive bolam super ambos humeros habeant, sicut quando celebrant.

*Reportatio s. tunc
propter hanc*

Fiat autem dicta communio fratrum post communionem sacerdotis, et sacramentum fratrum post communionem reportetur in locum suum, antequam missa finatur: convenienter tamen eget, ut sub particulae sub eadem missa consecrarentur, quod necessaria pro communicantibus numero fuerint.

*Semel autem in tria:
ato ff. no. Sacerdotem
audienda. anno ff.
non*

Et cum fratres omnes communicare horcamur quid prelates alios confessiones oim fratrum non sacerdotem, semel autem bis in anno, quando pro suo arbitrio comodig sed peri posse per specebit. Alias in singulis monasteriis re

*Confessio sibi hanc
delegata: 54*

Religionis ciuilem Monasterij à Superioribus depe-
tetur, quibus alii Religioni Confiteri quotidie
possint, conceditur tamen extraordinarius aliquis
Confessarius approbatus alicuius Ordinis Reli-
gionis saltem bis in anno.

*Confessio extraordina-
rii positio: 2
anno.*

8.

Perar ab omnibus pro se orari. Item in medio
Chori die Dominicis post Missam sumam genitio,
Hoc, versus altare, et ter diebus versus; O.
miae labia mea aperies. et a Choro
ter repetito, Superior dicat. Salutem fac: et
sic ut alibi particulariter notara ter.

*De Lectori hono:
Leone.*

9.

INGREDIATVR AD LEGENDVM) Facta ve-
redictione Lector non incipiat, nisi Fratres
prius sederint ad mensam; Lecta vero brevi
particula lectionis, Superior facias signum post
quod Fratres incipiunt comedere, et hoc ut a-
rima prius, quam corpus reficiatur: et in fine
mensae nemo exergat, nisi prius responso, O. E.
GRATIAS, et mensalibz sublatis signo surgendi
dato, Gratia pia, ut supra Cap. 16. n. 5.

*Hoc in
lectore sumbitur.*

10.

VICISSIM) Hec vicinitudo intelligitur quod
quilibet legat una septimana, alter alterij pree-
cedendo in hoc officio.

*Expositio vni
Krieff.*

38

§. II.

*De Mixto.
to.*

M 3XTVM.) Quod hic dicit mixtum, supra
de Septimanariis dicit singulas liberas et pa-
nom: quorum verborum ex positionem vide ibi.

De mensura cibi Caput

39.

§. I.

*De numero horariorum
tempore hinc etiam omnis cibus noster trium pulmentarium
et atque.*

C OCTA DVO PVLMENTARIA.) Quia
omnis cibus noster trium pulmentarium
mero in hoc Capitulo comprehenus est, congruit
et huiusmodi tria genera prater iuscula seu
offas vnde eunq; factas, tribus distinctis ab inuis
cem vicib; ad prandia apponantur: et in die
bus Jejunij etiam quarum si haberi possint non
prohibentes competenter intercedit inter alias
quatenus necessaria fratribus procedat reficien-
ti mora; singulis etiam secundum ordinem
in mensis regularibus sedentib; singillatum sem-
per sua dividenda est portio: Si tamen faciet
aliquid tale, quod conuenienter in plures per-
sones dividij requeat, deferri licet per mentas,
ut singuli iuxta suam necessitatem moderatim
quid inde abiemant. Neg, etiam pulmentaria
predicba ad sola legumina vel alera restrin-
genda potest, sed quicquid ex his omnibus, quibus

*orū
naturā p̄ficitur.*

59.

uesti licetum est Monachis, id est, piceibus, ouis ladi,
cinijs, et ceteris cibis, quae eis poteris in edulium
competenter et honeste preparari. Cenantes
nemo communiter duobus præter offam reficiens. Sp.
iuniorum autem Quadragesima diebus, pro
Collatione vespertina uniusq[ue] portionem sicut
de uino, cum pane et bellaria, si haberi posset
et adtra Quadragesimam etiam caseo permis-
tentes. Neq[ue] eos, qui paucioribus contenti esse
possebat, prohibentes.

PANIS LIBRA) Cum pondus libra (ut habuij
mus a Monasterio Cassinensi) sit unciarum 33. et 2.
semis, ut uix tantum panis unus frater una
die manducare posset, volumus, ut unicuique ap-
ponatur panis, quantum satis est.

IN ARBITRIO ET POTESTATE ABBATIS.) Consideratis laborem, Vigiliarum, et Orationum
quotidiana frequentia, et corporum naturali im-
becillitate, Regionum quoq[ue] nostrarum sibi et quali-
tate, quodq[ue] non omnia Monasteria nostra pos-
sunt eam sufficientiam habere posse, dispensamus
ut excentis diebus ab Ecclesia prohibitis Fratres
nostris a Pascha, Septuaginta usq[ue] huius in die car-
nibus reficiantur: a Pentecoste autem usq[ue] ad

2. 3.

unciarum
libra.

3.

Quando excentis
dies.

68

Quando ieiunium n. Exaltationem S Crucis, omnibus ferijs qd; et
gabonibus ab eodem S Crucis usq ad Quadragesimam
etiam ferijs ratis ieiunare. In Quadragesima
vero una refactione, et tenui collatione sub
vesperum concessi. Non obligamus tamen ita
Fratres ad ieiunium Regulare, quia Superior
cum eis in illo dispensare natae, si necessita-
tem vel causam videat, sed et precedore in
eadem hebdomada ieiunium Ecclesia solius
subsequens Regulare, item in Regularibus ieiuni-
nis ad Collationem licet adhibere Casuum, et
in Adventu Domini subinde Coenam in Eccl-
esiasticis vero neutrum.

§.4.

Hoc ante Præfationem
cum attigit.

16.

Ad Tu. ante Præfationem
deuine 200 grm.

Qui Præfatio.

De Episc. ratione
Cestoni potum.

Fratres appositam non attingant cibum,
privesquam percepta sententia aliqua de
lectione Presidentem attingere signo per-
ceperint; et cum Presidentis ferijs voluerit lec-
tionem, atq refactionem, signo iterum dabo,
et Lector lectionem cum Tunc autem concue-
sent, respondeant omnes alta voce, Deo
gratias; et parum inclinantes omnes furgant,
mentis sicut antea ad benedictionem anne-
mersas dicentes, hebdomadario inchoante, Con-
fiteamur, vel Memoriam, cum Gloria, sub-

6.

subiungendo Agimus tibi gratias, et Bene,
dictus, et Psalmam Misericordie, et alium tem-
poris competentem; Et pro ut omnia precia
in Breviario recepto notata sunt ad cuius
psalmi principium omnes se inclinantes ecce-
derunt cum eadem psalmo binj et binj, a Junio
ribus incipiendo, pergenentes ad Chorum, ibidem
reliquum gratiarum actionis complectur, quod
autem in Refectorio permanent, cum L. au-
date Et in omnes gentes, ibidem gratias
perficere possunt.

5.

Durante refectione sedentium nullus
exeat Refectorium absque iurante refectionale
et nec sic quidem sine licencia, nullus inceden-
do aut stando comedat, bibatur; Non enim
talem habemus conseruacionem, sed sedendo
tarum, et dum bibendum fecerit, utraq; manu
scyphus ori decenter applicetur.

6.

Non fas sit cuiquam Fratrum in Monasterio
existenti alibi solitam accipere refectorem,
quam in Comuni Refectorio, exceptis his, qui
tunc in Infirmitorio sunt, aut reficiunt cum Dno
Abbate, nisi aliquando rationabili ex causa
Abbas aut Prior aliquibus locum aliam refi-

62

Hic osta Monium
nec nocturna tunc
pon.

reficiendi inducerit. Extra vero hanc indel-
gentiam alibi presentim extra Monasterium,
vel nocturno tempore manducare aut bibere
crimen esto, graviori poenitentia diligendum.

s.7.

In administratione necessariorum rerum in-
ter cibis et peripietem munera serue-
tur reverentia; et quando alicui in cibo vel
potu misericordia facienda est, popaver ante
Presidentem, et cum ille annuerit, presente-
tur indigens, qui oblatum gratae pascientie
fugat, ipsam reverenter tenet ante pedes,
respicendo Presidentem; quo annuerante repon-
Iudicium permissum est
quod dicit
tur se fruendi accepto: si quid vero alicui
de eis signo petat aut mutu non dace.

De Mennira potus Cap. 40.

s. i.

HEMINAM.) Quia ut ex Monasterio Casii
rensi percepimus, hemina uini est multo plu-
 quam communij necessitatibus unius Monachij suffici-
Sufficiens uino dicitur.
at: ideo de uino damus uiceq[ue] quantum suffici-
bit, ita tamen, ut iuxta Regulam ubertas vel
satietas non supereat.

Quibus horis oporteat fratres
reficere. Caput. 41.

v. 3

A PENTECOSTE AVTEM.) Quoniam cum
Fratribus nostris, ut supra de mensura cibi pro-
pter carnium comedionem dispensauimus, et
in Ieiunijs Regularibus uolentes aliquam pro
ijs compensationem reddere; Ordinamus ne
omnes Congregationis nostra Monachij et Iai,
et fratres per totum annum omnibus diebus
veneris usq; ad undecimam ab reverentiam
eius die, in quo Domine ac Redemptor noster
IESUS CHRISTOS passus est pro nobis ieiunent
Cuius tali diei contingat sotenne natalis Domini
festum celebrari, quo case dispensandum est;
tempore hanc et nos ab nimis calores ad
dantur Collationi serotinae aliqui fructus, si
habeatur.

*Cenibus diebus vere-
ris usq; ad undecimam
sicut uocatur.*

A BISIBVS SEPTEMBRIS.) Intelligitur
exclusio, pro ut declarabitur in Capitulo de
opere maxime quotidiano, super uerba usq;
ad Calendas Octobris.

2.
*Lit. brevia. Ab illis
epistolis caput.*

Ab NONAM RESPICANT.) Ubi Nona sit
meridies, dispensamus tamen ut in supra de-
signatis interpositis nostris ieiunijs diebus eis
a ter horam undecimam, vel statim post refec-
tio prandij detur, et Collatio supra dicta fer-

3.
*Quod videlicet:
15. pro ieiuniis
Matris primis
lunis.*

64.

Serotina, hoc est cum bellariaj seu fructibus et caseo;
praterquam si dies temmū incident de precepto.

§ 4.

*penitentia ante
adventum que:
trahimā.*

cur gaudi?

Et licet experientia doct̄ ē que rerum ma-
gistra est, aperte cognoscamus, quia nimia
recreationum relatio potius distractat si
exerget, quam recreet, si deficit materialis
subministret; tamen infirmitati humanae con-
descendentes, Prelatos horramur, ut per aliquot
dies ante Adventum, itemque per aliquot
plures ante Quadragesimam sint erga
fratres in relaxationibus aliquanto indul-
gentiores, nimicrate rebatae: quatenus huius,
modi relaxatione premisa, alacriq; postmo-
dum atq; ferventius delibum sua servitatis
persuaserint, et per Monasteria Congregationis
uniformitas obseretur.

5.

*Tongy officiū diuinis
et votis nō vñqz
numerato iudicad. Ab:
dati deservit.*

CVM LVCE FIANT OMNIA) Quia nobis
temporibus diuina officia ita audiuntur, et
officiorum solennitates, ut quando ipse Solemnis-
tates occurunt in diebus, quibus non ē Jejunium
Ecclesiasticis tempore presertim, quo dier brevissimi-
ni, non indicamus Coenam fieri posse in diebus
abutus manifesta corporum laetione et scandalo,
ubi Monasteria nostra habent populi con-
cupsum, propterea dispensando ordinamus.

et Capit
raept
un Ma
imia
at d
utien
2 cor
aliqua
quod
eum
ordi
y kui
y m
tatu
ationi
el Cap
raept
un Ma
imia
at d
utien
2 cor
aliqua
quod
eum
ordi
y kui
y m
tatu
ationi

quod ab Abbatis pendeat arbitrio temporum no-
rum accommodatio, tam quo ad officiorum solenni-
tates, quam quoad repetitionem, habita tempore
et locorum diligentij consideratione. Nec non sal-
va corporum valetudine.

65.

Vt post Completorium nemo
loqueratur. Cap. 42.

MOX. VT SVRREXERINT) intellige
mox largo modo, quia plerumq; differunt per
horam vel amplius. Ne huismodi lectio ab
precedentem Coenam sit videntia. Pro qua
lectione prelaverit primum Completorij signum
et Fratres omnes in Capitulo conuenient, ad
huismodi lectionem; sicut supra ad Caput Rega-
le. 16 S. 7. fl. 18.

65.

Mox largo
modo.

Lectio collatimq; in
capitulo habenda.

18

QUANTVM HORA PERMITTI. Aduerimus, 2.
pro ut supra ordinarius, spatia diei, quorum
quodlibet opus suum habet, quod tempus per
mittit tantum lectionem unig hora parte quartæ
et non ultra et interdum non integrâ 4. fa.
parte secundum iudicium Superiorum, et
exigentiam rerum incidentium.

Vt servari possint que superius de tempore
ad Vigilias et Matutinasurgendi ordinata sunt,

3.

Ceteri ad omnia ista
Estus.

incumbit Priori, cum ipso, vel eius loco Subpriori,
ubi opus habet, ut paulo post octauam recesserit
omnes in hyeme extinguant luminaria, lampade
alias communij consentaneo et estable ab alijs rebus
cepient, quieti lectis se componentes: Vileant
etiam ideo, ut nullus a communij dormitorio et
Cella absit, alioquin in contrarium tam ille qui
abfuerit, quam ipsi, qui permisérunt, culpam in
Capitulo coram Prelato dicentes cum pane et
aqua de terra in Refectorio comeduntur tunc,
quibus

*Huius a coi don
miseris et uella
albit.
Prae abbatis et
hoc primitur.*

5.4. Quia Daemonium meridianum pessimum aquie
magis nocte, quam die circumvit, querens quem
incautum decipiat, et ob quietis nocturna si-
lenzium, non raro imperfectioribus insidiarij soleat
*Exhibitum à anno
Locatio tractu quo
et huius officiis
nisi sompna datur
aut extra clausum.*
Ordinamus, ut si qui nocturnis horis Convenientia
instituere, colloqui, comportare, alia magis incon-
uenientia facere, aut contra Claustrum longe vel
propè ad scutarium loca exire presumperit,
etiamque (quod absit) inter eos Prior, vel alijs suos
superiores essent, ipso facto in crimine se iniuste
et pacientia gravioris Culpa reos esse cognoscantur
et remine, quam a proprio Prelato, sive occulta,
sive publica res sit, absoluendi.

5.5. Dormientes eti distinctas habeant Cellas, tamen

*et hoc ab qua aut
in uero.*

67

honestatis, et religiosae habitationis causa reclami-
na circum lectisterna habeant, accipientes lectio-
nem secundum quod per indulgentiam nunc vel
olim secundum rigorem maiorem cunctis deputa-
bitur.

Si in aliquo Monasterio tantam per vocans 6.
Dei gratiam, contigeret fieri multitudinem, ut una
loca dormitorij annes capere non posset, ordi-
nentur, si fieri potest, et alia loca, in quorum
quotibet sua propria lampas statim illustrare
valens, ardeat; aut si una non sufficiat, due ac-
cedantur. Eadem de causis etiam Cellerario,²⁸⁻³⁰
Infirmario, Custodi Templi, hospitalario si fuerit
Religious, ac ceteris officialibus, qui post con-
futam repositionis horam occupari coguntur,
locis aliis ipsorum dormitorum aptius depubari
potest.

Noctu a finito Completoio semper clausum sit
Dormitorium, a nemine, cum fratres in quiete sunt,
aperiendum, nisi aliquis in officio suo, sive Com-
messo tardius occiperetur, quo Conferto tamen sine
trepida, cum summa ingrediarer modis, ne
aliquem turbet, aut offendat quietem.

De iis qui ad opus des, vel
ad mensam tarde occurrent.

Caput. 43.

Cortina arva letos.
Qualitas leti.

Lampas ut in dormitorio

Officialibus dormi-
toriorum.

qui rite p. dormi-
toriorum?

s.j.

Dicitur ad diuinum officium.

A D HORAM DIVINI OFFICIIS) Quam sollicitas
nos uelit esse ad diuina officia Beatissimus N.
P. Benedictus, in his verbis ostendit: ideoq; aliquid
strictius, prudente ratione, ab ipsa tamen Regula
non discedentes, ordinandum duximus.

2.

*Ego, ut post initium
diuinum officii ad
Oratorium uenientem.*

*Cum in initio Oratio:
num.
23. 55.*

Ut uidelicet, facto primo pulsu ad officium
diuinum a somno excitati, vel ab opere pro mani-
bus habito separati, sepe comporari, ut ante, vel
sub initium roti pulsus ad Oratorium ueniant,
breui recollectione se disponentes. Igitur reliquias
omnibus, quo fuerint in manibus ingrediatur,
solitaq; genuflexione Venerabili Sacramento, ineli-
natione profunda Altari, et prosternatione in loco
factis, stet uersis uultibus ad altare donec di-
mittatur pulsu, quo ad Superioris signo facto
incipitur hora præmitterendum est sibi, ab altero
signo dato, Cursus in adiutorium. ☉

3.

*Qui faciunt factij
Pro Generositas
ad horam processus.*

Quicunq; ad Vigilias nocturnas post Gloria
Patrii Psalmij 98, Venite aut quando dicatur
officium B. MARIAE Virg. post Hymnum, vel ad
horam quamlibet post Gloria Psalmij illius, qui
proxime post versum decantatur occurrit,
intrati ueniat ad gradum, et ibidem sed uelut
reuite ad altare, non recedens, priusquam
opus Dei finatur, nisi forsan antea eundi

in locum suam licentiam signo aliquo est fieri autem
ordinario modo significandam consequatur.

Qui ceterum modi misericordiam experitur
et ante finitum officium diuinum ad suum locum
cum ire permititur, eodem cum pernenerit,
veniam petat super formam, vel super sedile
et dum humilioris se erigere vult, osculetur
materiam pectoralem.

Quod si quis tarditatis sua excusationem ha-
beat, finito officio afferat, sin minus ad Salve
Regina in fine officij illius coram Superiore
genibus flexis tamdiu maneat, quoniam Superior
faciat ipsi signum.

Veniam super formam vel sedile, de quo fu-
stra etiam petet in loco pro omnis qui inchoatorum
opere Dei occurrerit, in quolibet officio, etiam ei
cloriam primi Psalmi praenumererit. Et qui opere
Dei inchoato epierit, etiam obtestra licentia,
postea reverens similiber faciat, et se erigens,
quod est petentium veniam, osculetur materiam sub
ictam.

Qui ad Missam Convenientalem non occurre-
rit, ante fine ultimi Kyrieleison, praeviteat
ad gradus, ut supra.

69

Secundum genitivum genitivum
Lebre lebent in
ter loco.

Dicitur huius genitivus
ratione, genitivus 15.

7.

Quintus versus secundum
Iacobum 2, 14. Et sic
dicitur.

Quilibet potest habere
minus potest.

8.

Et si utrumque
eleborum venientibus.

7.

9.8.

8. 19. 42.

Iuris solennio et n^o
collectioni insint.

8.

Nulles abz. causa præcipua, et presuta Superioris, a Completorio se absenteret, sed omnes in unum paciti compleant, et postea recollectionem pro loco facturi, et supra dictum est.

8.

Vixit ut ad eum:
devenire.

10.

Quando in missa
hunc.

8.

Huius choz. cypeliz
missa in ch. regis vel
p. c. v. t. s. sub huius.

8.

8.

Intrantes et egredientes chorum a parte superiori id faciant, nec licet nisi Abbati inferiori ubi ostio.

Præterea qui ad illam Orationem, que cuilibet hora premitti solet, priusq; fuoris non tentet intrare, præsq; uanuus versus cum Gloria finitur.

11.

Nulles etiam epire præmetat, dum Conventus procumbit, aut inclinat, præterquam sub silentio Missæ, fratibus procumbentibus super formas, sed qui tene ingreditur permaneat in statu vacante postremus omnium, uel ante formam donec Conventus erigatur, tunc locum suum petet.

8.

Superiori tardie nonn. uol.
egredies uel habet paucum
dum episcopis in pont.
aduersari.

Abbas intrans Chorum uel Refectorium, si tardie cum contingat occurrere, non ab id poenitabit, nec etiam licentiam petet, si inde abiire uoluerit. Similiter Prior in Prælati absentia.

8.

Quando monachis
in ponte.

Si quando Abbas, seu illo absente Prior Choru exinde cuicunque Fratrum attuerit, at le sequatur non habet Frater ille ab aliquo alio licentia postulare; seues si vocetur a quoquam foris existente

Si aliquis legitime occupatus non possit ire ad
Officium, Exercitio, mensam laborem, vel quando
aliter Conuenies congregatur expectationem suam
per se, vel per alium faciat, dicendo Superiori
causam occupationis sua.

14.

causa est probabilitas
exponit

Si vero alicui necessarium sit discedere ab officio
sive ab Exercitio, sive a Conventu quocunq; con-<sup>15. ex parte huius
abitu e' potesta.</sup>
gregato, per paruum temporis spatium, licentiam
a suo Superiore solo mutu petat. Cui vero ne-
cessere esset discedere animo non redevi, dicas
causam Superiori, et super hac obtineas licen-
tiam particularem.

15.

Cum quis ingredi aut egredi Chorum uoluerit
si eo adhuc considente in more inchoauerit Gloria
aut aliquid huiusmodi, ad quod Conuentus inclivat
aut generaliter, ille in eo quo deprehensus fuerit
loco, se conformare Conuentui satager. Quod
ipsum quoq; dictum sit poenitenti ad grades.

16.

informans
de loco in chori
in eundem justitiae

Quod si quis de Choro uno ad aliud transierit
circum medium utriusq; ss. mæ Eucharistie alta<sup>17. circumuersa a corona
ante ab altero vel
cor chori.</sup>
rig solib; reverentias faciat, cum gravitate id
faciat.

Concluso officio, et dato à Presidente signo,
surgentes ex eant ordine pro solitas facientes
reverentias ante gradem et procedant
Seniori. Juniores ob lectionem ad loco summi capituli
non post minima ueteri et usiq; recepto more procedunt Seniorum.

18.

en primis prie:
diti et en secundis.

F. ex griffis Gouyenbrachting. anno 1620.

¶. 19. Cum Religionum iuxta differentiam temporum
locorum et occupationum, etiam ratione habitus
sue, curam labore debeat, sat agentes spes et Fes
officio solemni et vesperis proceris indui adeste,
quos ex his Cellis, et istuc referri non omittat,
nec hinc inde in templo dispersos caere patientur.

¶. 20. A mensam qui ex negligencia vel uitio suo
non occurrerit, aut post refactionem non aufuerit
ad uerum, corpiatus semel et iterum, et si se
non emendauerit, tractabitus iuxta Regulam.

¶. 21. Qui autem qualibet ex causa non occurrerit
ad uerum, non prius ingrediatur, quam com-
pleteus benedicto cibi, nec ingreſſus resideat,
nisi annuat Presidens, cui supplicante se pre-
sentet, et mello ac aucto signo voti pacuit licet tam
vulnus nisi signo dimittatur utrum locutus ubi refactione mea faciat.

¶. 22. Abbate intrante vel exente Chorum Re-
fectorium, Capitulum, vel quemvis locum alium
exergatur, et modice inclinetur ab omnibus.

De Ies, qui excommunicantes
quomodo satisfaciant. Cap. 44.

De Ies, qui falluntur in oratorio
Capub. 45.

¶. i. CORAM OMNIBVS declaramus, quod quando
eror est modicus, sufficiat terram tangere manu-

de erroris numero
justiam.

73

Sed si error fuerit notabilis, et poterat quando fuit ex-
cepit alios errare fecerit, aut neceps puerit emen-
darum legende, aut cantrando, aut magnum strepium
fecerit, mox complexa lectione vel Antiphona ^{Error notabilis genit.}
aut Canticum, si in his fuerit occupatus, genit Heilige genitio
ante Superiorum, donec tibi signum pacis puerit. ^{oratio}

De iis, qui in aliquibus rebus
delinquent Caput. 46.

E T N O N V E N (E N S) Declaramus hoc esse ^{s.i.}
seruandum, quando Abbas ibidem adficeret, aut
in loco propinquuo, et hoc delinquentes sacerdos;
alias satisfaciat ante Congregationem in sequen-
ti Capitulo; quod ab hoc teneri volumus singu- ^{Capitulo propositum hab.}
lis diebus post Primam, praterquam in diebus ^{post Primam habent esse.}
festiis, ut supra diximus; considerato tamen,
quod si contingere fratrem commisisse peccatum
mortale (quod absit) et hoc effet notarium ^{Peccata mortale, quatuor}
licet dicat Culpam suam in Capitulo, ob causam ^{in culpa pro hac littera}
factionem Fratrum, confiteatur tamen et Confessario
suo, qui cum in forma Ecclesiae absolvat, alias ^{officiis suorum}
non effet absolvitus.

S I A N I M A C (A V S A L A T E N S F V E R I T)
Diligenter hic est animaduertendum ^{quod si}
Regula praecepit in pratica rerum ^{intencibili}
um, et in exceptibus, q palam committuntur, mox

illas debere manifestari Prelato et satis facere:
occulti et facti inveniuntur
ypricati Prelato.
 quanto magis credendum est, illas occubatas et spir-
 ituales defecus, qui Deum immediate offendit,
 et perimunt et frangunt animem debere fratres
 mox confiteri, et pro illis confiteri habere.

I.3.

Frater te fuerit
recte servari in hebdomada
nove.

Pena omittitur.

Et quia quasi continuè delinquimus et sep-
 tios in die canticis festis, ne Patres occupati tota
 die teneantur, statuimus, ut quilibet Frater Confi-
 teatur non Sacerdos et nam de Confessione Sacer-
 dorum supra, ubi de Missis priuatis ordinavimus
 Cap. 16. Reg. 1.4. semel in hebdomada; Quod
 tempore SPN Benedicti scrubatur; et quod in Cap.
 de hebdomadario Lectore dicit, Quod Lectio
 accipias missum propter sanitatem Communionem,
 qua Comunio fitbat singulis Dominicis diebus,
 et consequenter Confessio: Contra faciens dictam
 culpam in Capitulo, et concedat in terra in Refectorio.

4.

XII. Secundum reg. 1.
vixit sub his lo. Con.
Confessio ab aliis
Congregatio nis.

Zera hoc in vobis
eritis.

Orдинauimus item, quod nullus ex Congregatione
 Monachus, Laius, Frater vel Novitus, extra
 Sacramentalem Confessionem legitimis factam
 Sacerdotibus, aliquid secreto recipiat sub sigillo
 Confessionis ab aliquo de ipsa Congregacione.
 Contra facientes vero non possint dispensari
 pro tali inobedientia, nisi a suo Prelato iniuncta
 sis poenitentia sciamandi tribus diebus non pene
 et aqua intra unius mensis spatiem.

De significanda hora operis
¶ c. Caput. 47.

NVNCIANDA) Hoc officium gerat Sacrista, **1.**
 cui iniungimus tempora ad diuinum officium
 secundum superioris ad Cap. 8. et 16. ordinaria officia sancte
 die noctis custodire, horologium dirigere, suu-
 tare Fratres, signum promittere horis, et omnes
 pulsus ordinare, sicut inferius in *Ceremoniali*
 de pulsibus plenius diceret: Si vero ad Matutini
 solito tardius pulsanter, indicabit Prior,
 ut pro brevitate temporis officium accelerari
 faciat; Ipse vero in Capitulo culpam suam
 proclamet.

Ostia Ecclesia diligenter claudat, et connec-
 tis horis referet Sacrista, et habeat sub sua
 custodia ac diligenti cura, quaecumq[ue] Cultrij de-
 nino depurata sunt, ut sint munda, integra ac
 sana, libios, Calices, reliquias, Clerodio, vestes
 sacerdotiales, preparamenta altarium: **2.** *Breue aperte in
 rato ab officio officiis.*
 omnia in Breui conscribere tenetur, ut ex
 alijs officiarib[us] intra mansum ab Ordinatione fra-
 cuunt Exemplar unum & Abbatij tradat, alterum
 sibi reseruerit, ut si sit de quibus rationem reddere
 debeat, cum opus fuerit.

Corporalia de purissimo, mundissimoq[ue] vino prapa, **3.**

Corporalia et

Contenti sunt multe preparantur, et in Marmoriis vel theinis mundis dili-
genter complicata reportantur, q[ui] s[unt] abluenda
p[er] u[er]bi et h[ab]itu[m] i[n]teoli, quibus Sacerdotes manus et
Calices post Communionem terguunt, qui e[st] ideo
benedicti esse debent, ut palla et alia ad usum
Sacri altaris pertinencia, Sacra prima per
se abluer; lavarium in p[er]petuam vel cemeteriu[m]
fundens.

§. 4. *Sacerdotie Concessio. S. abbati in Pontificalibus*
sacrificatur, aut aliud ad eum officium p[ro]cedendo
parapare omnia necessaria. Item in solemnis
tatibus et alijs quando aliquid singulare agen-
dum est, secundum pontificale, et rituale Romanum
nonnullum correctum, omnia requisita comparare
et disponere, ut pale Candela, Cineres, palma-
rum frondes, puras, oleum pro lampadibus, et
ad inungendum perfumum, aut sepeliendum noz-
turnum, omnia necessaria.

5. *CANTARE AVI LEGERE.* H[ab]ere debentes
legere aut cantare, prouideant lectiones, quas
debent legere aut cantare, preparantq[ue] libras
tempore congreo, adeo ut scandalum non sequa-
tur. Contra facientes grauiter puniantur.
Nonnulli vero recipiendi nescientes canere aut
discant prius saltem cantum Choralem, aut sine
cautione magna non recipiantur preterim.

presentem si nec vocibus maleant.

QVI POSSIT DICTVM OFFICIVM IMPLERE.) 6.

Ideoq; Ordinamus quod p[ro]p[ter]eas Monasteriorum
Notre Congregationis cum Consilio p[ro]p[ter]eas Sc[ri]pturarum
norum, Fratres, quos ad discendum idoneos indica-
uerit in Grammatica et canticis planis, ei[us]m[odo] Canticis Cor-
scientie sollicite instrui faciant a Fratribus doctis,
si comode fieri possit. Sin autem ab alijs mercede
conductis, si possibilis latij permiserit.

Cum vero impium est a monastica disciplina ali-
cum sit, inertia otioq; languescere, et ab antiquis
patribus, qui Ecclesiam militarem omni doctrinae
genera e[st] facultate illustrarunt, filios degenerare,
ideo ut huiusmodi ignominiam et horam fugiamus,
atrumq; e[st] rugas, ceu efficac[em] diabolij virus civile-
mus, divinarum Scripturarum Speculationi effica-
tius intendere possumus, simul ei coalescenti indies
(autore D[omi]no) Congregationi nostra hac etiam
inter cetera scientia gemma non desisti; haec
presenti Constitutione ita decernimus; ut in omnibus
Monasterijs, quantuscunq; sit numerus Monachorum, ^{Lectio dicitur minima p[ro]p[ter]eas}
frequentissima vel saltem diebus Dominicis, aut
semel in hebdomada habeatur lectio sacra Scri-
pture, vel Catechismi Romanj. Diebus autem ^{Lectio in festis humana:}
non festis, quotidiana lectio sit Grammatica, ^{n[on] sicut lectorum}
vel Humaniorum litterarum, pro auditorum capta.

In monasterijs quinque monachorum ubi comule sibi p[ro]p[ter]eas ficiunt, etiam lectio ^{Lectio}
habetur quia in n[on] sicut Abantes negligenter faciunt, ⁱⁿ tunc in hac ut sedis
Antistitice elegant, ut ille importantis remulgi possit. Constat. s[ecundu]s cap. 1.

78
vel in dignitia. Et si locorum ac personarum
Personis ut non Territorio foret, diebus singulis, aut sabbati alternis
delegia pro clementia.
altera etiam leitus sit de officijs pauciorum,
quam Casuum conscientia vocat.

De opere manuum quotidiano.

Caput. 48.

¶. i.

*Redditus racione per habet
genit ad hoc caruit. Regis
gulam suffit ad litteras
bonas.*
CREDEMUS VTRAQUE TEMPORA.) Quia
nostris diebus occupationes maiores antiquis
temporibus Monachis exercituere tam in diuinis
officijs quam circa fraterna obsequia, ideo ni-
derer nobis difficultimum quodammodo posse Re-
gelam servari secundum dictiones suas, praecepimus
hymalij tempore, quo diei brevitas usq[ue] finit Mo-
nachos diuinij officij debitum evoluere.

2. Attendentes igitur q[uo]d nec Regula ita firmiter
dividit ista tempora ut reddit omnino illa serua-
*Hoc enim dispensatio mea
est q[uo]d regule inducatur
Abbas filij.*
ri sicut sonat verbum Credimus Ecclesaq[ue]
mes horum omniem dispositionem in arbitrio
Abbatis esse reponendam tam quo ad officia
diuina quam quo ad lectiores alias exercitias
qui omnia rationabiliter habitacorum et
temporum consideratione disponet; Nam ut Ede-
ria ei populo salutis p[ro]p[ter]a est ne Monachij nimium
quam par sit graventur.

Tamen si pro more loci alicuius vel necessitatis
frates ad laborem conuocantur, quod plerumq[ue] sit
campanula, qua ad meditationem et alia exerci-
tia vocantur, sine mora in loco destinato conve-
niant, et leda oratione solita, prout in Coerime, <sup>Prius hoc etiam laboranti
erant.</sup>
tali est, procedant ad uenit et ordinata ante
Priorum, nec in itinere, quo uadent vel rede-
unt, colloquij aut risibus, sed orationi ^{aut} <sup>In aliis et solita
mox absolvit.</sup>
tationi ualantes, nisi de utilibus loquendi licet, ^{de utili sit forma}
hac Prior cis induberit. Si quis tamen doni
remanendi necessitate habeat, Priori causam
indiceret.

Si exigit necessitas meis vel remendice tem-
pare, poterit ideo Misericordia Conuentuale et ali-
que hora citius et sine Tono expediri, et si di-
uinitus fuerit locus, non solum ubi laborant,
horas reliquas cum priis Coeremonijs dicere, sed
etiam prandere, si Abbas ita indicaverit, poterunt.
Si autem infra Monasterij septa laborant audito
signo ad Oratorium concurrant, nisi aliquas
Prior ad laborem continuandum inferat rema-
nere, et priis laborantes cum licetia exigente
necessitate, libere possent quod intra Mo-
nasterium tamen nunquam licet, sine speciali
iudicto Abbatis.

80 f. 5.

Cor. 13. 18.
propter plenaria
exortatio et adiutoria

Curent Prlati, et singuli fratres speciebus alie-
cuj a pueris Exercitio vel arti, ne deficit
communi labore otium amare incipiat, unde
mala multa, si non habuerint in promptu quo
se exiliber occupare sicut oriantur.

6

Qui dormierunt a matre CONCEDIMUS, nisi quis omnino aliter non pos-
sit, stans vel erectus, sedens paupelum oblo-
niscat; et propterea canendum ad id, fratibus
post prandia recreandi horam ut supra con-
cessimus, a qua postea uacent lectioni, vel ex-
ercitio, sicut eis fuerit ordinatum.

Post resurrectionem uacantibus
autem post prandia ali:
Fuis.

In Quadragesima diebus diligenter quam
alias committitur fisi, seruatur hoc tempore
distributio operum et horarum per diem, pro-
ut supra fuerint disposita, etiam circa obse-
lebracionem Missarum, ut si occurrente festo
vel alias due canenda sunt missae, respondeat
Missa principalis, que casus debet; officio diei
secundum Rubricas missalis, etiam si una ex his
est angare, vel vigilia, aut Quadragesimalis:
altera earum semper circa horam ~~panis~~ priu-

Concordia fidei
missale romano

Sacri legatur: De summa Missa feriali post Agnus
Dei, et in festiva post Elevationem pulsanter
primum signum ad Vesperas, et sub orationibus
secundem cum compunctione habet finem.

*de parva vespera
in quatuor tempore.*

LIBROS DE BIBLIOTHECA) Vno vel altero 8.
die ante Caput Quadragesima Bibliothecarius
conscrivat in codicillo libros quos singuli per qua-
dragesimam sibi elegerint quos in eodem capite
Quadragesima in Capitulum deferat, et recitan-
te illo ad iesacionem D. Abbatis suam conciri-
phonem, canor libros eodem singulis dis-
tribuat.

*de distributione li-
brorum in scriptoria.*

*canoribus à dictis
theatris distibut.*

Idem Bibliothecarius Codices omnes ad officium
diuinum non spectantes sub custodia habeat, sig-
nans eos titulis in dorso, et intus in inscriptione
loci atq. Congregationis nostra ne distrahantur,
et ut recognoscij possint, ideo omnes etiam in
codicillis annover, quorum unum D. Abbatii
tradat, et alterum sibi reseruer, ac sepius recen-
seat, videatq. ne tineat vel aliqua corruptela
inficiatur. Si extra Monasterium alicui aliq
accommmodandi sint, non nisi sub pignore vel
Chyrographo pependantur; nisi Abbas aliter
indicauerit: Clavem ad illos propter se et ab-

*Bibliothecarii
muni.*

*se clavis Biblio-
theca.*

abbatem nullus habeat, nisi alius Abbas singulariter ex causa id conceperit.

De Quadragesima obseruatione Caput. 49.

I.i.

*disciplina uita:
genuo.*

*In disciplina domini ab aliis
monte iuxta monasterium
junio 6. 39. 15. 5.
6. p. 5.*

ISTIS DIES D' Iusta Regulam augeamus aliquid ad solium perenni servitatis nostre. Ultra Psalmos poenitentiales et officium Mortuum, disciplina in loco Capitulari, vel alio magis convenienti, que fit omni tempore feria 6ta. per annum totum, fiat tota Quadragesima simul 4ta. et 6ta. feria. In hebdomada sancta addatur feria 5ta. Similiter a prima Dominica de Adventu in dominica incipiens a Carnibus, et 2da feria ieiunare continuando usq; ad festum s. m. Nativitatis Domini.

De Fratribus, qui longe ab oratorio laborant, ac in via sunt.

Caput. 50.

I.i.

Genoflexio. 79.

FLECTIMVS. Intelligimus quando dicimus Pater noster, et Canticum temporibus, quibus est ordinatum ab Ecclesia, quod tunc dicentes Officium, geneficemur.

De Fratribus qui non longe proficiuntur. Cap. 51.

NON PRESUMAT Dederando ordinamus quod nullus nostra Congregationis quacumque rogatus prece sumat manducare aut pernotare in donibz possesso nibus, vel locis quibuslibet secalarum, in curiaribz, aut locis, in quibus habentur Monasteria, vel loca nostra, etiamq; in utinere sit constitutus. Qui autem contra fecerit, comedat in terra in Refectorio in pane et aqua, pro qualibet uice.

De Oratorio Monasterij.

Cap. 53. 2

EXPLETO Niq; qui remanere uoluerit, ut orationi ualeat, Nam n; quis orare uolens compellatur q; p; reuocari. tereret agere, distraheretur forte a deuotione, aut alio diuersens non redire ad orationem.

Orationem vero mensalem singulis diebus per dimidiam saltem horam facimus post Matutinum, secundum dictam inferius inter Ceremonias quotidianas descripam. fol. 8.

Quandoquidem vero orationis monialis sine Meditationem usq; apud omnes bene reformatos Monachos, modo frequentissimus est, ubi et olim apud deuotissimos Patres nostros et utilissimum Exercitium, ita ut qui nesciunt deuotionis et toties Religiosib; fundamentorum annexum

839.

Meditatio

3.

Meditationis gen:
eris et latius

Consistere in eo dixerit, non erit. Ita Fratibus
Nobis eidem usum admodum commendarum
volumus, ut non contenti maximaali meditatio-
ne, et resperata recollectione, que in Com-
Promulgat. anno 55.
muni sunt, etiam ipsi sibi ad hoc temporum
morulas, et praesertim horarum Canoniarum
mitia faciant. Iosephus cum PAULVS V. Pont.
Mag. in Bulla Indulgencie pro Religiosis anno
1616. die 23 May edita. S. Is vero qui de pecunie
superiorum licentia. Religiosis, qui Orationis
eiundem mentalis exercitium per 10. dies, ut
ibi haberet, fecerint, Indulgencias plenarias
largiatur, illasque nobis Fratibus cum lice-
tia pecunie Prelatorum faciendum quodcumqz
possint concedi volumus et approbamus. Qua-
propter Bullam eandem infra in Coeremo-
niali Nostro integrum reddimus.

De hospitiis suscipiendis

Capit. 53.

1. **VBI NUNCHAVS FVERIT**) Porrius uiso
Hospes apud denunc.
hospite et examinato, si ignorat est eum Abbatii
sive Priori, si Abbas abfuerit, denunciet, hospite
pro sua conditione intra vel ante portam ex-
spectante.

2. **N**unciato Abbas, Prior, Cellerarius, Frater,

85

seu aliis, aut quem inscribit Abbas vel Prior, oculi
rat reverenter nudato et inclinato Capite fuscum
cepsim ducat ad orationem et Ecclesiam;
Ingressum aspergar aqua benedicta, postea
flebis genib⁹ faciat orationem ante altare
secundum Caeremoniale. Et si Laii sunt, orem
in silencio.

Si Episcopus vel Abbas fuerit, offeratur ei
aspergitorum cum oculo manū, quo procedente ante ^{3.}
altare introducens ore cum eo, ut supra, modice ^{qui hospites omnes}
post eum subtrahens, nisi pars cum eo digni-
tatis sit. Et completa oratione cum oculo pa-
ci ducatur ad hospitium, et interrogetur de
causa aduentus sui, et presentia ergo significie-
tur Abbatij, nisi Abbas ipsomet eum primo
suscepit qui statim ueniens hospitem tra-
ctet secundum Regulam.

Episcopo autem proprio, Archiepiscopo, Sedi
Apostolice Legato, Pape, Abbatij, si de alio ^{4.}
monasterio assumptus fuerit; Itemq; Regi, Impe-
ratori, si prima vice ad monasterium uenerit,
occuraverit in processione cum Cruce et aqua
benedicta, orationib⁹, et ordine in Pontificali
Romano & Caeremoniali descriptis.

Habent autem is cui cura hospitium importa
et, sive Moreebus, sive Laiis fuerit, felicitudinem,
ut hospitium tam confectionis, quam dormitionis
loca sint semper munda ac decenter composita.
Vnde ut universa pro receptione ac decen-
tia ^{atio.} pietate hospitium necessaria sub custodia
sua habere debet. Ad ipsum enim pertinet, quid
et quando comedant et ubi singuli iaceant, pro-
videre, ad refactionem eis servire, cum ipsi
necessaria et utilia loqui et ubi talis recepta
fuerit confundendo, post Completorium in templo
decanatum, eis et preparare et cum adiuvan-
tib; ideo vocatis fratrib; eisdem administrare
mandatum et lotionem pedem et cum lumine
Abbatem vel hospitum in cuncto vel redeundo,
si non fuerit, prædere.

LE^{6.} GATVR CORAM HOSPITE) Maxime
laudamus hoc fieri, si commode possit, et tempus
hoc permicerit, ut dum refacio paraver aliquid
hospiti legatus, vel spiritualia dicantur,
habito respectu ad personæ qualitatam et
necessitatem, saltem non omittatur qui ad mon-
sam hospiti aliquid legatus, iuxta conditionem
personæ, ut addiscatur.

AQUAM IN MANGIBVS ABBAS.) Intellige si pra-
sens est, et hoppes id admittat, alias Prior, vel alius
hospitum curam habens, 7.
Lxxvij reg. fideliter
nisi iuris.

Hospites praecepiti in ipsius dominis officijs poterant 8.
se cum illig Monasterij Fratribus conformare et si
familiares preerint ac domestici, duci passum cum
maiori sollicitudine ad Refectorium ordinariam
in Refectorio cum Confrere, alias scolaris per
sona, que turba presertim et scandala parere
possunt, a Refectorio Fratum arceantur.

Fratres non mittantur a Prelatis nisi ad alia Mo-
nasteria iuxta Regulam sine litteris commendanda
tibz, conferantq; de negotijs cum illig Monasterij 9.
F. ad alia monas-
trorum iusti & honesti &
modicis.
Superiore quorum causa illic attuenerint et
sub illius obedientia nro abz correctione segue-
tes eorum uitam ut dominis intercedit officijs et
Capitulo Culparum haud fecis ac si ibi Conven-
tus esset nisi esset debiles, aut in negotijs a-
deo occupati.

Mulieres vero sine laicas sine Religiosas cuius-
cumq; statutis, gradi, status, et conditionis sint pro-
hibitus distractio intra septa Monasteriorum
nostrorum, quamvis occasione duci ingredi, aut
morari. Quid si contra sedenter fuerit atten-
tatum, iusta litteras Eugenij IV. Pij V. & Gregorij
XIII. tam ipse mulieres, quam earum dactores et 10.
Nulle sic mulieres
estata numeri inveni-
tis.
P. ea transgressionis.

receptores, & si hoc voluntarie fecerint ipso facto
sententiam ex communicationis incurant, alijqz poe-
nis, pro ut in ipsis Bullis, subiacebat.

Quod non debet Monachus
litteras vel Eulogia accipere
sive iusue Abbatis Cap. 54.

*Habebat magistrum suum
a regimur.*

I. i. **Q**VAELIBET MVNUSCULA.) Tenerarium pre-
sumptionem Monachorum nostrorum, qui cum
nil habent, nec habere debent, munera acci-
pere, et dare non metunt, Regula et professio
ni nostra advertebas; tanquam Seminarium Sin-
boli, et viris mortale, penitus interdicimus, et quia
scopus ex huiusmodi munierum collatione ac re-
ceptione inordinata, oritur affidio, seu com-
placencia, volumus quod unicus sibi fratres deat
ullatenus munacula iuxta Regulam, neq; etiam
alij quibuscumq; aut aliunde sibi directa accipiant,
sive Prelati speciali licentia.

2. **S**ed nec ipsi Prelati Fratribus aliorum Monas-
teriorum munacula mittant, nisi forte a Fratribus
dictorum Fratum fuerint requisiti.

3. **L**itteras) si que utili, et honeste causa inducit
Frater scribere litteras, habita prius scribendi
licentia scribant, deinde litteras apertas deferas

*De multis litteris, en-
tibus et recipiibus.*

89.

Prælatis, quas mandamus ab ipsis Prælatis legi subscribi
et signari. Similiter et qui ipsas recipiunt, antequam illas
legant, clausas presentent Prælati suo; quae volumen
omnino et iubemus Prælatum legere, vel eo absente
Prætorem seu vicem eis gerentem, et si videbatur
sibi, Fratribus, ad quos directa sunt, reddat.

Fratres quicunq; sine licentia Abbatis sui seru-
pserit, litteras ad se diredas legerint, quoties con- ^{4.} *Littera Guaritatu.*
tra fecerit, toties iumenta in pane et aqua in
Refectorio, nec aliter dispensari possint: Mandamus
autem Prælatis omnibus, ut haec ordinationem in
violabilitate servent.

Quicunq; vero ex nostra Congregatione erianus
fuerit ostiarius vel flospiber, ponentes litteras vel ^{5.} *Littera didicitorum.*
manuscula, Prælati eos statim presentent, et ni-
hil dicant, nec ipsi ad quos diriguntur nec alijs.
Contra facientes, dicant suam Culpam in Capitulo, ^{6.} *Littera exhortativa.*
et comedant in terra in Refectorio.

De litteris vero ad Superiores dandi; ut Pan-
tificem, Episcopum, Visitatorem & nullis prædictis
præsumant; si quid tamen grandissimis de rebus
scribendum fuerit, cum communi scire conuerteret
id fiat: Saluis casib; privatis et occulis.

De Vestimentis et Calceamentis
Fratrum. Caput. 55.

91
S.i. DE QVARVM rerum omni. Etsi S. Pater non de-
terminer colorem ita ut nunc uirginis ordine vero
mos et uenit colorum molacterib; nos tamen in
Germania nigro solle (e quo ipse quod S. P. dicit
et qd in usus. uenit pugie legibus) ultimus colore, sicut in vestibus
exterioribus, cinctella, tunica, Scapulari.

2. QVOD VILIVS. Admonitos uolumus universos,
nullo modo decere Monachum vestimentum ali-
quod pro uilitate respuerit, nisi manifesta incom-
modibus aliud pebere cogat quod tamen non nisi
resignata uoluntate humiliter facere presumat,
propterea particulam hanc diligenter attendi no-
tum, excludit enim non solum praeioritatem tam
in vestibus, quam alijs rebus omnibus, sed etiam
mollitudinem habendum delicatum.

3. Causas ueniusque ne superflua requirat, et
apud quem tunica, ptoeci, aliq; triplex, qua-
duplex fuerint reperba, culpare dicat, et con-
dat in terra cum pane et aqua, tabies, quoties.

4. Si quis ita negligens fuerit ut rem suam per-
diderit, aut ante tempore annihilarerit, aut contento
esse posuerit de eo quod ei tradidem fuerit, re-
mittatur ad Abbatem, sine cuius speciali permisio-
ne nec illud, nec aliud accipiat. Negentiam debent
Fratres inter se uedes commutare, aut alteri alter

Commissarius regis
Clement.

rem vel vestem absq; Superioris licentia dare.

ACC^{EP}TENTES NOVA³) Intra oculos dies lata et
munda omnia restringat vetera, contra patientes dicant
Culparum in Capitulo, et concedant semel in pane et
aqua in Refectorio, et primenter omnibus religio novis,
quousq; restituant vetera.

DVAS IVN^{ICAS}) Ordinamus quod Fratres nri
habeant singuli tunicam unam de panno; posint
etiam alteram habere pro estate de panno ac
tutto, seu de rafie, vel simili tenacioris filii Habeant
et Cucullam q; secundum Clemenciam Ne in
agro @. vocatis floccis, et scapulari, quod
habeat Caputum a furore, secundum formam cu-
culae. Omnes autem Professi tam Sacerdotes quam
ad Sacerdotium aspirantes eadem utinam habite,
nisi quod scapularia Sacerdotum paulo latiora
sunt. Laici vero secundum Coeremoniale uestiantur
et super scapularia cincti sed Novitiⁱ habeant
scapularia breviora, velq; lata et hi ubiq; tam
Laici, quam Novitiⁱ exteriorib; vestibus laces-
utinam. Novitiⁱ tamen in officio solemnij et Ves-
perie, in quibus profecti Floccis induuntur habeant
scapularia latiora cum Caputq; consuetis, que sunt
in itaq; cuculla monachalis.

5.
Vetera regiminde ratione
nuptiella.

6.

Eius praeles et quart
victus huius abebat.

Forme vestitū nō sā
consistit i^z Professi.

rebus laicis

Nouitionis

95
67
Capitulio quodlibet in
utrumque servare debet
nihil

Per Conventum anno:
decimoprimo plenaria annis
tunc fuit mense.

Omnes vero Monachij tam Sacerdotes quam pro-
fessi et Noviti, quando Capitula de capite deponunt,
calem aequaliter super utrumq; humerum ponant,
in Conventu incedentes piloris capita tegant, sed non
nisi Caputq; desuper induit, ut dum alicui reverentia
nam facere, vel loqui uobis, eadem honeste una
cum Caputq; super humerum deponitum decrassent,
et manu simul tenere ualeant, quod etiam ad
gloria Patri et reverentia Ego et Sanctis seu
iusta, seu extra Chorum exhibendas, facientur.

8.

De interioribus vero vestib; Prelatorum dis-
cretioni reliquibus, qui ut uniuersi, pro ut opes
habebunt, de omnibus sufficienter et rationaliter
providere possint, sic statuendum nobis uicem est:

Clementius quod nos
enim recte prae-
cepit in dicto hinc
et ante omnes: cuius
cuius, quas habent apposita qualitate cum vetera
an noua an medicocia sint; ibi, subscriptis quibus
vestib; indigeant, scriptum hoc Prelato consig-
nent, qui uniuersius indigenam considerat, et
rationabiliter providet; ita ut superficia ampu-
tentur, et necessaria abunde subministrantur qua
debet c. Charitate, seruato tamen in oib; vestium genere
ib; tali moderamine, ut neq; ab iugum scandali pre-
beatur occasio, neq; ab iardes, aut fracturam
monastica gravitas in contemptum deneriat.

Ita ut iugum astri
pro fortes et frumenta
cuncte diligenter

LAVARE IPSAS RES.) Vestiariis tempora quibus
vestes lavande sunt, obseruer et curet, ne vel munda
superflue lauentur aut immunda dicitur negligantur;
et quando generali veluendo facere lationem,
parapatis necessariis fratribus tempestive insinuer
per signaturam in tabula, ut hi qui immunda ha-
buerint, comportent.

9.

QUAE TAMEN LECTA.) Pro obseruandia huius
tertius, Prelati prohibeant ornamenta lectorum, ^{ornato lectore collectio-}
qui etiam vel quibus ipsi mandauerint vobis aut les-
in anno scrupulose omnes celles viscent, aut visi-
tare faciant; Neq; permittant in dictis celis
teneri poma, odoramentaque cuiuslibet generis
specula picturas lascivias qualescumq; picturas
varias in Capis, scabellis aut parietibus, aut ad
cosdem parietes pannum viridem ultum, lineum
fusum lanceum, aut alterius coloris, aut alia huius-
modi statuq; eligitorum non competentia, et
superflua omnia amputentur iusta Regulan-

io.

^{Eius ē ab aliis Frat-}
^{diminida.}

DENTVR AB ABBATE.) Vestiariis si et in quo-
tem Alius licentiam dederit, rationalib; peten-^{eius vestiaris ratione}
tibus minoris distribuere posse; Debent n. de inda-
mentis, pannis laken et linceis et pelliceis, calcea,^{officiis vestiariorum}
mentis fratrum etiam hospitum, Infirmorum, laicorum,

ii.

^{effit.}

95

et uniuersa opigorum uteridum suppeditabili
solicitudinem gerere propter quae etiam cum fu-
toribz, sartoribz, pellionibz, testoribz in eorum offi-
Misra nobis recognoscimus
nominis stampati.
tunica, et pelleca nova, ac qualibet maiora
preciosa, sine Abbatis iure et speciali volun-
tate, nemini dare presumat.

De mensa Abbatis

Cap. 56.

Si **QVOTIES MINVS SVNT** hospites, quos vult
Laudabilis est cu
Et in refecto **I** vel eligit esse in Refectorio cum fratribz,
quod magis laudamus.

De Artificibus Monasterij

Cap. 57.

Si **ARTIFICES SI SVNT** in Monasterio floramus
Non facile *Si* *principali*
guttabilis *fratris*
Prælatos ne facile eximant fratres propter eorum
artes a divino officio, à community Exercitibz, et
aliorum fratrum observantia, nisi anima et cor-
poris salutis necessarium esse censuerit vel
aliqua in eis fuerit necessaria, ab quam sic ex-
pedire indicauerint. Nihil autem de quavis arte
in Monasterio exercita veritatem sine Prælati
licencia.

Tollet *fachuria*
2. **Artem vero Alchimia nullam Congregationis** *ma*
per se vel per alium quoquo modo exercere

uolumen et hoc in uite sibi obedientia prohibemus.

SI QVIS AVTEM (quod Deus auertat) huic curioso uito se impluerit, comedere per degradatio*Per ipsa fuitatis.*
per mensum, et qualibet hebdomada comedat una die in pane et aqua in terra in Refectorio. In quo fr. honestissimo distillationum et extractionum *No in auctor distillatio.*
nisi generatio. simplicium exercitio a peritis medicis cum scilicet et licentia DD Prelatorum ordinato, et ppter ea (ne abusus tales sub tali praetepta tam non contingat) a ipsis Prelatis, et quibus illi mandauerint sapientibando nichil praedicatum esse voluntur.

De disciplina prescribendorum fratrum Caput. 58.

NOVITER VENIENS: Cum inter abusus Claustralium non ultima ponatur neq; inter carceras disciplinam monasticam detinentes et eradentes non minima sit, indiscreta Novitiorum ad habendum et professionem suscepit, perspicaci oculo attendant DD Prelati, ut non quascunq; ad ventitios sed habita detecte quos, quando, quales, quibus conditionibus ad Ordinem admittant; probat n. paucos sub expillo habere bonos ac fedulos, quam impiorum et indisciplinabilium aceruos, cum verissimum sit, nullos innesci meliores,

§. i.

*De prima modestia
alibi de insuffici-
enti Novitiis.*

quam qui in religionibus profecerunt, nullos, quam
qui in illis defecerunt, deteriores.

A 409 admittitur
§. 2

Quapropter nullus veniens recipiatur ad ingressum
Religionis sine consensu maioris partis Seniorum
computata quoq; Prelati voce, servato tamen quod
antequam ad perenditum in Capitulo admittatur,
secreta est per quos uiderib; Dr Abbas expedire,
et quando illic admisus fuerit publice coram
omnib; ab Abbate et Superiorib; singulorum Mo-
nasteriorum in quibus recipi postulauerit, inqui-

Lxx. fiducia in r. apicando. ratur de uita, morib; litteratura naratibus
fruipiendo, et si episcopis de ordine aliquo, si le-
gitimus sit, si Conditionis servilis, si alicui ma-
lierij p^d em responderib; si uoto astridus, si ali-
cui ad rationaria obligatur sic occultum aut
incurabilem morbum habeat, si pertatur in sus-
ceptione vel executione Ordinum impedimentum
fforum n. Qdam ingressum omnimodo impediunt,
quedam non modicam parient difficultatem
dum et illegitimis uith paterni fomes non raro
adheret et in illis, qui nimium rudes aduenient,
institueret ac diuiduandis non exiguis labore
et reliq; si defester et mores eorum ignoraretur
turpis excentur, quam non admittantur. Si autem
horum nullum repertum fuerit, nec de admissione

certificetur, nec sine spe ad melius deliberandum,
honestè dimittatur.

Quod si mutilati, Claudi, Arabones, aut aliquo
corporali defectu viciati, quamvis a gerimie
admittamus tales, si tamen omnino ad probationem
suscipi postulauerint, non prius suscipiantur quam
universo Conventu et fratibus in Capitulo fue-
runt propositi, ne possit eis postmodum professio
nisi tempore tale uitium obperciri quoquam.

POST QVATVOR aut quinq[ue] dies I declaramus,
Quod Novicii per antequam decur ei habito Novi-
tialis p[ro] i. dies, cum suis uestibus facultib[us], ut
interim possint eis mores considerari ab omnibus
plus enim uident oculi, quam oculi qui lib[er]i dies
per in Cella sub cura Noviciorum Magistri.

Per adiutoris nis diebus, et habito Prelatis cum Con-
uentu Fratrum de primariae cauerter consiliq[ue] si ad
mittendib[us] indicabitur ad Noviciatum, tunica detur
ei talaris cum cingulo, qua induens ad Novicio-
rum exercitia communia accedere possit; In
quibus et f[est]i et uersum aliquor dies in omni patientia
probatus, si talis, qualiter S.P.M. postulat, re-
spectus fuerit, cum tunica praedicta a Magistro
ducatur ad Capitulum, opportuno die, quo D[omi]n[u]s
Abbas et Convenies ibidem congregati fierint,

90
et ip[s]i d[i]ctu[m] Religio:
concessu[m].

§.3.
Quid, si liberto
status granu[m].

4.

Post diebus Religio:
one res[m]is p[ro]fici.

§.
Nobis recipiendi u
Noviciatu[m].

ab ingressus pro ut a Magistro instruendus est, in loco
 ad hoc consueto, mox se prosternat in terram,
 et interrogatus, Quid querat? Respondeat;
 Dei misericordiam et vestram confraternitatem
 Ecclae a. ad Abbatum suorum, admonet eum ab eodem
 severi de molestis et tentacib; in conversatio-
 ne regulari, in cohబndis pբriori voluntatibus,
 et in obedientia sedanda sibi occursum, et
 quanta distinctione observancia Regule a pro-
 fessis exigatur, quamq; severi negligenter, et
 rebeller indicentur. Quodq; si in procuru Novi-
 tati vita ipsig nobis displicerit, cum iniurium
 agere possimus. Quibus propoatis, si de Dei mi-
 sericordia et frarum orationib; confidens im-
 perterritus manserit, dicente Eno Abbate, Eni
 qui caput in le, ipse perficiat, dimittatur, et usi-
 tato devotionis interea exercitio per aliquant
 dies se subsciret ad Confessionem absolutissimam
 Et abbati, aut cui is commiserit faciendam, ab
 communionem levabat et preparat se admoniri.
 quando et ubi iuxta*Et sic suscipiatur in Choro, sub summa Missa,*
 secundum modum infra in Ceremoniis ad harum
 declarationum et Regule calcem descriptum,
 et depositis interea a se non solum vestimentis,
 que in Monasterium secum attulit, sed quidquid
 in armis, libris, pecunia, alijsne rebus habeuerit,

Zugis ex in Nefis n:
maria:

et in refectorio in clausis, ab monasteriis rebus recessim in-
durus, ex tunc annum probationis eius initium sui curso
accipere sicut.

Nonnulli inter se ordines suos, et in Conventu loca
deputata observant, et qualibet uice post absolucionem ^{Quod non per anno ager}
legule prelectionem, quod ter in anno distinctum ^{proposito Pontifici}
fieri debet, exercitio devotionis supradicto ad tri-
duum saltem ~~pp~~ mentis propositi reintegrandum
repetito, in Capitulum duchi, et quia ⁱⁿ legem, sub
qua militare uelint, audierint, admoniti de sua
persecutaria respondent, dicente Presidente,
Si adhuc tibi placet, dic palam, alioquin liber
descende.

MANUVET ET DORMIAT.) Consuerimus, 7.
Quod Nonnulli in Refectorio comedunt, simul cum ^{Coniuncti in Refectorio}
monachis, sed in mensa segregata ab eis, ubi ^{et dormiunt in dormitorio} ~~pp~~
comode uiderij possint à PP. ut et dormiant in
Dormitorio quam propinque ad Cellam Magistri
sui, donec ad Conventus Novitiatum locum, ubi is
institutos fuerint, cum Comendatitij mittantur.

LIBER DISCEDE.) Si discesserit vel expulso
fuerit, in alio Monasterio Congregationis nostre ^{x Nonnulli loca.}
non recipiatur ab ipsius participatione Pralati, à
quo repudiatus fuit. Repudiatus autem à Conventu ^{ab aliis qui}
ultra in Monasterio permanere non permittatur ^{reducitur Novitij non}
^{dantur in Conventu.}

§. 9.

De fiau petitionis.

FACIAT PETITIONEM.) Forma petitionis erit
 haec: uidelicet; In nomine S. N. Iesu Christi Amen.
 Anno a' Nativitate eiusdem M. DC. et die X.
 mensis N. Ego frater N. de tali loco prometto
 stabilitatem meam et conversionem morum meorum
 et obedientiam secundam Regulam S. Benedicti
 Coram Deo, et omnibus sanctis, quorum reliquie ha-
 bentur in hoc Monasterio S. N. Diocesis N. in pre-
 sentia R.ij. P. C. N. eiusdem Monasterij Abbatis
 C. vel Prioris et Monachorum eiusdem Monasterii
 sub Congregatione N. N. ad eam rei fidem hanc
 petitionem manu propria scripsi, die quo supra, et
 anno. Et propria manu facias crucem in chartula
 petitionis. Deinde secundum modum nostrum pro-
 fitandi infra in Ceremoniali descriptum et usi-
 tatum, post orationes, vestium benedictionem, ac
 susceptionem, sanctag. spiritus invocationem, et coe-
 teras Regule et Congregationis consuecas solem-
 nibates, recipiatur ab omniis ad osculum pacis.

De filiis Nobilium vel pau-
perum qui offeruntur. Cap. 59.

§. 1.

SI IPSE PVER minori etate est) Quamvis
 huiusmodi puerorum minoris etatis receptio, tum
 propter educationes et primum institutiones labo-
 rem, tum quia pp. Conc. Trid. ante 16. annum ad Con-
 gregationem admitti nequeat, non modicam Monasti-

parient difficultatem tamen quia S. P. N. Benedictum sep-
 tennes et quinque annos SS. Maurum et Placidum rece-
 pisse legimus, et Ordini sic à teneris agnoscentes ple-
 rugi adultioribus meliores evadere cernimus; etiam Con-
 gregatio nostra presertim in illis locis ubi plures fra-
 tres et comoditatem maior erit tales minime re-
 pudiandos cernuntur; Ea tamen legge, ut suscipiatur
 qui Ordinis aliquando recipiendi spem praesepe-
 ruerint, qui postea si ingrediantur Ordinem, et per-
 severent, gratias panem Domini concederint; sicut regre-
 dianter facientes quod aquilas requirunt, cum conso-
 latione & Prelati in semper almonia responden-
 do, cum pace dimittantur; Professari tamen tales
 si tunc propria potestatis fuerint, sicut ubi alijs si
 uolunt, de rebus suis temporalibus disponere possint,
 sicut in parentium potestate ad hanc peracta professio-
 ne, vel cum parentibus de certo dando conuenire,
 vel hereditas euentura licet exspectari potest,
 sicut alibi quoq; monuimus.

De Sacerdotibus qui uolue- runt in Monasterio habitare

Caput. 6o.

SI QVIS de Ordine Sacerdotum in Sacer-
 doribus & Clericis Congregationis nostram
 in greditur obseruamus ordinem Professio-
 nis. S. i.
Ordo Professorum fratrum
 generalium Sacerdotum & Clericorum.

§. 2. *Protestatione in tractatu
de sacerdotiis favorib.
Ita dicitur interius per
acta Statuta.
Tempus Propositum obser-
vandum.*

Verum presbyteros propter Sacerdotis reverentiam super alios Novitios collocamus. Idem quoq; potest facere Prelatus de alijs, si sibi videbitur aliqua rationabili causa, quib; tamen propter hoc non intendimus praedicare quo ad tempus professionis.

3. *Circa Sacerdotibus nouis
ijs inhibetur celebatio*

Inhibemus etiam plenig; prefatis Sacerdotibus Celebracionem Missarum ad tempus, ut ex hac eorum humilitas comprobetur, et ut eam etiam metit addiscant, et tunc ipsi communicent cum Clericis.

*De Monachis peregrinis, qua-
liter suscipiantur Cap. 6ij.*

§. i. *Congregationis associandus* 3 S.P.N. in Regula videtur concedere monachos alterius monasterii suscipi posse, si tamen litteras commendatias habuerint; Verum cum temporib; nostris mul-
*Caro de sua mortuitate
desertum.*

tae suae reverentiae Religiones varij sine eorum mores, et qd; his pleriq; potius leviorib; quam san-
ctitatis et propria decerenies loca, ad nostraj; accedentes difficultime iam assumptos ualeant de-
ponere mores, ita ut sua uarietate vel mu-
tuationib; seu detractionib; eorum, q; uident,
vel instabilitate sua sepiissime gregem conturbent;
Et cum longa experientia didicerimus, raro tales ad protendum dictis causis reverentiae.

107

Properea ut eorum stabilitati et nostra congrega-
tionis paci utiliter consolamus, Ordinamus 1.
Quod nullus de ordine mendicantum suscipiatur
ad monachatum in congregacione nostra; quia
ex constitucione Marii Papae V. recipientes
ejecti ipso facto excommunicati et ipse receptus
coegeretur redire ad suum ordinem; quorum
potremus illebet quoque PIVS V.

2.

XVI. Mendicantum
recipiendo.

Ordinamus etiam quod professi in congrega-
tione nostra si alibi firmaverint stabilitatem
suam, et redire voluerint, recipiantur: sed omnino
observatis, que in Cap. 29. statuta sunt.

3.

Prossii alibi firmatis
Stabilitate p[ro]p[ri]e g[ra]m[ar]i-
zandi.

Item de alijs ordinib[us], in quibus aliquis monachum
fuerit in observantia, non recipiantur. Uniusque
Corporis congregacionis prout in Bulla P[etri] V. Sed
monachantur ut perseverent ea vocacione qua voca-
ti sunt; neque esset persona adeo notabilis, et tanquam
matritatis, quod dubitari non possit, quin nisi
zele sanctioris vita uelut mutare statum, et in imperio
dispensatio particularis ab extirpa fuisset.

4.

Ex quo alijs ordinib[us]
non recipiendi sunt alijs.

Si vero nullum Monasterium fuerit in Observan-
tia in suo ordine, aut contribuerit eum nequam
fugie in observantia Regulari, talis suscipi possit
observatis predictis: quia in his cessant causae

5.

Quando acerbi digne-

predicata; In supra dictis tamen prohibitionibus
exceptis de mendicantibus dispensationem annuali
Capitulo reservamus.

De Sacerdotib⁹ Monasterij. Cap. 62.

*qui fieri debet
et hoc dicitur.*

ELIGAT ABBAS) Cum consilio et consensu
maioris pars Seniorum suorum, computata voce
Praelati.

*Prius examinandi nützen
di ad suos modos.*

2. QV3 dignus sit) Ideo volumus, quod Patres Mo-
nasteriorum una cum Senioribus prius diligenter,
ad Sacros Ordines, maxime vero ad Sacerdotium
promouendos examinent super sufficienciam et lib-
teratura moresq; et uitam attenq; considerent.
Quae indecora reverentia. Et si C. humanae M. fragilitate considerata) fuc-
tus idonei indicati ad officium implendum ad
quod assumuntur C considerato quod in Monachis
qui non semper, nec omnes curam habent anima-
rum non exigatur tanta sufficiencia, quantum in
alij, qui hanc curam dabant) ordinarij permittantur

3. Si autem Capitulum, aut Examinatores Episcoporum
*Reiecti per annū retic
qm nō prouidet ad
sū ordo ut ad mālū
inducti sit.* ad prefatos Ordines ob insufficienciam vel aliam
causam aliquos non admiserint, non possint amplius
illi idem per integrum annum promoueri, aut
presentari, q;iam promoti erant ad eum Ordinem,

104.

ad quem copi minus idonej censeretur: quod non solum
de reiectis, sed etiam de non propositis ob insuffici-
entiam intelligi volemus, ut sic saltem rubore compesi
magis solliciti reddantur ad dicenda necessaria,
que neglegere prig, sicuti tenebantur addiscere.
Qui dein cum fuerint ordinati, restituantur suo loco

Ordinati sunt alios officia:
in loco Professorum.

professionis.

Si autem ea, que diximus, servata non fuerint, 4.

aut ordinatus non fuerit repertus idoneus suspen-
datur ab Ordinis illig administratione donec in-
dicetur idoneus, et pater qui causa eis Ordina-
tionis fuit, periciatur iudicio Capituli annalis.

Idoneus non est suffi-
cientius.

Quis non potest taliter
habet etiam.

Et quia ad Sacerdotis officium pertinet ligare

et solvere, ubi auctoritas et scientia requiriuntur;
In iungimus Prelarie, ut ad audiendas Confessio-
nes secularium eligant Fratres ad id idoneos,

Confessarii idonei
eligendi.

iuxta dispositionem Concilii Tridentini.

Hoc diligenter attendi volemus ne, quod ab aliis
in praemidicatum animarum et confessionem reli-
gionis ad ipsum officium exercendum praecon-
tari aliquis contingat.

Qui non potest de hoc!

Fratres vero sic electi Rudecant diligenter huic
tam commendabili operi se optos reddere omnes Confessarii se praecep-
industriam adhibeant, et curam ob Dei honorem
et saludem animarum, qua nihil est Deo aueptig.

Opus reddit.

ut quam melius posse, tam pius opus utiliter exequatur; Quod ut dignis imperij queat, etiam vij-
tatores, si opus fuerit, Prelatos ea sollicite senare
mandabunt.

§. 8.

*Nulle pecunia rei publicae
Habent et missar.*

Interdicet etiam Prelatus sibi, qui ad audiendas Confessiones instauri sunt, ne quavis occasione seu protegente pietatis & Eleemosynae facienda pauperibus, neq; etiam pro Missis celebrandis, aliquam pecuniam peccant, aut oblatam accipiant a Confiteentibus quouis quanto colore sibi hunc casum. Si quis contra fecerit reservando, & pro qualitate excessu, si sibi videbitur, etiam usq; ad priuationem dicti officij pericendo.

*Quis si nubilum
daret.*

Quod si quis ex Confiteentibus pertransius inciperet aliquid dare, ad Sacramentum Monasterij dirigatur.

§. 9.

*Hoc statutum est anno
qua hoc principium
in dicto Capitulo
alios officios tales pri-
mogeniti.*

Licer in nostris Monasterijs omnes venientes ad nos possint communicare iuxta privilegia nostra tamen declaravit Eugenius IV. Non agere com- intelligendum de die Pasche, quo tempore non licet Cives locorum, ubi sibi sunt Monasteria ab aliis suorum superiorum licentia communicare, sed forenses possint sine licentia.

De Ordine Congregationis Cap. 63.

De Ordinando Abbatore Cap. 64.

VITAE MERITO) Si quidem pro nostrorum
temporum et rerum statu in Germania nec moris
est, nec introduci posset ut Prelati Ordinis nři
pro Visitatorum, et locumque quorum interest arbitrio
remouibilem faciat, sicut in Italia alijsq; Regnis, idq;
multis e: gravibz de causis: maxime vero proper
magno tempore, qui facit circa alio et solennitate
Electiois et Confirmationis, illisq; conscribendis et
in publica instrumenta redigendis, tum et solvendis
peribz, que vel Episcopo Diocesano Argentinensi
(E cui nostra Monasteria subiecta sunt) vel alijs prin
cipibz ac suis in recognitionem Superioritatis,
vel concessorum feudorum, rerum temporalium,
aliorumque gratiarum debentur, aut pro recipientis
eiusmodi feudis itinera longinquora conficiendo, m
uestimentis, reveras, et similes scripturas exolu
do, aliq; quam plurima, que ab Abaro et huius
modi alium dignitatem non possunt evitari, com
parando necessario expendi debent: Tum tamen quod
proper nostros subvasallos, Empytenos, et Colonos dum
a qualibet novo Abbatore ut moris et iuris est, subin
fendantur, Emphytensis aut Colonias recipiant semper
notabiles Monasteria nostra patiarur expensas.
Ideo quoties aliquod Monasterium seu more, seu cesso,

S.i.

*Cayphates huius Con:
gregationis p. f. sit
remouibile.*

¹⁰⁹
Quid faciunt F.F.
in morte & cessione etc.
anij Abbatis

cessione aliius viduare contigerit, omnes &c. an-
geli, qui vocem adiuam aut passionem, vel orationem
de JESU aut concretudine in Capitulo habent tanto
ampius omni diligentia incumbat, ut domini Dei
de digno, utili, tantoq[ue] muneri non insufficienti
providentes, vel prouideri faciant, dispensatore
Certo scientes, apud P[er]M nec mercede condigna
si in hac bene egerint, priuando, nec ultionem,
si perperam, evanescat; addito in super quod
etiam illa annihilatur Elecio, cum hanc in an
oppositione omnium sumptuum ei labore.

¹¹⁰
Quid faciunt ubi de:
affit Abbas.

Cum autem ob omnis generis gravissima et
eminensima pericula, Elecio novi Prelati non
sit differenda, omnino curaver, ut quamprimum
Abbas ex hac uiba migrauerit, antequam
Corpus terre demandetur, mors Reverendissimo
Ordinario, aut eius consilio celeri uenatio, et
de die nova electione instituenda decretum
petatur, illaq[ue] dies etiam Visitatori anni illig-
ter Seniori, aut viciniori Prelato intimerit.
Fratribus Jeanni, ut moris est, triduo Ratum
post sepulturam indicto, non abstante si tunc
alias ieiunium Regulare aut Quadragesimale
erit (ex cepta tamen hebdomada Paschae)

110.

Tempore vero à decessione defuncti usq; ad Pratidiū
nisi actualē positionem, intercedo post Laudes
et Vesperas super formas prostrari denotē regantur
psalmum. Ad te levavi cum Gloria. Kyrie
eleison. Pater noster. Domine nos x Nihil
Saluos fac seruos tuos. Deus meus Mitté
in Dñe. X Nihil proficiat inimicus in eis.
X Domine deg Virtutem converte nos. X Domine exaudi
nos vobiscum. Oremus. Exaudi Domine famulis.
Per Christum Domum nrum. Sicut in Ceremoniis ita
Congregationis infra plenius habetur

111

Antiphona in fine
Laudis & vespere
ab aliis missis.

CONCORS Congregatio Tradito Corpore 3.
Ecclasiastice sepultura et recepto nuncio à lege
rendimento Ordinario, aut eis Consilio quo die ^{Dies electionis in Bon}
electione celebrari debet, ipse dies à Priori aut ^{in die dispensandi agit}
Subpriori monasterij signo Campanæ dato, capi-
tulariter publicetur. Deinde suas litteras si-
gillo Convenienti muneras, patentes, vel nuncium ^{ad hanc etiam}
ad hoc specialiter deputatum dirigant, ad ab-
sentes, qui debent et possunt commode ac sine pe-
riculo conuocari, quicq; vocem in Electionem de-
approbata conuenienter habere possunt, ad loca
ubi habitant, vel ubi potissimum habitare conve-
niunt, & vagabundos enim publica cibacione ^{Vagabundi publica i:}
^{miserere in sancti.}

III

Vocare sufficit; et prafigare eis diem huiusmodi
cum continuatione omnium sequentium, quousque
Electio fuerit celebrata; mandando eis, ut tunc
ad vacans Monasterium conuenire debeant hora
illa, quae Capitulum consenserit celebrari, una
cum ipsis presentibus de futuri Abbatis electione
tractaverit. Committentur eis in super quod si non
venierint in termino, presentes procedant nihil-
meng in ipso electionis negotio, eorum absentia
non obstante, ipsi ultius non vocandis, etiam
ad alium terminum Electionio fuerit proroganda
Carus tamen sit nasci, ut ne absentes malitio-
se negare possint se esse citatos, in praesentia
tamen illig citationis litteras representet, et si
fieri poterit, publicum instrumentum sigi eure;
Quod etiam fiet, si sine litteris citatio comissa est.
Non solum autem hi, qui vacare nesciunt Monaste-
rium, sed cum ad eligendum termino assignatur
etiam hi, qui hoc sciunt, ubi presentes fuerint citari
debet: tunc enim si postmodum se absentia, ne-
quaquam ulterius vocabuntur, nec eorum absentia
poterit Electionem impeditre, sicuti ne illorum qui
se occultant, vel ne citatio perveniat ad eosdem,
malitiosi impedire seu procurare.

¶.4. Et quia sacrosanctum Cone. Trid. precipit et
mandat, Electiones fieri debere per vota secreta

Lxx ming litteris ab
tende.

Lxx auty de elect
datur ad electos
miss.

Eiam factis No:
nastriu vacue, ambi:

ita ut singulorum eligentium nomina nusquam
publicentur, sicutem modum, sine scrutingia
seruandam esse censimus; Et ut legitime ac Cano-
nicis curia fiant, volumus ut praeceps Presidem
sine reboren (qui nomine R. my Ordinarii) Quia debet nisi pro
scrutino.
Electioni praecipit invenientur Visitatores anni
illig, et vicinus aliquis Abbas, ut in Electione
nova Scrutatorum fungantur officio, his addancetur
duo testes cum Notario, qui omnes praeceps vera-
mento Canonicam inserviant Electionem.

IN ipso anno Electionis processu serueretur
modus in Ceremoniali Ordinis nostri expressus. In modo 5. ferme.

IN NOTITIAM EPISCOPI. Et de jure com-
muni, et secundem hunc paragraphum S. Regule Tus diaconi Ep.
Eps. Diocesani Capit. et Superior Monasteriorum
notariorum esse dignoscitur: eidem Ius presidentie
et directionis in Electionibus monorum Prelatarum
Confirmationem non electi, etiam Correctionem
(si que necessaria foret) Compescere agnoscit-
mus: sine cuius iure et consensu (salvo con-
libera et canonica eleccione) nihil agendum
declaramus.

ORDINATVS autem Abbas) Primo seruanda
sunt illi quo ad mores diligenter omnia que tam Abbas vellet quare
mox debet est ipsor.
utitur.
hic quam supra Capitulo Regule ita distinxit

*Eius utsy,
Officij ordinis habent*

descricta sunt. Quo ad actis officij usus, primum
in dextro Morum locum habet ut ab omnibus
clari videj et auctoritat pareret, ipsis enim est
ad inchoandas et terminandas horas signum
facere, legentibus benedictiones impendere.
TE DVM laudans incipere, et TE DECT
laus, Euangelium legere; In Vesperis et
Maturinis. Pr nr clari dicere; In duplicitibus
j^e clasps quo ad missam in Pontificalibus cele-
brare, et horas quibus presens fuerit, incipere.
In Dominica Palmarum, Coena Domini Para-
scue, Novitij benedictione in Comemoracione
annium Animarum, in praesentia quos deputi,
vel Chari quod missam et horam illi premitti
solitam. In Vigiliis vero Nativitatis Domini
Pascha Pentecostes et tam quo ad precede-
tem horam quam quo ad sequentes omnes
horas, si adfuerit, hebdomadary officium facere.

§. 8.

continuatio partitum

Non tam benedicit Lectori mente nec
dicit Collectay Suffragiorum et Annas de B. Virg.
et si presens fuerit, nisi dum in Pontificalibus
Vesperas carib facit tam cum ministris suis
in Pontificalibus (Si utendi priuilegium habet)
in Coena Domini Mandatum fratrum in Capitulo,
et pauperum in templo continuatim, atq; in

Purificatione Candelarum, in Capite Joannis, Cineris
in ramis palmarum, in Sabbatho Pasche ignis
et in dicta Dominicā Coena panis virgīni. Cubi-
talis conseruando est) benedictionem et cum iedem
insignijs solemnibz processionibz intersit. Bene-
dicit quoq; Noviciorum habibz, sed et Noviciorū
ipsoꝝ ipsorum et Comisiōrum profissiones recipiunt.
Sicut porro Abbat̄ teneat in Capitulo uel

9.

ipse, uel cui mandauerit, exhortationes facere.
Mensebz singulis ad minimum setim Capitulo
Capitulum presidere, officia Prioris, Subprioris,
Cellerarii, Noviciorum Magistrū cum Consilio
tamen Seniorum distribuere, paucitentias tam
leuiorē quam graviorē culpa fratribz incun-
gerē, et ab istis rursum absoluere degradare
eriam, uel ad altiorē locum extollere et ab
Officīo, uel Regulari onere in Capitulo ex-
imere, quod uoluerit, uel putauerit.

10.

Solius Abbas est in Monasterio benedicere
Corporalia (si habeat privilegium) pallas, al-
tarium pannos, vestes Sacerdotales; ipsoꝝ quoq;
est Monasticos habitus nouos, tunicas, pellicea,
flosca, spuria, quibus indigeret, distribuere;
Coetera minora arbitrio Prioris, uel acellarii
(pravia tamen sua licetia) distribuenda
concedens. Nam si Abbas cuigiam, aliquid

de distributione vestit.

*Quod ab aliis denegari
de aliis potest.*

denegaverit, nullatenq; id ab alio petrere recipere presumat. Si cui Cellerarius negaverit auctiarius aliquid, quod postea petet a Priore, non celet eundem, sibi hoc ab alio denegatum multo minus Abbatem celo negationem, si quis ab ipso petib; aliquid, antea a Priore denegatum, aliquin doli reus sit.

*Abbas et ipsi a plur
abbas se fuit, quia res
potest.*

Quoties Abbas per 14. vel plures dies a Monasterio absuerit, ad propria reverenter fratres humiliter et reverenter occurvant, eum via salutatione, recipientes, ut quanto iohum dilectionis affectu complectantur, ex hilariori ipsorum inspectione comprobetur.

De Preposito Monasterij

§. i.

QUEM CVNQVE elegit Abbas? Sicut Regula hoc in Cap. concedit abbati liberam potestatem, ponendi ac deponendi Priorem, adhibito tamen consilio Seniorum ipsi etiam singulos officiales licet annuatim ab officiis suis deponere aut saltu per trienum suspendere, tum ut ex hoc eorum militas comprobetur, tum ut qui per annum circa uaria distracti, multa in sece, et alio ne fugant, melius se recolligere possint.

2. Ordinandus in Priorem ab Abate in Capitu

*Singuli officiales
ambustus saltu
in lute supponitur
et ob officia*

Ez cur.

pronunciatus, continuo de suo loco epilicus, in medio Capite
 se prosterat et surgere ab Abbatie iussus, indignum
 et in idoneum huic oneri se contestans, humiliter
 supportari coquet, sed si Abbas in sententia permaneat
 ad propinque dum compleetur horam accedens ad ana-
 logy gradum ueriam petat, et erosti fer dicat verum
 Deus in auditorium manu. Conuente totice
 illum reperente cum super in dinata stantem
 legat Abbas benedictionem secundum Coeremoniale.
 Ipse autem se erigens, et inclinans exeat, si
 nihil amplius cantandum fuerit alle in orans in su-
 premium sinistri Chorij locum se recipiat, semper
 enim ubi Conuentus per Chorus in simile distinctio
 fuerit, ipse primum in sinistra parte locum beneficij

Rerum huiusmodi prior
debet.

Sagittatum in tridion
locum servat.

ILLA agat cum reverentia) Si quidem ex offi- 3.
 cio Prior quasi altera manus Abbatis esse debet in ^{Cura Prioris circa?}
 spiritualibus, non autem temporalibus, nec tempo- ^{robus.}
 ralium gerendorum Ordines prescribere, vel per
 se illa administrare nolle audiat, ipsum d. Abba-
 tem autem nunc quidem adiuuabit nunc am-
 nino relevabit, in fidem spiritualibus eius autho-
 ritate precus ut pale in audiendis confessionibus
 in consolandis tentatis concordandis discordibus,
 dirigendis et emendandis officialibus, fratibus
 in abservancia continendis, in abservandis Miseris
 operis & ej. comestione, dormitione, silentio, recre-

recreationis, ceterorumq; regularium actuum, maxi-
 me secundum has declarationes, et distributionem
 operum Qeij superiq; traditam. Ut enim seru-
 tandis comodis et lebit fratribus, in visitandis M-
 firmis, et in omnibus deniq; necessitatib; fratribus
 quotidianis, in quibus ad ipsum in fratribus habenu-
 t recusus, concedendis, nisi aliquid extiterit quad-
 pro sui magnitudine, nec deceat, nec liceat, absq;
 licet et licentia. Abbas facere aut permitte-
 re. Unde et cumq; quo uelit, et loquendi pro
 officijs expeditione liberam abbinet facultatem
 sic tamen, ut (quia Claustralit; a Claustro, inia
 quod manere tenetur.) extra Conventum multo
 minus exteriorem portam circa licentiam non
 exeat pro placito, sine equestre, sine pedes.

4. *In absentia abbatis.* *Prius uia gen.* **Q**VAE ab abbatore suo ei iniuncta fuerint.)
 Nam etsi in omnibus abbatis absentiis uices
 trahy iuris piffi Prior supplere debeat minime tamen ei licet
 in abbatis absencia Nonitum benedicere, Pre-
 fationem cuiusquam recipere, murare officiales
 ad altiorum gradum aliquem euhere aut degra-
 dare (nisi pro humilitate ad parvum tempy.)
 ad Ordines mittere, in granum etiam paci-
 tentiam condemnare, indeq; absoluere, ejusce-
 Monachum a Claustro, ad Nonitatum quemque

110

Si non ex preesi*e* iusserit Abbas recipere nec Confessiones in Casib*y* Abbati reservatis audire. Locum abbatis in Choro nunquam occupare, nec uetus, Corporalia, pallas uenē dicere. Si autem prae*c*ent Monasterio fuerit Abbas et tamen personaliter non occurrit ad ap*pe*s Dei, Capitulum mandatum refactionem Collationem quendam*trahit* ne alium autem Conventualem Prior exceptis casib*y* predictis, quoniam praesulat eius suppletur uices, etiam iusione speciali desuper non expectata. Ipsi etiam incumbit ad utramque refactionem ad laborem ad Collationem, silentium, meditationem, m^ure, et recollectionem Vespere signa dare. S. hospites, si in Conventu reficiendi sunt ordinare, laborem abservare, et uis diebus fratrib*y* disciplinas dare.

Caveant autem diligenter Prio*res* Claustrales, ne Prelatis suis absentibus contineat se secundos abbat*es*, fratrib*us*q*ue* gratificare cupientes. Novitates facere et praeter ordinacionum tenore vel rationabilem concursum dispensare, vel recreaciones concedere ullo pacto de cetero presumant. Si leuis fecerint, praeter alias penas periculum depositionis subiung*unt*.

Oportet eum sollicitè abservare precepta leg*u*a. Quoniam humilitas observan*ti*a regularis 6. Huius iesu Christi regalis fundat.

119

Prior Dicte sub hac
via fuit ut dixi.

fundamentum est ideo Prior in Abbatis presencia
si tarde venire ad opus Dei, aliorum more sati-
faciat ante grades. Esecundij si necesse habuerit
ab opere Dei, a Capitulo, a refectione, collatione,
sive quolibet actu Convenientia, cui Abbas incorporeil
etiam sedendi, si post vescum ad refectionem ve-
nerit licentiam requiret. Neq; minx alijs in Capitulo
et extra ubilibet pro commissis et negligentys suis
Abbate presente veniam petet, quo præidente
in Capitulo de negligentys suis, aliorum more
seipsum debet accusare. Et singulis annis, et
et alijs officiales tempore quo Abbas generalem
de statu sui Monasterij rationem fecerit publicè
in Capitulo absolutionem ab officio petere et
Abbas facere, quod cum consilio fratrum tenu-
tium eum, indicaverit expedire.

§. 7

Priori absenti sive
obligo proximi aut pli-
senter, et in quibz

Prioris de Monasterio egressi vices expletas
Subprior si fuerit in Congregatione (aut alio-
quin Senior si nullus fuerit Subprior) in ipso que
occurrunt agenda regulariter, etiam casualitez
si differri non debeant, vel ut perficerentur ali-
quid iussio Superioris intercesserit. In quo aut
reditus Prioris convenienter expeditari potest,
nihil agat dando vel disponendo, præcipue in
magnis, et ad officium Prioris singulariter spe-
tantibus. Ergo nihil agat, nec loquatur nec lo-

120

loquendi licenciam tribuat, nisi de Prioris uel
Abbatis uisione speciali, nusquam mutabit locum nisi
quod ad utramq; refectionem, et in Capitulo sedebit in
loco Prioris, si defuerit tam Abbas quam Prior.
Et si in opere Dei, alijs autibz Conventuali bz
Prior occurrere neglexerit, uices agat, uti etiam
si fuerit in Iustificorio, pro arbitrio tamen uel
Abbatis, uel Prioris.

121

Ex abbate tam ois
in refectario occurrat.

De Officio Monasterij. Cap. 66.

AD PORTAM Monasterij Senex id est an f.i.

tam arate, quam moribz cuiusmodi officium
fratri alicui commisso uel Donato, si adfuerint,
pro eiuslibet loci comoditate committi potest ac
debet tam quo ad portam Monasterij exteriorem
quam Conventus que tamen porta Conventus
si edificia locorum parerent ita deberet construi
ut semper in eam Prior aut alij Superior
oculum intentum habere posset.

Si frater ipse erit ad extensio
re porta f. d. s. amaz.

Maioris securitatis et cautele locorum 2.
Monasteriorum. Ergo omnia ordinantur in his
Monitis, ut si possilitas illo modo admittatur, ut
tamen communis epibz tam ex universo monito
quam singulariter ex Conventuali Claustra
que strictissime obseruanda constituantur reliqui
omnibus epibz, si qui sunt, abduracis, uel esse -

Vixit tu usque hunc
estibz Mense?

161

Seruissime manis, ad quos abbas solg claves
habeat, aut prouis, si fieri potest, aboleat.

§.3. De nocte portarum exteriorum Claves ad po-
Et amultronis cla-
ues omnes ad portas
res defraude-
minem Abbatem certis horis, et portae Conven-
tuales, veluti etiam claves omnes, omnium qui
officia habent, hacten post Completorium ante
recollectionem defrancier ad Priorum de mane
post Matutinum recipiendae.

De Fratribus in viam directis
Cap. 67.

I.i. *Misericordia nostra* AD ORATIONEM Ultimam. Ob hoc addimus
in fine orationis, quam dicimus in memoriam
B MARIÆ Virg. que est ultima Oratio. Et famu-
los tuos ab omni adversitate custodi. Et
dilectionum auxilium. cum responsione addimus
Et cum fratribus nostris absencibus. Amen
Sit autem Monachorum tam equestri, quam
pedestri itinere proficisciens habitus tenica,
paxlo quam domi brevir, Scapulare sine Ca-
putio, cingulum et pallium pro itineris et locoru-
que transuers, opportunitate, et convenientia sic
adæquatum, ut regula et paupertatis uoto
nihil contrarium conringat.

*Ecclesiasticis libris
est hominis!* PER OMNES horas. Intelligimus de horis ce-
quilibz eorum advenientibz, et cum uenerint ex
longo itahere, et die, para per mecum, et

ultra tercire extra monasterium et hic erit orandi modus. Frater qui fuerit reversus iuxta formam sedis ^{mis. sic fit ordinis mod.} tali se presentet in oratorio, et in fine omnium horarum illig diei a reversione genuflexus. Nec in medio Chori facie ad altare versa; Cum diebus Anna ad laudes B. Virg. in fine horarum illig conuenient cum subsequenti oratione qua finita sibi ab Superiori in Choro, immediatè dicat, Oremus. Fratres Deum omnipotentem in nunc fratri nostri reversio sib cum eis salute; factisq; paucis intervallo pro tali oratione, idem Superior fratrib; benedicens, concordem signum ergendi faciat. Se-
 miter non sine p. Albas, vel si in absentiis, ^{Hoc in eis p. benedictio:} ^{onejusmodi aliquo protin} aliis Superioris benedictione expectat quicunq; ali ^{tempore missarum} quo presentim peregrine profectus aut nescitus est poterit aurum esse hanc breuitatis causa: ^{onejusmodi} Sicut custodias introitum tuum; Angeli eius te ducant et reducent cum pace et salute, In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti Amen vel quod infra in Coeremoniali habetur.

Cum vero ultra tres dies, et minus quam per ³ mercedem extra processus faciunt monachi nostri, sufficiat petere orationem in una horarum canon. illig diei. Quod si post Completorium venerantur ^{quid si post compli:} ^{tunc nesciunt} quia amplius nulla sunt horae illig diei? perant hanc orationem a Prelato.

Relatio eius non videtur

4. REFERRE) Hanc partem Regule audiatur
ppes. observari facere, et transgresores graviter
punire, quia plurima destruuntur.

*Dicit quod scilicet monachorum
monasterii infrafecti.*

*Nec quod si monachus
aliquis infrafectus.
Potes frater infrafectus.*

5. Quapropter si quis in hoc notabiliter excederit
dicat suam culpam in Capitulo, et comedat in
terra in pane et aqua arbitrio Prelati toties,
quoties contra uenerit cui poena publica quoq; sint
pari lege, qui referre potest aut fecerit, que in
Monasteriis acciderint.

*Xenos pro licet libet
Monachus ergo.*

6. SINE IMISSIONE Abbatis) Nam uero au-
picar aliquando pro licentia Ideoq; nra antiqua
conuenientiae nemo fratrum Congregationis nrae
sine iustione vel licentia Abbatis vel eis qui
ipso absente vicem gerit, Monasterium egredi
permittitur.

*Brevitatis potestate et ut
ito.*

Donum Abbatum hic.

Habita uero licentia genibus flexis benedictionem
petit populus periculum tam anima quam corporis.
Quod etiam tristis seruari mandamus, et trans-
gressores sicut in gravibus culpis puniri, pariterq;
postea in reverendo similem benedictionem petat,
quia sicut pisces extra aquam, ita monachus extra
Monasterium: ideo in ceremoniali tales bene-
dictiones inscriptae sunt.

Statim autem, quod licentia eundi ad affines, vel
conanguicos visitandas, vel ad alia loca recreationis
causa, ultra usq[ue] diej iter a Monasterio, in quo frater
per eius licentiam deputatus fuerit a venire possit con-
cedi, praterquam a Capitulo anni. Quod si quis
Praelates voluerit aliquem ex suis monachis ad aliud
quodcumq[ue] Monasterium recreationis vel negoti⁹ ^{De missis p[ro]p[ri]o cognatis.}
privati causa mittere, Non prius id faciat quam
concessas Praelates eius Monasterij, ad quod
talem fratrem mittere intendie.

Euros autem fratres ultra usq[ue] diej iter por-
tent secum litteras testimoniales Praelati sui. ^{Litteras litteras testimoni-.}
sine quibus, si fuerint inueni carceri mancipari
mutati autem ad alia Monasteria huiusmodi
litteras accipiant a Superioribus Monasterij, unde
mutati erant.

Cuidates quoq[ue] iuxta Legulam omne pericu-
lum proprietatis extirpari, nolumq[ue] quod fratre⁹ ^{Mutati p[er] conciūm.}
mutati, cum primum ad locum mutationis sua ^{Habent suorum.}
peruenient, pecuniam reiq[ue] omnes Superiorij con-
signent intra triduum. Alter in pane et aqua ^{Zona fo[re]ficatio[n]is.}
cibinent; quam poenitentiam toties iterent, quoc
diebus id facere distulerint.

Et quoniam ex vagacione Monachorum multa
orientur scandala, Ordinamus ut frater nobis

8.

9.

10.

11.

*Mutati et. retin. p.
fieri al loco appass.*

*Spiritus 22. m. fidei
mutandi.*

mutari recta via proficiantur nullibi dedicantes
et notent seriatim omnes expensas quas in itineré
fecerint. Causam autem omnino Patres, quantum
possunt, in mutacionibz prarum et presertim Ju-
niorum, et non Sacerdotum, qui non nisi ex urgen-
tissima necessitate sunt mutandi, et cum hoc ad
loca viciniora nec aliter, aliisque modo mutantur.

*Prelati mutandis p.
100. vniuers.*

§. 12. Quando Fratres mutantur per Patres in Capitulo
Prelati Monasteriorum, ad qua mittantur tene-
antur scribere Superioribz Moniorum in quibus
delgebant mutati, ut ipsi in discessu prouideant de
expensis necessarys in itinere faciendis, confessio
super hoc Chyprographo, quod deinde in eodem
Monasterio remaneant, secundum aut delendum
cum restitutio pecunia praeterea (si qua praeterea
fuerit) fieri quam fieri volumus, quo citius poterit,
aut saltem omnino in Capitulo annali propinque
celebrando.

*Mutatis de ritibus ju:res
datur.*

§. 13. Quod si Prelati aliqua ex causa non scripe-
rint aut littera scripta non permanenerit, trans-
acto tempore quo peruenire debuerint Superiori-
bus ipsi prouideant mutatus de necessarys, et de
hoc moneant Prelatos per litteras, quas deferan-
tes talibz mutatis una cum inventario omnium
aliarum rerum conseruent.

Si Fratii impossibilia iniungantur.

Capit. 68.

Vt in Monasterio non proueniat
alter alterum defendere

Cap. 69.

Vt non proueniat quisquam
aliquem passim coedere aut
communicare Cap. 70.

GAEDERE) Sed nec etiam proclamare aut
inrepare, seu corripere tam professum quam ^{Nisi alii coniici-}
Noritium, seu Fratrem Laium, seu Commisum
Iec alio, quam proprio nomine appellare non ad-
lito cognomine Cyprianus quod dictandum nun- ^{Nullus alius enim nunc}
quam idem nomen proprium bis in eundem Con- ^{habet.}
ventum admittendum est) nec aliter indecenter ^{Fecit e. indicator et le-}
et derisorie nominare. Si quis contra fecerit, tene- ^{nione.}
atur suam culpam dicere in Capitulo, graviter ^{Pere transgrediens.}
pro excessu qualitate pericundo.

Sed si quis aliquid correctione dignum in ali- ²
quo cognoverit studeat aut Superiores intimare, ^{superioribus significatur.}
ad quos huiusmodi correctiones spectare volunt, ^{Hoc est ut obligatur.}

Posset tamen Frater Fratrem Maricatum huma- ^{Frater quem usua-}
nis uerbis, et cum humilitate delinquentem ^{armonice.}
admonere.

4.

*Nullo alio impactu nisi comuni
naturis sursum et descendit
quod si negaretur pars*

Et ut pax et Maritas inter fratres illibata
serueretur et cunctis transgrediendi materia pro-
ficiendarum Ordinamus quod si quis ex Fratribus
guadente & caboto aucti fuerit ut in aliquo
verbis communioris, turpibus aut iniuriosis dicat
seam culpan in Capitulo, comedebit in pane
et aqua in Refectorio.

Quid pax in superiori

Quod si in personam superiorum deliquerit,
ultra dictas poenas, diebus octo maxima negra-
datus; si in Prelatum, per menem.

5.

*Eiam superior ita in
Fratre diligenter luit.*

Si quis vero Superiorum infra Prelatum
modo quo supra in fratrem deliquerit ieiunet
semel in pane et aqua in Refectorio comedens
in terra.

*Quod si quis pax in
Prelato peccaverit
obligato.*

Si quis vero aliquem Fratrem percussit pra-
terquam quod est ipso iure excommunicatus, et a
solo Prelato absolvendus, illico etiam carceri
custodie maxime per arbitrio Prelati, et Vi-
sitatorum, etiam extra Visitationis tempus
pro circumstantiis et qualitate cassi extrahendus.

*Qui gloriatur in superiori
primis.*

Quoties autem aliqua orta fuerit conter-
tio inter aliquos sive fratres, sive Superiores,
aut Prelatos adhibeatur per Prelatos et Visi-
tatores omnis opera, ut statim reconcilietur

aliter ad recusaverint à divinis suspendantur. Et si
admoniti abstinari perstringantur si inferiores carceri
mancipentur. Si superiores fuerint omni gradu
priventur ad arbitrium Capituli Prelatorum.
Quod si post redditum in gratiam compescantur
fuerit simulantes inter se gerere si privati fue-
rint de loco sua professionis post omnes degredi-
antur. Si superiores etiam Prelati à gradu
et administracione suspendantur donec conser-
vere reconciliato esse, et officium Charitatis
sibi inicem exhibere.

*Quod si homines in
prosperitate simulantur.*

Vt Obedientes sibi inicem sint
Fratres Cap. 71.

S.i.

VEL SI LEVITER extinxerint animum Prioris
iratum vel comotum, flave iram vel comotionem
maxime ex iniusta causa, quancum fieri potest,
Superiores auferi. Qui tamen si comonebuntur
et ut Regula praecepit, eorum inferiores geni-
plexione satisfacerint, benignissime ignorant, ac
cir bendicant, sicut Regula dicit.

*superioris comitatu go
mitia ita primitus legit.*

Si tamen eorum excessus poenitentiam merabitis
nullos eam nisi Prelato, aut aliquis Superiorum
ad quos spectat iniungere poenitentia imponat.

*2.
I. cor. 3. p. 104
impor.*

De Ego bono quem debent habere
Monachij. Cap. 72.

De eo, quod non omnis abieruari
Justitiae in hac se Regula con-
stituta.

Caput. 73. ex ultimum

I*l*. REGVLAM autem hanc uti s p n Bene-
dictus describendo Regulam neminem ad gra-
Vt homo ad regulam ob-
conatim natus erat
mortali venit
uig aliquid sub mortali obligare intendit quam
quilibet ex vi preceptorum ei et Ecclesia
de saerorum Canonum secundum vocationis sua
statum alias teneat sed ut Abbatess et frati-
dentes sic anima disponant qualiter anima
salvenerit et quod facient fratres sic murmur.
nike faciant abz ut eam regulam in Monachis
abierantes aliquod religiosa conversatione
ac honestatis iustium se habere demonstrent:
Ita nos his ordinationibus quis ad eandem Regu-
lam uenit reduxit nemini laqueum incere,
aut difficult, et presserit sub mortali imponere
uolumus sed declaramus ac testamus ut haec ipsa
statuta sunt ita in manu diceret Superioris ut
pro tempore locorumq; ai personarum qualita-
tib; possit augeri et minuere supra dictas poenit
ac alias constitutiones pro ut in Comino salu-
bris expedire indicaverit.

Ita res ad horum
statutorum.

Insuper quia tam Sanctiss.^{us} P. N. Benedictus
candem Regulam scribendo quam Non eam laicis
congrevis et opportunitis nivis declarando nihil ali-<sup>cur regula eiusq; ab
lationis laicis</sup>
us, quia monachorum emendationem et religiosa vita
sanctimoniam atq; eam animae puritatem et immo-
certiam Monachis dum in hac peregrinatione
versanter perire ad intendimus quia postquam
ab huius exiliis aramnis absoluti fuerint, mox
sine purgatoriis poenis, quantum possibile est ad
autorem suum lexit reverenter. Quia tamen
humana fragilitate obstante non semper afer-
quimur, quod intendimus, et quia in multis offer-
ding omnes ei lepros in die cadit iusto, eorum
et prius est ut curam et sedalitatem quam uici-
nibus ut proficerent exhibeant ultra quod fundit,
ut quam citius purgantur exhibeantur; ut si quis ^{mundus p deservit} ff
a predidit Beatissimi P. et nunc monitis denunciando
maestas contrapererat huiusmodi pietatis et paternitatis
suffragiis expiati, ad felicem illam requiem, et
Authoris sui beatitudinem visionem Oci transfe-
rancur, eorum omnes ac prius indicamus.

Gum itaq; Monachus laicus Frater Commissarius
vel Novitius, peracto cursu huius labilis et cetera
nosa uite spiritum Deo Creatori suo reddiderit,
ut charitatem uincenti exhibita etiam de fundo
seruerit: volumus, ut in loco, ubi Frater in Deo
requiecerit, vel apparetur traditus fuerit, officium

2. 130

13.

3.

*Ego pugnabo pro tua
fidei auctoritate.*

131

tatem personam secundum Rubricam Romana Cu-
ria, in die missarum. Celebretur etiam Missa solen-
tibus, si fieri potest, et tempy permisit, alias
sequenti die. Quod quodque 7.º est 30. et anniversario
depositionis summi pontificis missa commemoratione
cantetur, cum Re. Libera me Dñe, cum
versibz suis et orationibz, sicut moris est. Pater
nro Monachusq; ipsius, in quo defunctus est Frater

Dies dormitionis scribat easterne. pp. b. Congregationis, notificando
Fij deputat aliz. M. nro. nro. nro. nro. nro. diem dormitionis in Cœ, et monachos fratres om-
nibus: nec pretermittatur qd negligentia pro
ut monachii facient in detrimentum animarum sed

et proximie defuncti. Qui fratres habita rotunda
fratribz denunciant arctig eis animam fratris
ipelb defuncti commendando et quia primus
fieri poserit singuli in suis monasteriis Com-
memorare facient celebrari missam pro defuncto
fratre, aut pluribz, sicut missarum eis faciunt.

14.

Et quia alii Sacerdotes dñ. missas pro mem-
orib defuncto fratre dicere tenentur quia in auxi-
lio proprio tantum credidit. Congregatio nostra ei
concessimus quolibet anno numeris defunctarum
ad tollendum scrupulum de mentibus fratrum
declarantes Ordinamus ut singuli Sacerdotes in
dñ. missis ad participationem tantum huiusmodi
defunctos admittant memoriamq; faciat, ex prefia
vel secreta; Carteri autem monachii e. Communi

*Quid singuli p. defun-
ctis F. f. s. m. t. d. de-
clarantes.*

in suis officijs mortuorum usq; ad 30. dies idem faciant.

In Monasterio tamen, in quo aliquis requiescerit, dicantur 30 missae fratre
30. missa, pro anima eis remedio; quarum distribuerentur & loci fratribus.
darum cura sit Sacriste eiusdem Monasterij.

132

Et quia post precium emissionem ad extinguendos
pergatorij cruciatos multum confortat elemosyna ^{5.}
quotidie in loco, ubi sedere solet erat ad mensam ^{que et qualis die-}
in refectorio omnes cibij et viuum sicut singulis ^{nossa dñe p. de.}
fratribus dari ac si viveret, que postmodum
deretur in elemosyna alicui pauperi, vel pluri-
bus, pro anima ipsius defundi, aut tantundem
sicut Superior ordinaverit; usq; ad 30 dies nullus
sedeat in loco illo sed vacuo remanente appo-
natur Crux parva lignea super mensam iuxta ^{Car. Crucifixio la}
vacuum vacuum, in memoriam Fratris defundi, ut ^{Etis defunctorum reges}
Frates memoria mortis compungantur et pro Fratre
ferventer orent, et ad perfectius uiuendum excentur.

Charitatis etiam affectum erga Fratres Con- ^{6.}
gregationis praे exercere volentes, universos pa-
tronos, Fratres et Sorores Fratrum nostrorum pa-
centium et futurorum ad participationem omnium
bonorum que in terra sunt, et sicut Congregatione
sicut fit illis, quibus litteræ gratiore concedantur,
admittimus; prohibentes, ne quis de cetero pro
predicit litteras gratiosas requirat.

Quae sunt litteræ
gratiore sororū
prudentiam.

Finis.

Die ersten beiden Sätze sind von der Form her vollkommen gleich, nur die
zweiten Phrasen sind etwas verschieden und enthalten einen zusätzlichen
wörtlichen Spruch (siehe oben). Dieser spricht von dem Kapitel
„Vorlesungen über die Geschichte des jüdischen Volkes“.

1875-76 was the most difficult year for us. The
agricultural export market collapsed completely
because of the other countries' price cuts and the sharp
devaluation of the rupee. This meant that we had to
rethink our strategy within the context of the
market and the fiscal rules which were very
difficult to live with. It was like a double bind.
People who had all sorts of good ideas
about what should happen were not able to
implement them because there was no
money or political will to do it. In
the beginning, inflation was very high.

the earliest signs of life in the world
of mammals date from ^{the} beginning of the
Cenozoic era. Mammal fossils are present from
this period extending to the
present day & found both at sea level
and high mountain areas all over the
world. The first mammals were small
creatures living in the forests.

卷之三

INDEX AERVM

Iuxta in his statibus compre
hensa sunt.

Abbas

- Abbas fragulis saltum mefibus semel
in eis sed Capitalo capiend. 12
Oculi deus Abboti aperiendi sunt et
Iuvare 74
Dualis elegandas et quia confideranda
in electione Abbotis 109
Iuvanam facienda post mortem Abbotis 109
Iuvanam mores Abbotis et deans 112
Officia Abbotis in templo 112
Alia usq; officia et vi fuerit abfens
quo fufcipiendas fit 115
Distributio tunc iudicio Abbatis relin
quatur 78

Adventus

- Iuxta se habere debent quod oīo
in Adventu. 5. 59. 82

Alchimia

- Simpli p̄petetur sub gravi para 96

Amenationes

- Iuvanam prohibeantur 1
Ambulatio
Quorum concurrit si ambatibus 5
Iusticias concurvantur septimana 109
In ambulacione fuit fuis in confus
superioris 6

Quorū p̄petetur reueatio in decimā 134
Latrone 17

Approbatio

In q̄bꝝ regnat et confitit Capituli I

Artificium

Fries p̄ artificium d̄ fles eximandi
sunt et choro et queritalibus operis 16

Balnea

- De Uſa balneariorum in Monachis 52
De balneis exteris 52
De pecunia pro itinere qui eunt
ad balnea 53

Benedictio

- Leti fuit ad et post egredionem
monasterij. 123
Transversores ḡr panieri et q̄c ibit

Bibliothecarius

- Qui officium et munus. 81

Bona mobilia

- Cum summa cura custodienda p̄
in Monachis.

Bona opera

- Quinam sicut de facto participes b̄
orum operum q̄ fuit in hoc Monachis
vel congregatiōne. 132

Cara

- In illa detur vel q̄ collatio 18

Capitul

- Quo ratio et mea fura in causa oper
uaria. 23

135	Ius in solemnitatibus cantandis	23
	Cantorum studia et pars deliquacium in canticis	23
	Qui tollit cantare vel legere obitum pudore testimoniis et parte omni mortuum illud.	76
	Capitulum tulparum	
	De secundum capitulum	12
	Quid ibi regendum	12
	Fidelitas capituli Tulparum	12
	Singulis mensibus sibi penitentia dicitur	12
	Habebas capitulu	12
	Proclamatio s. auxiliis alterius in capitulo non admittitur	13
	Singulus dies ibi tollit obitum et quod	13
	Quis modis servandis in capitulo?	12
	Nisi reverenter fratres in capitulo agnoscuntur et facientium bona	12
	Carnes	
	Vix carnem concedit quod non comune regulare vel Ecclesiasticum	19
	Casus reservati	
	Soli Abboti absoluendi	19
	Cella	
	Quare episcopiam quod debet habere cellam	23
	Quod cuiuslibet cella habeat hunc scripturam et quod	23
	Hoc est quod si alterius cellam intrare possit	23
	Nulla Religiosus persona extrahendam ex hanc cellam intruderetur possit	23
	Totus potest intrare cellam ita ut non possit foro aperiri	23
	Et hoc potest alibi sed lucum dare	23
	cellam intrandi	23
	Cui illa seris manienda	23

Singulus sedis donatus villa propter 30
Militis et cellos abbit recte et pax et beatitudo 66

Cellerarius

Quinam alijs debeat ad ipsos 40
Non nimis sed se implicare negotiis tecis 40
Dominare sed in dominiorum 40
Infermorum aut pauperum ipsorum cura best 41
Nihil recipiat nisi conferat Abbas 41
Ils et ipses roes redere debeat 41
Nunquam soli proficiat tollit 41

Chorus

In choro Officium B.M.V. Defunctionis
Psalmi & Canticles Graduale ad fun-
eraria et quod 9
Qualiter renegata lauenda sit in choro 23
Collatio beneficiorum 1.

Indie fratrum colloquia in recreatione
esse debent. 6.

Communis

Invocabit dominus die a communis et ff.
Junioribus fieri tollit 56
Conuenientius est ut particula p. coitione
superiora missa conseruantur ipsi opportent
ex tabernaculo 58
Fizet et sacerdotes singulis sedis donatis
consecrare tollit et pax omnicelium. 74

Confessorius.

Confessorius donec eligendi tollit et sedone
et credere tollit 205
Quinam non sine eligendi in confessorio iste
Confessorius extra ordinariis absente ordinis
tollit per annum permitti. 57

Nulla pecunia recipienda non confessio
onis querens 107

Confessio.

Celebratur summa missa pro confitatis et
Officiis Profaci Novitij Conuersi fratres
descant confitari 15

Confessores secularium in dormitorio non
audirentur 16

Seuel vel bis p annum per seniorum
confessio et fratres audirentur est. 17

Hic Ordinarij Confessarij auct. Novitij le
putanti sunt 18

Fratres singulis hebdomadibz seuel confite
ri sunt. 19

Conscientia egamer.

Vbi qd et quo et p dñe faveantur filii
fili omnes donis interfrat 20

Confusione.

Fratres confusione deant cu humilitate 21

Contentiones.

Iste priuendit pust et sumit 22

Correccio.

Si qd p in alium qd non erit qd ei
corrigere deant 23

Correccio Superiorum.

Si qd corrigendum videt qd in alio superiori
ore in ei denunciat vel regula ad monachos
cum humilitate et hymenititate 24

Defuncti.

Iste qd orando p defunctis Conver
sus et Novitij 25

Mortem defuncti calens pte Congrega
tiones Prior notificare 26

Quod sita Monrea p frs defuncto 136
peragere deant x 131

Und singuli p defuncto frs egi. loci
prestare deant 131

Freginta Mysa franks p frs defuncto 132
egi. loci

Quia et qd eleemosyna danda pro frs
defuncto illig loci 132

Cruce ponenda ad loci frs defuncti in
Refectorio 132

Dist. Matris.

Bibillationis exercituum pmstibz fratribz
competentibz horis 26

Distributio spiss.

Judicio Abbatis relectus 16-78.

Dominum officium.

In qd horis Canonice sedent p etiam

fil 7

Et completorium Etiam 8

Quo fereantur ad Matutina 8

Et moribz cantando p offio dico 9

Ebd datur officium diei in festis D^{omi}n^{is} 10

Qua hora vnde p. Prima 11

In quadragesima mense Quae in dieate 12

suburganda est 3ta et 6ta et alijs vno
reuniorum dieb. Ad Pontia 11

Qua hora Officium Defunctorum Galmi gra
duales et ponticulares in quadragesima 13

decendi sunt

Hoc qd Officium Defunctorum extra quadrage
simam diuinum fit 14

Profeci et in studijs constituti teneant ad

horas Canonicas decandas 15

Ex Officium duos. P. Rose. Lano: pagenda	20	X Examen conscientia
Ex Officio psalmodia pagenda in officio die	21	Vit. qd. quo et qd. die facienda fit 8
Quina mores exercitores obseruandi - p. l.	21	Hili. oes. Itab. P. interefee 8
modia s. officio die		
Fis indecentia prohibita in officio die	22	Exercitium
Quid facienda si qd. bono opprimuntur	22	tempo post Meditacione qd. debito.
phallendo in officio die	22	exercitio impendere Itab.
Ex genua flexanda in officio die	24	Festum
Ex ibi standi qd. undasq. qd. secundas	25	Festa S.orum quorum titulus Monia
Fest. diei officij relinq. Hobbiti indico 64	64	vel Ultia duata sunt quo celebant
Ex Adiutoria qd. et quo fastificantur	68	da fish 15
sero venient ad officium diuinum	68	Iam quo festa Regionis & territoryi 10
Ex et quo videntur glorias in officio die	72	Quo festiva S. C. N. Benedicti in
In officio die errantes quo fastificantur	72	Monasterijs agendum fit 10
Dormitorium		
In dormitorio Confessiones fratre audiri p. b.	30	Fratres juniorum
ad v. facultatum		Lazugia reuens regularib. et virgiliis
Singulis hebdomadiis dormitoriorum parviorum	30	Fractibus 39
Tota nocte in dormitorio lucerna ardere	30	Spr. situato p. b. cura magis horumq.
Itab.	67	nem qd. ad sacerdotium permanebant 40
Officiales qd. post confutam reportationis hora	67	Juniores pedestris ad aurora duas
occupari eozq. aliis dormitoriorum horo Itab.	67	di sunt 53
Post Completorium claudenda dormitoriorum	67	Ordines p. b. et conseruare non
Electionis		habent aquas fauendotes 53
Dies electionis non nobatis a Priori capi		Fratres Religiosi mutati de uno mo-
tulantes publicando	110	nussero ad aliud quo p. b. deat 124 125.
Asperges ad electionem liberas adorando	110	Fratres proficientes
Vocabunt publice abatione vocati	111	Quo vestiti off. deat 121
Via sonitrix ex electione sensuva	112	Non abat s. b. on dictione p. p. 122
Quam interfece electione et sonitrix senti	112	Nebul nonie Itab. referre et transgre-
Quis mores servandis in electores Abbatis.	112	res qd. puniendi sunt 123
Emptio		Longe proficientes liberas iusti-
Venatio p. m. o. & h. h. Religiosi	114	moraliter secum auxiant. 124

Fugitivus

Qui fugientem ad fugitivo si p[er] fugam
alio crederet perpetrari 37 35

F[ri]s cum fugitiis nullum conseru[er]it amplius
habere d[omi]n[u]m 36
Ad vel quo fugiendi f[ri]s fugitivis si
sponte redant

Fugitivis si habent dimissi ut aposta[la]ta
penitentia est 37

De remissione peccatorum fugitionis si penitentia
tenuerat 38

Quicunq[ue] libet litteras de superioribus
suis fugitivis repudari sed
Sepultura fugitivorum q[uod] sit 39

Denuncandi sunt alij ut cibis

Hospes

Cui denunciarie d[omi]n[u]m?

I[ste]n et a quo fugiendis sunt?

I[ste]n sunt hospites tractandi

Qui nam hospites admitti possunt in refectorio
ordinarium fratrum

F[ri]s hospites cum alijs conuentualibus se
conformare debent.

Mulieres hospites q[ua]nto a clausura
monij anueniuntur sicut per ecclesiasticis.

Hospitium.

Nulle frater profundat hospitium sum-
me apud secularares uti sunt Monasteria
nostre congregationis.

Humilitas

Cum humilitate confitimus deus f[ri]s. 138

Ieiuniu[m]

Quando fit reu[n]ium regulare 60

Superior[is] pot[est] dispensare in reu[n]io[n]e
regulari si reu[n]us fit pro causa heat. 60

Præcedens reu[n]ium pulchrum soluit
subsequens regulare est contra. 60

Per totum annum die Veneris oes
renuentur off[er]ti ad Vadeimam. 63

In reu[n]is regularibus usca horam
vadeimam præcedendum 63

Infirmarij

Nedies infirmarij d[omi]n[u]m q[uod] ip[s]i
mo accedit dari a superioro. 50

Officia infirmarij 50. 51. 52.

Informi

I[ste]n tractandi sunt et ubi libati 48

Informis non comedant q[ui]s carnicum et
in reu[n]is, luctu[is] et q[ui]cunque confessio obligatur
medio tempore pueris q[ui] corporalis 49

Nec diebus Veneris et Sabathi ibant
Si plures fit concedant alijs ipsi legi 50

Tantum feme in diebus plumbis carnes
comedant si non fit 50

Infirmi don[um] occidere suis infirmarij. 50

Inuincia verba

Nulle fit audire alium veelix turpibus.
inuincias et ineffere es q[ui] per
contra facientrum 127

Quid in superiore p. in abbate ipsum
statuerit hinc verbis 127
Item si superior hoc fecerit 127

Inventarium

Qui libet officialis de rebus Monij utriusque
ad ipsum officium inventarium confidere
debet
Item oes libri Monij notari dicitur in
inventario

Labor manuum

De labore manuum vide

Lectio ad completorium

Quantum durare debeat
Ab ea et completorio nullus se absentare
debet.

Lectio mensa

Qualis ordo in lectione sua mensa servari
debet sic

Lectio in sua mensa diepe à 128 16

A mensa lectio et ministerio non esse 46

Post litteras priorem clausalem

Lectori mensa concordia offa ad mensam 46

Lector mensa die duas traditione petat

post summam missam

Lector mensa quo se huc debet

Lectores toti nundere bellones et passa

omittentium illud.

Lectum

In secundum lectum ad quod præfigendu

Post matutinum nullus se in lectum recollo-

care potest

Qualiter vestiti debet ed in lecto frater

Non lecta cortina esse totum.

Licentia

Nemo fit licentia monachus egredi 128

Vobis omnia tria sibi a Monachis non possit
turbare inuidandi cognatorum factas sine ca-
pitulo annali 124

Si Abbas aliquem ex suis monachis re-
creationis casu in aliis Monachis mittet
velit id propter hunc confessu illigat
batis ad quod illi mittit 124

Littera

Prior et Prelatus sibi singule
quere litteras eam Fratibus deest 90

Mullus sine post alio mittatur

*Quoniam tuoi permittantur 3

Magister Novitiorum

Qualis deus magis novitiori 27

Meditatio

Sixtulis diebus fieri 128 p. Iunii
an hora post Matutinum 83

Hec id ad ses horas canit. brevis
recollectio 84

Mensa

In mensa nemo antea dicendum ubi
attingat præmissa capitulo aliqua ser-
teat ea in lectione 60

Post mensam quo tempore agenda die 60

In mensa si quid deest signo petendu

est ex ore 62

Domusam q. tardè ouverat

quo parteat 72

Lucerna

* in Dormitorio semper teneat

ardeat 30.

Et mensa monasterio et lectore nostro equo
sat per Premonstratensium claustralium.

Nostro et Lectoriis Mensa coquendis offa ante
meam

Officium Scrutatoris Mensa est: dies sicut.

Scrutator Mensa egredies et ingredies septi
viam quo se habeat

Mensura Cibi

De ruro ferentiorum tunc tunc refectionis

De collatione Quadragesima

Cantis vix ad sacretatem dandus

Missa

Intra Missa legi deat

Quis sacerdos nō impedit quodlibet ob

legere Missam et Neglegentes in hoc quoque
antrum

Private Missa si legenda sunt ut choral
impeditur

Summa Missa celebratur media Nona iux
proximam Etiam vel Octava et Nona

Post summa Missa imediate cantatur vel ob
vel Nossa vel Vespera propter Convenientia

Mobilia bona

Monij cum summa cura custodienda fit

Munificula

Fres nō pfunerit sibi inuenientur et aug
munificula item nec ab egestatis sed superius
nigritudine.

Nec Praetibi post fratribz aliorum Moniorum bmo
munificula mittere nō fuerit respecti

Mulieris

Sub Ecclominae intrat ipsa Monij in
cunctur. Ita Balle Eugenij t. P. V. Greg XIII 87

Meditatio

140

Vbi qd ad qd die meditandi fit 8

Qd meditatio interea dicit 9

Imediate post meditationem qd
faucomundi 9

Nocturny

Agz supponit dons dificio cibis
choralem aut sed magna cautio ne
supponendi 76

Quazia pueris adhibenda in sup
periles noctibus 96

Tulli supponit puerorum maioris
partis seniorum 97

Custos conservanda sunt in sup
periori ad nocturnis 97

Qui refundi dandis petenti supponi
ad Religionem 98

Per ut des gheti anq ei datur
habet noctibus 98

Modus recipiendi ad nocturnis 98

Custos noctibus recipiendo inveniendi 99

Eni et ubi supponit 99

Tytros in vestimentis aperuendo 99

Torpa etiam Congregacioni puerorum 100

In Refectorio eis comediat dormiri
in eis dormitorio 100

Apparatus nō dicit ab alio motu
supponi nec in eod. permanere. 100

141 Negotia ipsalia potes q̄ secula
trei Oceanos urabes q̄ f
Nonches trahere obig.

¶ Ornamenta ealde

Secularibus acommodari ad alios.

Ostianus

Q̄d̄ ed̄ f̄l Converḡ et q̄is

Ynas im̄ c̄q̄t̄ illo ed̄ expon
menta

Pand

Q̄d̄ minores ad q̄d̄ maiores p̄e
ne d̄hibenda

Modus p̄ecarum imponendā

Pecas morigitib⁹ et fagiti
uorum

Pecas negligentium d̄r̄ q̄d̄

Misericordia impedit⁹

Pecas fratris laicorum corregit
lumen

Eccles eorum q̄d̄ lumen superiori

ad nubes aquil⁹

Grandes p̄ecandi sunt q̄d̄ extra

Monum⁹ et nocturno t̄p̄ māndat⁹

et bibunt⁹

Pecas tarde occurrētū ad suum

officium

Pecas eorum q̄d̄ p̄cedit coadu

vel lectioñem

Pecas tarde occurrētū ad mea

hom̄am

¶ Peccata

Nulle s̄t̄ andeas me pecunias

extra Cellerarium.

¶ Oratio

¶ De reverentia Prioris

Cellerarii tamea d̄ heas v̄bra reorū
q̄sum hebdomada

¶ Perutere

Quod si q̄d̄ alius p̄fuerit in concurso

Permutatio

Permutatio nōd̄ potes obseruare quan-

greditioñis.

Permutaciones venditiones emphores & oīo

publis & Religiōsi

Prandium

Q̄d̄ hora prandenda sit

Q̄d̄ post prandium grārum utrū facien-

do sit

Prior

Prioris industria ac officium

Extraordīnaria ad dubia publice affligi en-

rare debet

Fra tempestine a Priorē ordianda

Spediant ad p̄ficiendā et certum

Quoram incumbat Priori regula

Priori incumbit ut oīs post octauā Vespri

in hysme extinguant luminary.

Prior post libere depone ab Abbatē

Prior renunciabit q̄d̄ agere debet

Cura Prioris curia q̄d̄ veretur

Quoram post concedere ad Gran. n.

In Abbatia Abbatis illig vias operis

Quoram post in Abbatia Abbatis et Gran. n.

In & dōfia Abbatis d̄ nimis recreations

concedat.

Student sollicito obseruare regulam
Preficate abbatie in tribus head fructu
fructu alijs fratres

118
119

Briore abbatie vicos eis supplet
superior et quam fratres possit
A complatorem claves de omni q
offia sibi defensas ad Priorum

119
121

Privilégia

Summa cura aperienda et in diversis
locis

Professio

temp profacione secunda
Forma profacionis i. petitionis
De modo recuperandi ad professores
Locut profacionis obseruat in facies
A clericis non religione ingredientibus

43
39
101
102
102

Egredentes pueri pueri almonice n= 142
pendent 102

Recreatio.

Vix sit ita recreatio post Mercurium &
Ab horis recreacionis erunt opifices
hospites alijs ad Concertum & patentes &
Recreatione post intermissione huius.

Tuo in recreatione se nobis dant fratres &

Pere eorum q contra agunt &

Quandiu dures recreas in dieb. dominis
et festiue.

Ero et que recreas concedenda ad

Aduentum et quadragesima

Refectorio

Refectories his rebus vicis abbey
determinandum

Refectorium

Collectivum et Reuerua pro libri libri in
Refectorio

Post refectoriem secundum mensa idea
obseruantur &

In refectorium nemo refectorum egreditur

Nos ab aliis refectoriis sunt fratres q*n* rufa
storo sine luctuaria

Regula

Nemo ad observacionis regule non potest
mortali delectur

Cum regula eis declaraciones data

Reliquias

Ordines Medicinariam nulli supercede

Reliquias ubiq*u* Ortes q*n* pot*est* seque*re* eoz.

Proprietas
Si pueras & tunc exterior p*er* et in
series amputanda est.

Proprietas circa res sacras o*n* p*er*
guida est.

Permitte*t* tu in mensa eis p*er*
q*uod* uolum.

Palmodia.

Lac*o* palmodia pagenda
Quae mores galericos obseruandi in
Palmodia

Prerii
Quarib*u* ubi et potest pueroru*m*

Puerorum correctio

Quales pueri minoris statu*s* p*er* p*ot*
q*uod* in monasteriorum

21
54
54
102

Nemo ad observacionis regule non potest
mortali delectur

Cum regula eis declaraciones data

Ordines Medicinariam nulli supercede

Reliquias ubiq*u* Ortes q*n* pot*est* seque*re* eoz.

143

Reuelatio

Nisi reuelent fratres quoniam in capitulo
aguntur dicentes
Gloria eorum est aliud reuelant.

Sacerdotes

Proficiunt noni sibi alios horatros et officios
eos quibus ibi sunt toti iudicari quod est
professionis
Sacerdotibus Novitatis Lubet inhibebit misericordia
suum celebratio
Ad sacerdotium promovendi que examina-
di et quoniam curia illa consideranda
Hab Examinatebuntur - recti sunt expectare
annum

Si Ordinatus idoneus ad Sacra regula hys-
pendi ibi ab Officio administrationem.
Idones Sacerdotes eligi ibi ad Confessiones
seculorum audiendos.

Sacrista

Officium et munus illig 709. 76

Scuillitas

Ones scuillitales et lembatum oratione
sunt doni pelli et transgredientes quod per-
nitri

Senes

Quo senes transiudi curia exultanta 53

Qui datus et reputandi sibi Senes 53

Senior

Qui diu potest seniorum cum quibus lib-
erat negotia tractat

Serratura

Nulla extra Duorem aliud sera firmatum
habeat 29

Silentium

Lubig hores silentium strictissimum mandat
fratribus 6
Quanam loca sunt plebato paster adiuta 6
Silentium locum ad tempore quod supererat
ante prandium 15

Lux hora pulchram sit plebato et
tempore 17
In dormitorio continuo plebatus servandus 30

Simultates

Eius genuenda sunt contationes et simulantes 128

Statuta

Dupra regulam sunt statuta in manu in
foreti superioris vel curia constantia regule
possunt augere vel minuere superestas pa-
nas et constitutiores 129

Studium

Temps post meditacionis studij videntur 9

Superguitas

In orbis rebus sibi fugientia et ampe-
tanda est 44

Superiores

Maynam curam hre ibi pascere et
cuzationes fratrum 31

Nulli fratribus quod ad usum vita concreta
ibit sibi vix ad superioris pugilantibus 13

Cum tunc superiores in reuonyz rebus
negotium ibi sumi a lectore et maromate 47

Nulli sibi tunc superiores confun-
dit ploqueat ac medius 49

<i>Pro</i> Superiorum directione fact Superiorum signum faciat in mensa recta e parva particula lectiores ab hac missis comere	55
Pot dispensare et rursum regulari si recta sit vel <i>causa</i> habeat	57
Constitutionem vel eram mea ex iusta cau ritare Stat	128
Hoc subservientibus haec constitutione benignissime agnoscant	128
Sed quoniam Superiores spectat posse componere	128
Sit qd corrigendum videt qd in aiso Superiori ad denunciari illi pellit domo sat in humilitate et humerante	128
<i>Tempore distributio</i>	
Judicio Abbatis reliquias	76
<i>Vendibio</i>	
Vendio ponata emptio et repositio oro sibi sunt	74
<i>Verba inuocatio</i>	
Nelly si audeat alium verbo turpibus inuocatio et aucterare est per contra facientibus	127
Quid f. Superior vel in Abbatie ipsius statim huc verbis	127
Hoc si Superior hoc fecerit	127
<i>Vestiarij officium</i>	
Vestimenta	91
Vestimenta interiora directioni abbatis relinquuntur	92
	93

I uero lauanda sunt vestimenta 94 144

Venire
Sufficiens viuum dandum ita qd ut n
subrapat fabellas 62

Visitatio
Quo et quoties visitande sunt cella 94

Finis indicis
Ad statuta super regulam.
Smi p. N. Bere:
dicti

145

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

• ~~•~~ •

INCIPIVNT CÆREMONIÆ ORDINIS SANCTI PATRIS BENEDICTI CONGREGATI^{ONIS}

Sandæ MARIAE Virginis Matis Nigrorum
Monachorum per Episcopatum Argenti-
nensem.

DISTINCTIO PRIMA

Cæmonie deoottissime suscipienda sunt in
Sisteriorum Fratrum ad Ordinem et Congrega-
tionem eandem.

CAPIT. I. Qui nam recipi distill?

Nulla Dei Regno, testante S. Ambro. lib. 3
comment: in cap. 15. Dux infirma est eter, nec filii praeculor
annis. Quapropter Sandus Pater Benedictus, et pueros
parvulos recipi et adulteros, non Regule solum Authori-
tate, sed ex sydo quoq; suo conseruauit. Nam quod a-
dultos attinet Cap. 58. Legala de Adultis esse ree
ex eo clarum est, quod uetus eorum ut quibus uene-
runt dum Monasterij rebus induenter recesseran-
tibus et se dimicet eas aut deinceps contingere, rursum
ijs induiti dimicentur quod si adulteri et constubitis
et atatis non esset fieri non posset. Ut faciatur quod
probationes ex eadem capite adhibende, et ab aliis
languilla minus discrete adhibentur. In partum
uerbi ad parvulos de horum receptione ceremonia
recipendi Cap. 59. per hanc est. Quam etiam ex
Historijs

II.
1

filiorum loquuntur prester fiducias de quibus supremis agitur.
 Placidus Maurum, parvulus ad hanc illam lectionem hanc
 duodecimam suscepit. Et S. Bast. in questionib. cap. 8.
 de monachis: institutis idipsum Scriptura sacra testimonia
 corroborare. sed fratres eo quod dominus dicitur. Et si
 nile parvulus ad me veniret. Et Paul. 2. Tim. 3. laboraret
 cum qui ab infante sacre litteras dilexisset. versamus.
 Tim. 3. Precepit pater edocet in doctrina et correptione
 domini iunior tempore. merito primo quoq; etatis
 tempore ad accedentes cunctos. Equum omni corso saltus par-
 uulas in Monasterio suscepit, taliter in illis quod necessarium
 concertum, cum habeant monachij non exponit, non solon
 ipsi adolescentibus est que ita a peregrinis dicitur portare
 iugum Domini, quod est, cum in viro eiusdem optimum
 erit, sed etiam iugis Monasterio ut sic suero carcer
 ad eum discipline et Monasterio labore formatus
 et educatus Monachij non tam fandi, quam rati et
 videatur ut proinde bonus Monasterio certus
 et facilis, quam per hanc conservetur, dummodo tamen
 aptitudine ad dilectionis fidem non dicitur. Testimonia et quidem
 ad accedentes usq; adhuc suscepimus.

CAPUT. II.

Recipiendorum Examen.

Novitior ergo aliqui ad conversionem uenienti Sabi-
 hum, Novitiatibus petent, secundum S. Benedicti Regu-
 le cap. 58, et postea ibidem positas declarabiles, dif-
 cultabes, et non nisi post yearum aut quatinus
 diem responsum dandum est uerum uero non aliud
 discretio summis est humilibus paternis et fratralis
 prole abz, totus que dicti elegit si nihilominus in
 gallois et petendo peruenauerit, Sabitu locet se.

seculari ad sue industrie si tuncem talis videtur ~~ad R. Q.~~ et R. Q. ¹³
Abbas concuerit, tunc potest ad Capitulum.
Quo peruenient protervat se ille deo super malum, et in
interrogetur ab abbate quid querat? ad quod ille respondeat. <sup>Nomitiq; Inquis ad
Capitulum.</sup> Hocdem se osternit
Dei misericordiam et destram compateruitatem vel alio Patens surgere in tri
verborum si qua spesibus hincius in iudiciori impetrat
et exstabuerit. Quo peracto ab abbate pergeat iusque pro
ponetur ei prudenter tandem ordinis et congregacionis Riger Ord: Polich.
Asperitas et rigor.

Quarum rerum metu et horrore si non auertitur pro dimitti ad delirandum
restet eum ad melius deliberandum dimittens, potquam
exierit a Fratribus et ipsi maxime qui de rebus eiusdem
aut statu aut familia nobiscum aliquam fortassis ^{ad eis vita nigris.}
Salent, interrogat, an aliquod in ipso se offerat in pedi
mentum ad partem autem personam per se vel alium secum
quod discessio vel necessitas faciat evanescibilis.

1. De vita et moribus.
2. Cuies literatura sit, vel quaevis in studio prosecut?
3. De Natalibus, et An sit legitimus?
4. An exierit de ordine aliquo et quibus de causis?
5. An sit servilis conditionis?
6. An alicui Malicijs suam fidem obtrumperit?
7. An uoto alicui sit obstituta?
8. An alicui ad rationem obligatus?
9. An occultum aliquem habeat morbum?
10. An in successione aut executione ordinum patientur
impedimentum?

Examen fil

Et siquidem in illo Examire regiendus esse deprehensi
suerit, ab abbate regi poterit: fin autem probari ab aliis
ad tempus in latrone seculari, sicut illud: ut in cetera
hospitiorum paucis diebus etc.

CAPVT III.

Admissio pectentium ad Sabitum
et Cellam Novitiorum.

Igitur si prefato tempore studiis obtemperatus se conuenienti probauerit et sua petitioni insisteret, sumptuacione solita coram fratribus etiam privatum pulsans perseveraveret, hinc Abbas cum fratribus de ipso suscipiendo canonice liberet, et secundum nota maiora
canonica delib.
rat de fave. Non. eaq; non conditionata sed absoluta procedat. Et si ad recipiendum decretis fuerit pridie mane ante Capitelium seu Primam eius dicti, quo habitu Notariorum induendus est secreto à Priori vestitus inter fratibus vestibus, Ordinis et Congregationis nostra in talibus conuentis et missa nisi forsitan ante à tali probatione constitutas usus foret, talarij de novo indubit et non unquilo et alba veste choro, sicut indubit et vocatur,
In gratiis cap. post
28. Capitularum in credibili locum, se rursum in matrem proferens, à Prelato interrogatur: quid queris? cui rursum respondet ut Regia, necessitudinem bei et uestram Confraternitatem.

Surge in nobis.
Admissio seniorum
Tunc Abbas in genua credidum genuere admonebit, de molestijs et testationibus in conuersatione legulari in collibendis proprijs voluntatibus et abeclencia occurseris, quanta quaq; distinctione observantia legulea à Professori exigitur quam seniorie regi-
geres et rebelleri inventur, ac iurandus et de alijs quibusdam auctoribus, ac presertim, quod sunt ei libe-
rum aule Professorum ex ore, etiam cunctis Noviciis, sicut etiam Monasterij fuit esse eandem dimittere
seipso in nobis.

Quibus auditis si nihilominus probationem Novitatus
utere voluerit, sacra vel simili forma, quam ei longe spiritus
suggererit, respondere potest: se renge de sola probata est
et fratram oratione confessum, specare venia, pro ut Novitij Regis
Diuina concesserit Clemencia imploratur. Et.

5.

Cui Abbas resum: Ego Dominus qui incepit in te
iace. Ac statim fortissime in quatuor transversis partibus,
ad summitatem Capitis, quasi principium Coronae faciendo trahunt capilli.
modice capillatum eum lucidat, dicens:

- X) Salutem fac seruum tuorum.
X) Deus noster sperantem in te.
X) Domine roboratum:
X) Et cum spiritu tuo.

O R E M Y S .

Præsta quæsiuimus Domini preces. Per ut sicut hic fa-
mulus tuus coram depositis capillis ita uictia quoq; coris
amittat et corporis, ut corpore pariter in horacu-
et mente leuia ualat felicitas in æternum regnare.
Per Christum dominum nostrum. Amen.

Tradens enim Magistro et mandans ut ipsum porto
consueta tonsura forma ante Complebitum baderet faciat
lunum vero culiculum exire non permittat nisi ad au-
diendum sacrum prædictum, si ferendus sit dies, et ad locutione
pedem post vesperas Novitione quoq; mones, ut interim con-
fiteatur et communi at, in crastinum recipere fratibus.

Actus Loricensis pedum Novitij

inducendi à Patre Monasterio.

Post Vesperas dicto die inductionem praecedente dato
signo cum Nola vel campanula qua ad patres seu con-
ventus communis concordia fratres uentent per uetus tres

distinctus. Omnes in Capitulari loco conseruant et factabre-
iij oratione induendi pedes a Pane Monasterii lauantes
et si sicut plures recesserint ab antequercibus uirabitur:
cum vero ambo pedes lauerint Bergat primo pedem si-
nistrum, deinde dextrum, quem terminus iste corporis
excepta parte quodam, quam ipse primo aguletur, et
sic successivae fratres incipiendo a Superiore et sub-
sequendo per ordinem. Cum autem lauare incipiatur
Superior duos cantores intonare Psalm. Benedicdy
Domine Iesu Christe regnante in alto tono, et
respondent Monachos; alternam cantando in finem
usq. Et interime sit deuotatio pedum gra farta, al-
ceantq. pedibus Superior et Conventus simul cum Novi-
tio gena flectens incipiat Versum.

V. Suscepimus Deus misericordiam tuam.

R. In medio templi tui. Pater noster secundum.

V. Ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Saluum fac seruum tuorum.

R. Deus noster sperantem in te.

V. Nolle ei domine auxilio de sancto.

R. Et de Sion beere eum.

V. Esto ei domine turris fortiludinis.

R. A facie inimicorum. — ^{nra}

V. Domine non secundum peccata facias nobis.

R. Neque secundum iniquitates facias nobis.

V. Domine nobiscum. ^{nras retribuas nobis}

R. Et cuncte spiritu tuo.

OREMVS.

7

Actiones nostras quesumus Domine aspirando praeueni et
adiuuando prosequere, ut cuncta nostra oratio et operacio
in te semper incepias, et per te cepta finiantur.

Concede nos famulos tuos quesumus Domine Deus perpetua
meritis et corporis sanitale gaudere, et gloriosa longa
Breathe Marie Virginis intercessione a pressori liberari
tristitia, et eterna peccati latitia.

Mercificio nos quesumus Domine Redemptoris Patris Benedicti
Abbatis commendeat, ut quod natis meritis non valens, eis
patronis atque paruerit. Per Domini nrum de.

Et induat eum capitulo sine optiq.

Postea aliquando locum secretum aereat, quo facto, Nomen
imponitur a Superiori, et ad Cellam cum Magistro re-
dire iubetur. Vedes autem eis seculares, quibus mane
exultus sibi vestario diligenter reservanda comit-
batur.

CAPV. IV.

Inductionis Novitii Ceremonia

Si ferialis fuerit dies, Novitius mane post Primam Nonitig audiatur faciem
adudat Sacrum in altari vel sacello privato; sub Nomen imponitum
summa vero Missa, quando canatur Evangelium vel Credo, si dicatur, capite discoerto a Magistro
introducatur ad Tempulum, et in medio Chori istud
ante Crucifixum usq. dum Evangelium seu Credo
tundatur, quo finito ad Presbyterium ascendens retro
Abbatem proferens se proponit in terram. Et Abbas
indutus vestibus et plauditi vel canula genuis fecitis in intonach Veni S. Spes.
cantha incipiat Antiphonam Veni sancte spiritus.

quam concutus super formas prosequatur. quia finita
Abbas ad Novitium universus surgens dicit.

v. Entra spiritu meum et creabatur.

¶ Et renouabit faciem terrae.

DILEMVS.

Aeternas nostras ut supra.

O vos qui corda fiduciae sancti Spiritus illustratione
domis: da nobis in eodem spiritu recta sapere, et ac
eis semper consolatione gaudere. Per Christum.

uel si placet etiam hoc adiungere:

Presta quiescens dominus noster Regnus famulorum tuorum
qui pro amore Iesu Christi filij tui conam capitio sui
desponsuit spiritum sanctum, qui statim religionis
in eo perfectae castitatis, et a mundi impudicitate ac
omni seculari desiderio cor eius defendat, ut habeat
in vita immunitatem ipsa manus destra tua virtutis
atribuat incrementa, et ab summa calamitate
oculat eis aperiat et lumen aeterno gaude cor
cedat. Per Christum Domum Deum.

Nunc singul.

Actuatus Vost.

Invenit habet.

Quibus finitis surgentem Corp' et ad Altare se
verente Monachus in genua sergat, sic chiam den
inductus permanens; Abbas autem Caputum similes
quo huius fuit induitus, ei debrabens dicabis. Ex quaad
le. O Ns heterem hominem cum aspergy fuit
et. Cister induendus cum scapulari cum capitulo
annexo) induat le. O nre nouum hominem
qui secundum Deum creatus est in iustitia
et latitudine veritatis. Amen
Quibus peractis Abbas incipit Versum

Saluum

V Salve fac seruum tuum.
R Deut meus sperarten in te.
V Sterne ei Domine misericordiam tuam.
R Et salutare tuum da mihi et ei.
V Esto ej Domine beris fortitudinis.
R Et facie inimici.
V Nihil proficiat inimicus in eo.
R Et filius iniquitatis non apparet nocere ei.
V Mille ei Domine auxilium de sancto.
R Et de sicut nunc cum
V Domine exaudi orationem meam.
R Et clamor meus ad te ueniat.
V Dominus uobiscur de Et cum spiritu tuo.

OREMVS.

Deus qui à seculi uaiditate conuersos, ad brauium
superne uocacionis accendis et qui resurgentibus
seculo manidones paras in callo, famuli tui fratres tu
cor celestis bonis incede ut fraternali uocione te
rehabur compagine caritatis, unanimis regularia
instituta custodias, sobris similes et quietis gradis
sibi datam sua conuersiois gratiam cognoscias.
per Christum Domum uerum Amen

OALMVS.

Domine Iesu Christe cuius et fortitudinis nostra humilitas
se hunc, ut famulum tuum, quem suadet compunctionis
ardore ab hominum ceterorum propensis separa
rasti, à conuersatione carnali, et ab immunditia terrena
norum adhuc, insita calida, ei fortiduale defernas
et grām qua in te perferret, infunde ut protegendas
huc mundus presidisti, quod te domante appellat te robo
rante adimplat, ut sua conuersiois occulor possent.

ad ea quae perseverantibus promittere et dignatae perstringere
merentur. Quid nimis et regnat Deus sic.

ORATIONES.

Deus qui beatissimum Benedictum electum famulum
tuum, abstrahens a mundi tribulib[us], nisi soli militare
institui: Nihilne quossumus huic Famulo tuo sub eiusdem
Magisterio ad tecum seruandum festinans, perseverandi
contrariami, et perfectam usq[ue] ad finem reditiam. Per
Crum sanum tuum. Amen.

ORATIONES.

Adesto Domine supplicante hominibus, et huic famulatu[m] tuu[m]
bene dicere desieris, cui in via sancto tuo proba-
tionis Novitiorum libidinum contradiximus, ut te tangende
et deuotus in Maria perseverare, et uitam eternam per-
cipere merearur. Per Crum sanum tuum. Amen.

Et nos Novitibus manus complederent, ac tringentes dicat:
Ecce Frater Authoritate Dei et Ordinis Confe-
rimus tibi Fraternitatem nostram, si et in
quantum nobiscum perseveraveris in nomine
Patris et Filii et Spiritus. Et benedic. in-
gentia pacis, perducens eis osculum pacis in Tram Crucis cum amplio
de more Romano, aspersumq[ue] aqua Benedicta dimittat
quem fui Magister apprehensione ducar ad locum
Novitiorum ante formas ipsi destinatas.

CAPIT. V.

Novitij pro professione

^{SOLICITATIO}
Cum Novitius tertio legitimi audierit et per
ea probatus, constans, idoneus atq[ue] utilis reporta fuerit
propter erga voluntatis et abbatis cum concuento percutum
selectis instauria priuatione apud frangulos professos

iam

11

iam ante adhuc, flegni concuerit, tunc vocetur ad Ca-
pitelium ibidem prostratus uendam petat. Abbate more
solito sufficiat. quid querat? et illo respondente bei
meritordiam et restraum confraternitatem in genua
crecum his vel similibus verbis Abbas commonefas propositio
ad nouitium.
dicat: Ecce frater ex Regula libe[r]ta audist[us] legem, sub
qua militare uis, si potes obseruare, ingredere; si vero non
potes, liber discede. Et a Nouitiis in humili p[re]tione per-
sistens, salita intra se paululum delibera[t]bae, respondet
se de gratia dei confidit omnia custodire, et curia sibi
imperata seruare uelle & facere erit. Salutat Abbas:
Ergo Deus qui in te capis locum ipse perficiat sic sit
aplaudens dominum affecsum triduando, ut suo tempore suscipiatur
in Congregationem et facultatem liberam disponens oia
scitur regulam, suag[ue] vel Monasterio vel pauperibus detin-
tibus, salvo concil. Trid. lxx. 25. cap. 16. Nixendo quag-
ut ad generalem uoluntatem nostrorum fratrum fer-
cerit bene enim ab factu misere potest, nisi dominus
Abbas vel Confessoris aliud iudecat[ur] ut hec Con-
fessionem de dictis etiam in antea confessis ipsi Melato
vel alteri, quem locum deputauerit, faciendo se pre-
parat; quoniam ad apertum audiendum magis sonio disponatur
mandando ut ad dictis aliquot in celo vel alio quieto
loco se condicat separatus ab aliis, exercitata spirituaglia
per suum Magistrum pro capite suo direxead, et neq[ue] ad
deliberationem et certioriem uoluntatem electorum perducent
faderet.

12

INSTRUARER[ET]UR ETIAM DE CONGREGATIONIS PRO STABILITATIS ET
CHEDDERIA PRESTATORA, NON SOLUM HOC ABBATI, SED ETIENNE
CONGREGATIONIS, SUB MELICO LE STABILIS ET ERUDEMI IN CAP-
TIBUS XANTHIS CUNNIUS STABENDIS ET IDEM P[RO]MPTA SALUTIBUS

Conscriptio

Concepit uerbis doro profesionis seu petitionis sue Schredule in scribendis testificando. Et si quidem in his sa promissum ostenderit, monasteri ut professionem suam iusta formam infra scriptam manu sua scribat et si liber peerit, res si quis habet aut facta plementer doxatione conferat Monasterio, aut pauperibus distribuat, tanguam qui rerum earum potestatem nunquam post hoc habebury sit: si autem in parentum potestate adhuc est, possit hereditas obueniatur post mortem parentum expediri; vel quod parentes pro hereditatis ita parte, que ipsum conuageret post professionem factam offerent, acceptari. Regule ad communionem post professionem factam de manu Abbatis recipiendam sibi disponere infus, et hanc ante morte solito missam prestatam audiuerit, dimittatur.

CAPUT. VI.

Professionis Actus.

Quando Novitius debet profiteri, Pater Monasterii more solito Post Triduum et Octas ad Capitulum uenient cum Congregata ibi Conventu facta breui ore recipiendum arte se genua planteant, tunica fette talari, absq; Novitiali; habitu, quo iam autoc spolij debuerat ultimam facere petitionem permittit, qua compleba Superior ej ex uno latere operi il cuiusdam et scapulare ex alio uetus scutare, quas recipiens ipse in Nativum uoluit et dat exceptiorem: quo Regularum Habitum elogentez omniende rurum egridiuerit et ad solenne sacrae sedis depositum. Recipientes autem ad Cellam suam reuechter donec

si

si copiam habet Missam priuatum audire posset: deinceps ad
funeris Missam sub Evangelio aut Credo si dicatur, a
Magistro Novitiorum in chorum introducitur ascendit
Presbyterium, et retro Altarem ante sumnum Altare
in terram procedit; Abbatem in loco Antiphonam
VENI Sancte Dre cum Veritate et Responsoriis
alij coledis ut supra super Novitium conuenientem eadem
prosequente. Quily finitis erigit se Conventus eiusdem
Altare se conuenit, et Novitius stans nudo capite,
in eadem quo iacebat loco, fata cruce alle felicit
Novitorem suam, in teko Bedionum coheret, dicens.

13

Forma Petitionis seu

Professionis.

In nomine Domini nostri Iesu Christi Amen.
anno à Nativitate Domini millesimo N. die N. Menis
N. Ego Fater N. de hunc loco promitto stabilitatem
meam et conuerbiorem meam meorum et abdien-
tiam secundum Regulam S. Benedicti, coram Deo et
omnibus sanctis quorum Reliquie Sabentur in hoc Monio
N. diocesis N. in parochia L. P. N eisdem Monachis
Abbatie vel Prioris et Monachorum eiusdem Moni
Sub Congregacione B. M. ALAE Virginis Matris N. N.
ad cuius rei fidem hanc petitionem manu propria scri-
psi, die et anno quibus supra dicitur.

12.

Qua petitione lecta accepta uaria maxu destra ca-
cerem in ea facias, et circum Altare ducas, in coru
Epistole eam una cum scriptura solenniter oratione
si quam fecisti super altare posuit in corde tuo dicas:
Ecce donare cum anima et paupertate mea quicquid mihi
derasti, libenter signo et offero, et id in uoto ubi res mea fia*bi*

ubi

13.

ut fuerit cor meum et anima mea sub potestate Abbatis
et Monasterij, quem mihi bene dic tuus mihi hunc adum
proposuit. oscularis interim Altare et reverenter ante
Altaris medium unde abiit quo in genibus procul-
bente absolute Pater Monasterij nixit.

Benedictio Profitecens

ORATIO.

Oremus Fratres. carissimi, ut quod Fater iste ore
professus est, opere factuus compleat, auxiliante
Oro nostro Christo, qui c. p. e. ss. u. erg. p. o. s. s. Amet
Mox. Nouibus stans dicit sub accentu in medio cir-
cumflexo, et in fine versatiliter nunc verum.

Suscipe me Domine secundum eloquium tuum
et uiuam: et non confundas me ab expectatione
mea.

Quoniam Verum Chorus te respondet in fine adiungens
Aleria patri te ad quod non velinatur; et Nouitius
genitilitat ad quamlibet respondorem Chor. deinde
Aleria Cantor impiorit Psalmum Miserere mei
deus secunda magnam & indicibulum per choros
et fine inclinando ad Aleria percurriendum. sed
quo Nouitius ad singularis Professus per utrumque Co-
rulne circumducatur ut pro se creat ad terram genibus
se humildando dicens: Ora pro me Pater Caeli Fater,
incipiendo a Domino Altare et Misericordia suorum
Altaris et Officiorum. dum haec sunt uerba altaris
laeies ab Altari Chorus contra Chorum in regione
Stabat. quo Psalmo finito, et Nouitius ad locum
hunc ante medianum Altaris reuerto, ac Caputrum
prosternit in capite tenet prostrato, Pater Altari
ad ipsum profitecentem canuersus medicoeli uoce

cantando

Cartando, sed accentu, dicit lequeat versus et orationes
Choro respondeat.

15

V Kyrie eleison. Rx C^{or}de eius. Kyrie. Pater noster.

X Et ne nos inducas in tentacionem.

R^e Sed libera nos a malo.

V Saluum fac seruum tuum.

R^e Deus noster sperantem in te.

V ostende ei misericordiam tuam.

R^e Et salutare tuum da nobis.

V Esto ei nomine noster fortitudinis.

R^e A facie iniustie.

V nullus propiciat inimicus in eo.

R^e Et filius iniquitatis non approbat nocere ei.

V Mitte ei auxilium de sancto.

R^e Et de sion nure eum.

V Domine expandi orationem meam.

R^e Et clamor noster ad te veniat.

V Domine vobiscum sis. Et cum spiritu tuo.

O R^e M^r V^s

D^eus indulgentia Pater qui suavitatem tuae do-
strictioris temperans indulxit ne filius portaret i-
niquitatem patris: et quod mira dispensatione
etiam malis bene uter, tua dignatiois gram per eos
prequerer aperaris, quiescumq; clementiam tuam ut hunc
fatuum tuu non obstat quod habibum delegacionis
per nos facta et tali re indignos auxiliis sed miseri-
teriam quod per nos ecleas exhibebis, ne indecet
per dominum S. spiritus exequaris. Ne domini nra
in ueritate eiusdem s.

OREMVS.

Dominus qui per coeterum filium tuum cuncta creasti
quicquid mundum petris misericordiam per mysterium mea-
tationis et renouare dignatus es le suppliciter exora-
mus ut eiusdem domini tui heretici grauata super hunc
fanculum tuum abrenuendos et deinceps propitatem
clementer respicere dignatus per quam spiritu misericordia
sue renovata ueterem uicem cum ualibus suis exequatur
nunc quicquid secundum donum creaturæ induere merer-
tur per eundem dominum nostrum dicitur. Amen

OREMVS.

Domine Iesu Christe, qui es uia sine qua nemo uenit
ad patrem / quemque beatitudinem clementiam tuam,
ut nunc famulorum tuorum a carnis libo decideret abhadre
per illeris discipline regularis deitatas, et qui pectora
uocare dignatus es doceri: uenit ad me omnes qui labo-
ratis et onerati estis, et ego reficiam uos: praesta ut
huc uox invitabundis mea ita in eo conualefacat,
quatenus onera pectora deponeatis et quam dulcem et
gustatissimam uia refedione sustentari mereamur: et sicut
altestari de ouibus meis dignatus es agnoscere eum inter
omnes meas, et ipse te agnoscat ut dilectorum non asequatur
sedile: neq; audiatis uocem aliorum, sed haec quae
diciunt, qui mihi ministeriat me sequatur. Quis uenit ad te.

OREMVS.

Sancte Spiritus qui te deum ac dominum revelare dig-
natus es mortalius immensam huc pietatis gratiam
postulamus: ut nesciuti uis spiras sic et nesciit fa-
mulus effectum deuotionis intelligat: Et quoniam
huius sapientia est conditio mea quicquid prouidebita quie-
teretur, quem iuxta ait: consuetuus enim vnde huius
de ouibus doceat, et per intercessionem Beatae Virginis

Patris

Pater noster Benedicti (quem praecepsus huic sancte
Institutionis legislatorem dedit) nec non et aliorum
Sacerdotum ad quorum voca petitionem facit fac eum
a sanitate sacra; veraciter conserui et sicut es
viro peccatorum remissio deprimentes impetratis obligatio-
nes in eo dispolue et ad obsecracionem huic sancti
Propositi fac eum certatum ferre ut in tribulatio-
nibus et angustijs indefessum tua consolacione valeat
respirare et iuste et pie per ueram humilitatem et
obedientiam in Fraternali Charitate fundatus quod te
dorante sole promittit, foedus per seceratia compleat
Qui cum Patre sancto, Virginis filio eis bonis
anno Iesu Christo uixit et regnat tecum per infinita
secula saeculorum. Amen

17

Habibis Benedictio.

Complebit his Nochis capite propuale testo in ge-
nua se euangelie, sicut manente, Pater se ad Bene-
dicendum indumenta Monachalia uerbit fine hunc
abratulè incepit orationem sequentem.

Dominus Iesu Christe qui regumus ita mortalitatis
inducere docebas es, absceramus immensas haedargita-
rit abredaditiam ut hoc genit uermach quod ss
Patres ad innocencia uel ueritatis suæ fidem
abrenuerint letitie seculo fore sanguinat ne ita bene-
fi dicere et sanctificare dequeris ut huius famulari
bus qui hoc induit periret indumento, te quoq; indi-
cere mereatur. Qui uenit et regnos tuos secundum uerbum

O R M V

Quis eternorum bonorum filius summe promiditor et
certissime persoluebit quod uermachum latuit et
indumentum.

Pater

indumentum in exortitatis huius fidelibus promulgat: Clemens
nam tuam humilitatem exposidemus ut haec indumenta
menitatem cordis et contemptum mundi significat:
huiusque famulis tuus servus uocabilis est informans
proposito propriae beatitudinis ut beatitudine abnegatio-
nis habet, quem te aspirante suscepisti, te prote-
gende custodias et quem uestibylu reverande Re-
ligionis induit temporaliter beatitudo facias immorta-
litate vestry. Per Christum Dominum nostrum Amen

Oremus.

Dominus Deus bonorum uiratum dator et omni
benedictionum uisus oratione te subinde precibus
deprecans, ut has uelles bene dicere et sancti
spiritus deigneris, quas famulas tuas pro iudicio agrof-
fende reliquias induere uult, ut multo ieiunior fratres
tuis cognoscatur deitatis. Per dominum nostrum etc.
Et statim indumenta ac Novitium spicem in censo ad-
leuantur et aqua benedicta apergantur. Resea-
niles genitifidors ad iiii. Regia medio ad Altare
incedat cantare hymnum sequentem.

Veni sancte spiritus etc.
Qui paraclitus diceres etc.
Tu septiformis menere etc.
Accende lumen senilis etc.
Hostem repellat longius etc.
Per te fidamus de patrem etc.
Gloria patri domino,
Natus qui a mortuis
Surrexit ac Paradyso
In seculorum secula amen

Habitus

Habitus Indurio et
Complementum.

19

Quem hymnum Conventus prosequente in deum Abbat
exult Novum habitu Novitiale dicens: Exultate
Conventus ueterem Sorem cum astiby suis. Et subsequen-
ter induat eum Ecclesiaris Benedictis, dicens: Adal-
te nos Novum Vitem quod secundum Eum eratq; est in
subtilia et sanctitate ueritatis. Quo induito Abbas
absolute incepit orationem.

Omnipotens semper meus Reg, cuius claritas ardore
succensus hic famul⁹ tuus Battilid ad me suam libri in die
Congregatione promittendo, teo iugo collum submittit,
Concede propitius ut in ultimo examinis die in
dextra tua collocatus custos deuotionis tuae promissa
se nuplisse latetur, per Christum Omne Amen.

OREMVS.

Dex qui Beatisimum Benedictum abstrahum ab
mundi turbulis tibi solo militare adest, tribue quae
nisi tamito heo sub eius Magisterio ad hunc seruo-
rem seduici, perseverandi constantiam et perfectum
ut in finem uictoriam. Per Christum Omne Amen.

OREMVS.

Præsta Domine tamelo tuo renuntiarii sacerdotibus
ponis gratia tua ianuas aperiri, qui despicio diabolo
confugit sub uictoriu Christi: iube eum uidentem
ad te seruorum uulnus suscipi, ne de equalead inimico
triumphare: tribue ei infallibile uinculum
auxiliū tui, et mentem eius fidei locuta circumda;
ut perdeat curta et diabolus tentamenta se gaudet
euaphie. Per luden Christum nostrum dñe.

Oratione

Orationib[us] suis fratris abbatis seu patris Muri profectam
ereditum complicitis manib[us] omnijs dicens: Eee frater
Charissime Authoritale[!] Dei et Ordinis conferimes
nobis Fraternitatem nostram si et in quaestione no-
biscum perseveraveritis In nomine et fide et spiritu
sancti. Amen.

Eplata bene & dictione cum signo crucis processum
oculatur. Mag[is] autem erg[o] accepimus ipsum deducit
per ubriug[us] Chorum seu in Presbiterio seu in locis
suis statim ut a fratribus Priorib[us] et Tribus sigillatis
accipiat osculum pacis, dicebatque sibi inter osculan-
dum: Id ducas te Deus tecu[m]. Missale ab ea parte
Chororum quae est dignior, et sic consequenter a
choro ad Chorum prosequendo. Qea oculatura ex-
finita in Presbiterium ad cornu Evangelij ex-
trema partem redub[us] hunc se proponit, et iacet
super posito pallio nigro ad hoc preparato, facie, ma-
ribus, pedibusq[ue] de cuncta cooperib[us] appositis du-
bus calteris coereis uno ad caput, et altero ad pedes
in signum mortificationis, ut vivat mortuus, et mori-
atur vivus. Completa vero communione Sacerdos
sive Diaconus uertens se ad ipsum mediari uole-
dicab: Surge qui dormis, et exurge a mortuis,
et illuminet te Christus. Tunc ipse frater surgens
ad accipitendam a Patre Monasterij vel alio faci-
ficante Communionem, atque a Diacono ablutionem
a Magistro deducitq[ue] ipsa recepta abbas ei Bene-
dictorem imperitum dicens formando crucis signu
super eum Benedictio beatus patris Dominus potestus et
filius et spiritus sancti descendat super te et maneat usq[ue]
protea aternatus ei locu[m] a magno in ultimo professoru[m] gradu.
Et cunctileatum est.

COROLLARIVM

DE

Habitu & Vestimentis ac rasura Monachorum.

21

Siquidem in supradictis Noviciatus et Professoribus
Adibz mentio non minima facta fuit de habitu et vesti-
me distincto tam Noviciorum, quam Professorum /
Sciendam est quod sicut Ordinis et Congregationis via
quoad habitu et vestimentorum differentiam, distinc-
tione quatuor sunt.

Habitus Probantis.

Et enim alii eorum quod in foribus Marij seu Sapphicio
in vestibus scapularibus paleatis persistentes ut etiam
dicuntur in Ecclesia bonibz ad Cap. 58. Regula, per
hia satis idonej ad ordinis peregrinationem reperi-
ad tolerationem ordinis aliquandiu tentandam admet-
tentur. Quibus datur tunica talaris nigra cum cingulo
et piceo, paulum acuminatus et super frontem alijs
fincigat bene apto, qualitercumque religiosum
in Monasterio vult abeundem.

2.

Noviciorum habitus.

Hic cum ad Noviciatum paulo post adorauerint uno
vel altero die, quam acty ille paternoster in Choro
peragatur post Missam Clericalem additum eisdem
in Capitulari loco Capitulum rationandum acuminatum
quali commissi nostri in flago sue probationis infra
descripto, soleat uti, quod deinceps in aliis casorum Novi-
ciorum cum scapulari capitulo connectatur. Et autem illud
scapulare Noviciorum paulo brevius, quam professorum
ad integrum

3.

ad integrum penè palmarum, nec in latitudine plus
habet, quam pars unica quartam cum domidia.

Distinctio et forma Scapularium.

Danter enim sacerdotibus ex ultna diuina et cap-
tis scapularium aras talarium hunciarum actio pleia
et anterius duos transversis digitis minis attrigen-
num pro latitudine partes has, Professionem facien-
tibus duas, Novitatis Chorū una cum dimidia commis-
vero saltem uice; ut inde actuū quædam distinc-
tia perspiciat.

Caputia quoq; scapularium eorumdem quamvis in
pro paria sint, in magnitudine tamen plurimum
adseverant. Quo enim causa dependentes struc-
tores sint, illa quoq; contrabenda magis et latitudine
ad equanda sunt.

Omnia tamen Caputia sic compendi debent, ut figura
media in retroq; lateris axillam aequaliter ex-
bessa, retro in acumen infra cingulum pectulum
presertim in sacerdotibus, dependenti possit, etiam autem
altitudo baulic eleuata, ut pileolum super deservi-
phum talis capere et dum alter alter generatian
facere uult, una cum eodem pileolo in lato collis de-
hinc commode depoti ac leviter possit. Et si pileolum
expincent Caputia super utrumque numerum aequaliter
Et deinceps depoti leviter realitatem. Sicut deinceps ex-
hemitates anteriores Caputiorum sive ubi sub recto
coenit ad integrum palmarum vel amplius super se dis-
tricte. Nam ex hoc solo congregatio uia ab alijs

disperdenda es.

de terminanda est; semper nostros fratres tamen ubique
fuit, quodcum maxime per potest, huiusmodi caputies
sunt caputa legi.

23

Habitus Profreniorum.

5.

Pater tigr. Novitius in inductione sua tale scapulae
et dum ad profrenium adiuvante tesi aduolue-
riat, proter scapulari e repradicione duabus urna
quaribus cum ad aequato caputio protensum, etiam
flosus qui est habitus rotundus mandatus, cuius latitudo
inferior in circu perentia non minor septem aut octo
ulnarum et decemliby plicatheris ornata sit longitudo
vero ad talos usq. descendens, ita tamen ut ex terra
inquietus eauerit ad minimam duas manusq. digitorum
non contingat. Cuius caputio idem cum Scapularium
paulo latiori caputio est, maxime autem dependentes
cubitum cum ultra digitorum extremitatem in
longitudinem protensa, in latitudine vero cubitum
et parum amplius habentes. Quamvis quidem omnes
Abbatibus, ob naturam statu sui gravitatem maxicas et
longiores et ultra duplicita latores habere posint.
Et quamvis nostri patres antiquae soci habita entia
per diuinam in omni Concentrici congregari necessitate
legantur; Non tamen et pretium pannorum eiusmodi
pariorum ex quibz florej tales plerumq. perfici possint
Et quia S. P. N. proper pauperibus et partimore
turbanis nullas superfluos sumptus admissibleas
derentur, attendebat neminem monachum nisi
ad funeram Concentricalem nisi ad vesperas et
quodvis singularis alio solenniis festis aliquis
peragendo

peragendus instab, ijs utendum astrinximus: In reliquo
autem Noris ac Temporeb solis singularibus in forma
superioris tanta distinxisti uti posse decernimus, nihilominus
Capitibus eorum Caputio semper lechia.

Tunica vero quamvis aequali ut florej longitu-
dine per talos descendere posset, et petulca quibus
volumetur in hyene; lardia tamen quinq; ab copulis.

CAPVT. VII.

De laicalium Personarum sive Commissorum ac Senatorum admissione ad ordinem abz Congregationem.

Et siquidem haec Congregatio nostra non solum
exemplu celeberrima Congregationis Cassinensis
edicta, verum etiam congregacione laicalium Personarum
que in Germania nostra in deducere et ignoracionem
ordinis ad conversionem et Professionem Monachorum
facile admisit esset, permanet et in membris eius vita
nive orbis diversit et miseria, secuta abz conuicta
reminem amplius ad Congregationem ut vocat. Autem parum
cum Monachis, sed etiam ad chorum professis, habilitatem
habentium admittere statuerunt. Tamen quia deus
reminem vult perire, sed quaque in se est, eos salves
sicut. Haec quoq; ad Trapale Cassinensis Congregationis
formam modum ac viam incepit, qua huius etiam si qui
bono spiritu duchi, ad ordinem recidi possit auerteret
ad hunc spuidam, tamen abz conuicte scandalarum
formidine rependi posset. Et sic quidem ut et veri
(Religiosi) sunt, et sunt et nec ministris habilitatis

ita uisit;

ita vindicari non aliquid, ex parte Monasteriorum
saltim, sic ergente causa tam suum quam ipsorum
singulare damnum resoluere possit easq; propterea non
Conuersorum sed Commissorum vocabulo fiduciarum.

25

Cum tunc eiusmodi persona Laicale in naufragio
nando ad quietem et securam Religiosis portum
adspirantibus ad peccatum Halius et Iudicis nostris
adversus alieni contigerit, diligenter in eisdem quodam
primum est, si fuerint et sint bona fames, si sufficientes
statim ac roboris ab idonei ut quilibet eorum, id quod
ad opera aliiae autem destruendi sunt, opus unius mer-
cenarii completere, vel alias utiliter compensare valeat,
si liberis ab humana servitude, et nullo Gerardiis
alii uoto aut placidionij fronsu uia uadit, aut debi-
tus infolubilis ad Gerardi. Si nullo contagioso aut inca-
ribi morbo gravati: aut alias tales ex quorum recep-
tione Morbum aeruginosum gravem posset, hincenam
sit C. Suspicendorum Gerardi impedimentis et studio
Uterorum exceptis de quibus uite in Halius curandum.

Quorum si uisis etiam testimonij ex indagatione
curiosa probabita nullum reportum fecerit, sed post
ille, qui par est, in mortis iudiciorum et conditione re-
quisita, atq; si propriaista Iudicis eiusq; generis Norm
superioris uita difficultatibus, id tamen in peccatoris
sue proposito personerare decreuerit, suscipi posset,
et per aliquot dies aliorum conuerentium instar
Anrevera Genit, et non aliud, quam prima see la-
bilem querat, in otio pectoralis et pectorale exercitij
perterritori.

Quibus Gerardi Salita deliberalione cum

Conueniente

cum concurre, et examine quales inuenientur sibi premisso
 Et Abbas cum consilio et consensu aut concuento,
 si magis ita videbitur, aut seniorum qui quatuor
 sallent, ultra Terram Prelati vocem, ehe diuinit, vel
 dearum partium Concessiones, quando ipsi non con-
 censerint ad Prospalitatis Annun cuadem admis-
 tere dicti, sig. habitum Noviciatus conferre. Quo
 ordine Examini et deliberatione etiam posita
 cum perspiciere voluerint, ad Professionem ad-
 ducentur.

Novicialis habitus forma.

Est autem habitus ille non superpellucium, aut
 ad telas usq. perhingens tenda, sed paulo tenuior
 et quamvis ulce, portare regiam terram albor.
 Caputum robustum, et tam angulum, ut commode
 illa etiam pileolo habebit latito, caput regi posuit,
 cum orba circum circa ad dimidiam ferme ultram
 lato, atq. apollas per transversum digitum excedente

Inductionis forma.

Pridie sig diei, quo Et Abbas cum induere
 decreverit Initiois dñe cum suis circumstantibus mu-
 habitione nos, et precibz super Novicios Chari to-
 litis, premisis vestibz secreta à Pidore praedita
 breviore tenda, ad Capitelli locum vocatae ibi
 super matram, ut moris est, prostrabt ab Abbate,
 vernacula in qua interrogetur quid petat! et
 eadem respondet: Concordiam Dei et vestram
 fraternalitatem.
 Quo dicto surgere iubet, atq. de supra positis capitibz

requiritur, nemittit et candidè ad amicia, pro ut
circa se sit, respondere tenetur; atq; praedictante dein-
ceps ei Dno Abbate difficultates Ordinis ac iuste
sue laboratorie quam eodem contracta mentis ac si
iam Professionem facere vellit, arripere debet: si
cum bei gratia se illam tolerare posse confidit,
versacule uidet:

27

Aller auf Bados miltz bairnungsfigtadt, aus der
Wäder und böscher fürbet hoffent, gebraunt ist
alles so wie Quasten, Knochen und Jusföller
Trem Abbag od dymen: Darumb so müll Bbad an
Lied unv aufmaeten, daab so soll miß Rieß an-
gefungen.

Et statim iahmabo ipsi vel ipsis, si plures sibi con-
uenient concurre, ad se et ad suum sedem vocatos in
quatuor capitib; partibus, ad hibitib; quibus precibus
et ceremonijs, quibus Noviti Monachij, initiaher, excepto ^{13 de con-}
^{versis.} q; Ihesus Iuli von in Coro et sub sacrificio, sed in Capi-
tularij loco compleatus. Et sic inter Novitios dein-
ceps computantur, Novitatus sui cursum ab illo adw
incipiendo.

Institutio Initialis

Quapropter hinc Probationis sua cursum aggre-
dentes, Magister ipsi dati eas instruat, primum in
oratione et Exercitijs mane et Vesperi in Cellebri
et presentium in examine conscientie Vesperi et mane
faedendo, in modo pura et accurata Confessionis,
in ratione deinde communicandi, in rebus
et aliis Regia Confiteor et Rosario tam decipara
habitis, quam Comodi Salvatoris, atq; que capsum
illorum

illorum non excedant bonis rebus. Imponenda sunt etiam
eis orationes pro horis dicendae, ut experientur an eas
quotidie per solletere possint, non tanquam oas simul
sed usam post aliam. Justitiae præterea sunt, quoniam
utiliter sacre lodienses debent, et quotidie aliquid ex
vita Christij Germanica, aut alijs libris spiritibus
simplicioribus statim horis prælegendum explican-
dum in memoriam audidere.

11

In quibus cum aliquotibz profeceris, paulatinus
quodcumque eis ad explicandam Regule procedendum
est, non quidem turbig, sed in communibz & diversa
Congregationis Capitulis etc. ut pale de obedientia,
de humilitate, patientia, instrumentis corporum
operum, tacternitate, compunctionis moribus, et omni
secularitate consummata, excursione, proprietate &
utriusque. Secundus quod sunt quoniam in se ipsius ho-
ram Religiosus ad dia que celebuntur, intentionem
formare debeat, ut etiam labores corporales illis
amplius meritorij efficiantur: Quoniam teneat
Menasterio et fratribz laudem Christi et eius statu
et Agilis quoniam se abnegare, mortificare contra
vitia propugnare in virtutibus profere, patientia pra-
serbit, humilitate obediens, amore ad fratres
in Deum. Num quis autem quam ter hec eiusdem
Regule predicationis repetenderet, eti in intellectu ipsa
hellen ore hunc cum eis, et ideo hanc scipio inhi-
berat, signum pectoris habet nec regere nec scri-
bere sicut, nec eis permittendum ratione ducerit, ita
ut ne illud ritestry nō sub obedientia permitti velit.

De nobisrum

De vororum corundem Qualitate

Institutio.

Sane vero quamprimum capere posse videbatur
 etiam medio probationis anno novum decures so-
 lerter et iuxta caritate de suo statu, quis ille
 sit, et uoris, que facienda, informans sunt. Statu
 quod eti commissi (et non connuersi) dicantur fiant
 tamen Religiosi Ord. S. Benedicti, profecti castita-
 tem, pauperitatem, obedienciam, atq; conuerdonem
 monum suorum secundum regulam eiusdem Sandi
 Benedicti, et ita permaneant quamdiu fuerint in
 congregacione, nec non ad Chorum, sed ad eam
 operosam, sive ut vocant, Achriam in servitu fratre-
 rum cui comitisci magis in gerende noescuntur,
 constitutam deputentur.

Vota vero, quod solennia fiant et quo simplicia vnde
 propterea per uolum Cashbaris affirmant quendam
 statum ex ea ipsorum parte immutabiliem, a quo
 sedes absoluere amplius non possint, nec Madri-
 monium aggredi, aut taliter aggredi uelle queat:
 Imo si colloquia familiariter et alia castitati con-
 traria cum foenitatis etiam Deo sacris contrarie
 presumperint, dum in Ordine sunt, non minus quam
 Monach ad Chorum Professi acriter punientur.
 Deinde exerto Pauperibus etiam quicquid ce-
 rentur, aut quamcumq; artem meritoriam noescint
 exercendo ut illiciunt, sed dia Maria in quo uult
 Professi acquirent. Ab eadem quoq; rationem in ha-
 reditabilibus, si qua ad aliquem interea pertinuerit,
 militare: non enim ipsas, sed totum Monasterium
 ipsorum loco

Quando Fabes
Laii pessimi
e Monitis
cvi!

ipsorum loco succidere: hinc nullo modo in pecunia in
restib; in quibus alij rebus aliquid habere, circa quod
pro sua voluntate disponere queat, habere posse.
Et nolo vero Obedientiae illas aequas ac Monachos
ad Regulam morum Emendationem, et dia Superiorum
precepta tenet, ac nolum illud violari dici, quod
aliquis committunt eorum quibus à Monachis Chorj
nuta violari persibeatur. Sez tamen circa stabili-
tatem ipsorum se habere. Nam cari in Professores
forma nullam exprimant, nec ad eo, ut illas insolub-
iliter ad eam obligari: vi tamen Obedientiae, cui
hoc nolum suo quodam modo includatur, tenet
in Iustitia, ut, iuxta Capitulum et Lollardum
declaracionem, nec Abolutionem aut mutationem
petere, nec, si Monasterium et Capitulum annale nostre
acquirere, nec eham ad Bradidum Ordinem transire
ualeat, grauer puniti si id presumpserint, can
recipiantur pro seruicijs Monastiorum, sed tantum
à Melio in Mariam, ab ad instariam Prelatorum
et Mariorum pro recipitate et commodo mutari:
si tamen Ordo noster et hoc Congregatio vuler-
terors mutandi concurdinem admiserit. Ego
tamen post Opus (cui aerborum suorum, in quanto
perseverauerint) si post Professionem scipi corri-
phi moluerint corrigi, nec inveniatur poenitentias fa-
cere, quod tolerem ad expiationem sufficere. Nem si
comiserit aliquod crimen, cui eiectio statuta est
aut uade infamia Melio et Ordini nemenda
uerdat. Nem post Professionem modo interrogeret
aliquid

aliquod impedimentum quod inter nos cunctis censere-
tur atq; si eieci, nihil eorum, que in Nonasterium
inhabent, aut ibidem acquisierint, restitutum iri
debet, nisi solum si quid Abbas ep. nra collargori
dignaberg sit. Alioquin vero, saltem si nihil tale
oblet, eis factum morem Regule Communem uti Fra-
tibus alijs, si quid peccauerint, disciplina gradu et rasio-
nem administrandam esse.

31.

Commissorum Gratiae et Privilegia.

Vicarium tu etiam sic, quas habeant in Ordine
prerogativa ac privilegia non sunt abscondenda;
Nempe quod Fratrum numero computentur, et fratris
vocari debeant, in scripti privilegijs, et specialiter
nominali, unde gratias, indulgentias, immunitatis sicut
alteri Monachij plenissime gaudeari, donec in Con-
gregatione fuerint.

1.

Siinde quod dim bonorum, tam spiritualium quam
temporalium, que in Congregatione sunt, pietate
in posterum, tanquam ceteri Fratres participes sint.
Præterea, quod aequie prouidendum est eorum re-
cepitatis tam spiritualibus quam corporalibus cum
unaj charitate et societudine.

2.

Premum quoq; habere precium quotidianum, ut pale
pro Nostis et Maternis Virginita Tria De N
et Ave Maria. Pro Vesperis duodecim et pro qua-
libet aliorum horarum tenebre. Pro commercio
officio mortuorum, sive etiam pro simplici Anni-

3.

Anniversario

4.

Anniversario trienni letitorum non canentes respondentes dicant decem Pater noster, et tot Ave Maria, et post quodlibet Pater noster et Ave Maria dicant: Requie eterna dona eis in latino, aut vulgariter. Sicut haec omnes ignorat Latinus Ritus, tunc labo omnis lingua loquitur suor. In die anniverrario curiaq; Abbatis, Sacerdotis vel Monachij, dicant Rosarium B. M. V. quod quinq; Pater noster et quinquaginta Ave Maria, et Credo per solitum, subiungentes post quamlibet decadem Requiem eternam ut supra. De requie suppleturi in preparatione funebrium et funeralium rerum tempore vero quadragesimali quando Monachi psalmos graduelles, aut psalmbentiales, aut officium defunctorum dicere tenentur dicant et illi pro qualibet Personam uice decem Pater noster et Ave Maria cum uno Credo, adiungentes pro defunctis Requiem eternam dicit. Et ad psalmos: Sicut pugnabat labens datus, dat de fessis suis galictos fatis. Alias quoties pro hora sua predicta Pater noster et Ave Maria recitare uolent, mediant facientes crucem ante portas: Domini in altiorum, cum gloria Nostri, et in fine fiduciam ave, vulgariter. Unde quod alii scripti glauibiger bimaculati ex quo Ritus. Ne vero in operibus preterhinc primae et secundae classis, non aliqui singularius faciant, accommodent se statutis communibus de facienda confessione et communione sacra. C. 16.

Ordinem

is Rep. 10
Badische Landesbibliothek
Ordinem etiam suum habere in Congregatione, ut s. 33

est secundum tempus sua Professionis, ubiq; tñ post
Monachos, in Refectorio autem comedant ad mensam
quandam separatam à Monachis.

Nec minus audiens venire ad Capitulum Culparum,
ut ibi quotidianas vel etiam graviores fues excepis
accidens, At nocturna Regulari iniuncta diluant
et inde dimitti ad ordinem Domini Prelati et Superiori
re: Non autem admissi posse ad Capitulum trah-
endum, neq; ibi vocem habere si quidem neq; conuererij
quod perpetuo habitu fuerint, idc habere potuerint.

6.

Vtterius si moriantur, fieri pro eis similiiter debere
Mafat et Drachones, sicut proprie pro Monachis
ad Coronam proficis.

7.

Professionis Dispositio.

Absolutis lorden his, et ad finem percurrente sua
Probacionis anno, si fatus per via probati, si Regu-
la, ut dictum est, tertio auditu, ac suis temporibus
se perseverandi proposito distinctum inuestiga-
t et id prefatis sua Professionis Matrio requisitis
sufficiader instrudi fecint, ita ut sive dare
posset, ad quid ingrediantur proficerit volunt
libita rursum deliberatione et consilio alij con-
seru, ut supra hodiernum pietate Comitatus aut seniorum
requisito: Domini Abbas iterum opes more quo antea
ad rogandum pro professione ad Capituli locum
advocari iubeat, et super matrem eadem rite pro-
ficiatos interroget nesciun vernaculae quid roget?

2022b:01

respondentibus: bei Misericordiam dicitur. Munda sermone-
tale eos admoneat et instruat breviiter, cum quanta di-
atributione et Ordinis Superioris et Deut ipse caute-
lam recte optimè Religionem et observantiam
Regule à Professis exquirant habiliusendo: Credid-
iis ius Christi, das gräß das unsr. Christus Vorgräß
auf der Engel verumder ist fortbor. Und lobet
wollen; Kommunit ist dassalbig Salter so mögt
ist in jeder Landen, Kommunit ist so mit
so fiktumni milles für Landen und forstig etc. Ad que
si fratres ipsi de perseverantia antuendo de Sei
Misericordia et fratum atq. Congregationis orato-
riis confitit esse, responderint eis suum et sui
Conventus concordum explicite aperire potest, atq.
ut regimur et recepto modo ad hoc se disponant
admonere.

Quae Commissionis disponentur

de suis rebus facultas sit.

Tum ergo si idem Fratres propriae sua potestatis
periret, non negabat eis facultas interea quoq.
sua sententia Regula habitacionem distribuendi, salvo
B. Concil. Triad. sess. 25. Cap. 16. si uero adhuc in pa-
reatus tale periret, aut Tutorum has facultates
nulli aperte erit. Monendum tamen fuit, ut p[ro]p[ter] consequendis
à Paulo V. Anno 1606. promulgatas indulgentias
generalern de tutti peccatis fuit etiam in artibus
Confessis (cum sibi in Confessarii consilio) Confessionem
rem faciunt; persuadenti quoq[ue] ad recollectiōnem
ad aliquot dies faciendam nec non statu electio[n]e
liberam, iuxta voluntate in Exequitib[us] S. Ignatii modum
professionis

Professionis Actus.

35

Si deniq; omib; ad alium necessarij, ipsi Nomi-
bus ut preferitur depositis, die quo professuri sunt,
sunt esse profundis. a Magistro versum inducatur
in Capitulum, et super prostratos super mattam
submodioe cartetur: Vixi sancte gaudi, et cum oib;
callebit et orationib;, Benedictionib; Ceremoniis
idem, quod super ad Chorun profertentes fit, habeatur
processus, iis tantum, que Chorum respiciunt, exceptis.
Et etiam quod non in Choro, sed in Capitulo habet
esse peragendas sit.

Habitus Profipientium.

Vestes professionis eorum sunt tunica et supra-
breuior, angulum, scapulare longum, et per dimi-
nute lamen palmarum tunica utram non attigit
latum ultra parte media cum caputio acumina-
to paulum, et paulo minori, quam monachorum
sunt, atq; quod vel ex lana, vel leuori fanno sicut
potest. Ac deniq; pallium cum simili caputio quod
equalis cum tunica longitudinis fit, sine pliatura
et paulo quam tunica latit, ante per totum ex-
cepso caputio super illas clauso, unde ad operia
ha manu profundere possit. Et haec deinceps
professio eorum in germanissima formula est.

Forma Professionis.

In Nomine domini nostri Iesu Christi Amen.
Ex anno 1624. die 1. Ianuarii. Ios. Dresler. N. N. zur N.
an N. geburth. Inscripsit, Knauffius, dominus Ba-

B. Borsig

Befreiung und Verabschiedung meines Seins, was der
Engel auf dem Stadtbach Benedicti so lang ist in
diesen Strophen und Liedern Proklaßt und erzählt;
Der Tod und alles seines Freiligos, welches Reliquien
und Goldstücke und religiöse Stoffe N. N. verloren
geworfen ist in Städten, Laien und N.N. in gegen-
wohl nicht das Gernigste Vorbild und grä-
digster Greuz N. das mancher Bruderfaß abhat
und aller desselben gegenwärtigen Wächter und
Heiligenkreuzen Kraft desseit der Tod ist die einzige
Art und Weise festzuhalten mit diesen Sandt geöffneten,
Die obwohl der Tag kommt und geht.

Obij eadem Bergameno paulo inferig velut in doto
subscribat et spm diber legar.

reservat et servaverit legar.
Und Juuen docebat und ministrabat docto (pro langis
in eispien Closter und Convent des heiligen Augustini)
hochstift ist mit dem ministerio gleich ausserordentlich
eigentwillig und opfer verlaubens der Oberherrschaft
dieses Klosters auf den folgenden Justiciorum et laicorum
pultem, oder Jesu ist auff ewig losbundne propterea nullus;
Dominus (clausor mei hodie beatus) et Prologus
ministratus caput ad eum traducatur post illud vel faltus
auctoritate eius et abbas docebat; et alibi dicitur
In ergo malis gratulabitur, qui si firmat aucto missum
et polyn opus suum perficit, sicut formosus pugnali ob-
stet, pugnat, iudicavit et pugnat et debet per pulchrum
Caput vero officium istud docebat aller iudiciorum und aus
igit summissis iustis gressuibus iudiciorum distinctione
dicit S. Bernardus und dicit Budo Caput mihi grati-
ficiunis iudiciorum pugnali und pugnati.

DISTINCTIO SECVNDA

87

Ceremonia Communis Regu-
laris uire.

CAPVT. I.
Opus Monachij diurnum ad formam
Regularis dictæ S. Patris nostri

BENEDICTI.

Et siquidem omni Christiano quatenus à Cœro
nomen non fructuosa habere uult, in modum mores et
ad huiusmodi existent, ut suauita, quam perpetua
quedam oratio et laus Christi foret: Nam non quia
non vix ea uerbis et conditio esse potest; nee
in primis id Monachis, quos idcirco tibi à communione
huius coniortio certe regibus distincta professione
et uocis in fortunam suam segregauit, conuenire,
nemo est, qui ambigat.

Quapropter quilibet ordinis et Congregationis
frater, somno, qui ab octava noctis hora ad
terram usq; matutinam et paulo ulterius, arbitrio
nobilis conceditur, legitime refectus, sic exercitari,
si surgere, naturæ corporeæ necessitatibus ac
decori salubris facere, si interea pulsatur cum
disciplinis, et professorum ratione directis cam-
panarum signis, compulsiusq; fieri debet, ut in
diebus festis, quando laudes cantande fuit Salim
ipsa media in ferme aliis uero quadrante ante
quartam, Norberti cum Matthei in immediate
sequentiis incipi posset: quod nobis in pra qua-
quadranitis

15. 00. 07.

quadrantis praecedentis spatiis per se posse credimus
potest autem hic surgendi ab ad illas Diuinis laudes concurrendi modis ab oītē seruī, nisi scilicet ab concursum populi et Missarum Matutinas, aut die litterarum illa Verbiana surrelio postponi requeat. Carentur vero laudes uti Te Deum laudamus et Evangelium in oītē festinabiles princeps (candens autem Evangeliam in loco con-
ferto in Preuidiū tempore ac Chorali ueste ac solle) Mōte vero, saltem te Deum laudamus, Evangelium et pars laudum à Capitulo incepido: Hoc enim minores et Martyrologiem, quibus Evangelium cantabat, ut supra plexi.

Exceratus iōr Frater, sib S. Benedictus, dicit hoc
grās eb signo crucis cum invocatione SS Trinitatis se mundans incepit: Ōne labia mea aperi-
res de subiungendo Psalm: Ad te Ōte levavi
frām meam, usq ad finem cum gemma candelabrum
reverentias templum et chorum ingrediens, ne
alios orantes impedit, et profectus in locum con-
greuum effundat preces suas in conspectu omnia-
git corde quam ore; sic ut vox sua vicinior sit
deo; quam sibi dicens: Creaturas tibi ago domini-
paleri deus, qui me dignatus es in hac noite
custodire; deprecor immensam clementiam
tuam ut concedas mihi remunrum diem sic in
seruitio tuo peragere cum humilitate et desere-
tione, qualiter complaciam tibi Ōne deus Amen.

¶ 4. Et stantes sic in choro parati es, ut cum nouissimum

nouissimum

nonimum signum cesseret, referant Deo laudes,
in conspectu Angelorum cum humilitate summa
et honestate, ut si cuiquam missis frequens aut ex
pedore plegma prouiperit, id ita in capas ad hoc
destinatas aut sub pedes proiecatur, ne cuiquam
alios infirmos nauseam parere possit.

39

Maturinis finitis signum dener ad meditationem
in loco ad hoc deputato per mediam horam hora
facienda statim ad hanc (act. S. Benedicti) in
missa silentium sumendum tam in uoce quam sono
aliquis rej, ut licet uiciniq, sine alteris inquie-
tudine p. Da Dno confiteri, et ueniam ad remissio-
nem pro ipsis plendo postulare. Quod ut diligenter
perpetriatur, Prior aut ipmet Abbas in eodem loco
meditabitur aut cum frequentissime uisibilib.
Post cuig meditationis finem, signo altero n. finian-
dum long et temp. erit Confessionib, et Reconci-
liacionib, si quod app. habuerit Alioquin in silentio
suis praeclaris spiritualibus exercitijs ac lectioribus
uacat, Et praesertim iudeores literarij suis medijs.

8. 83

157

8. 9

Hora Sexta dum pulsaber ad Primum post 16.
Quadrantes inmediate incipi solitaria diligen-
tissime ac iterum conuenient, Ego pto qui sub
ea Primum sacrum legit sicuti nos molestus, dif-
ferrit ob frequentiam cogniti negquit, quod Alioqui
sunt statuta ad septimam usq. differendum est. Post
praeiora vero vel Horam finibam si qua subiungen-
da fuerit eah ab ore ad caput et tada commemo-
ratione defunctorum legato particula Regula
postquam

44.

5.

postquam si qua monenda, corrigenda consulter-
dass fuerit, à quibus interest expediantur.

¶ 7. Post Primam que Sacrae Missae, aut ex Founda-
tionis aut donationis debito, aut conduc-
tione gratuita, aut deuotione propria, sive magi-
mè lehener, legenda sunt; aut pro tempore ra-
tione Missae duas designatae perpiceantur vesp-
erat in Octolet. ad Cap. 16. Regule notatum est,
ita ut ceteri propter unum qui sub summo sacro
Cultu propter populum id Minim, et Fim Multi-
tudo id parvularum legibus Missae illig summae Officio
cum deuotione maxima intercede posset.

¶ 8. Pulsus autem ad officium illud summae Missae
ac premoddicendum illi Horam in diebus Sabatinis ac
festis presertim Chorū et foris, oībua autem hora
sunt idem duabus in feriis autem media no-
na, et Jejunij diebus ipsa Nona, quod etiam ad
Horam q̄ Missam sequitur, cum diuidatur pulsus huius
debet. Sic autem oī S. Benedictus in dicta:
eum ad temp̄ bimacum additum fuerit signum
Charet Regula continet) reliquias. Namq̄ qui
quid in manib⁹ est, sic tñ ut non pereat; et haec
conveniens ceteri final ad oībū orationib⁹, aut
certe nisi parati ad Maledictionem, ut dicant
verbum in corde: Benedictus es tu Domine Reg, qui
adiuuisti me et consolasti me: subiungentes Gloria
et Misericordia nři sic quod tam de postquam
ante meridianas officias dominis intelligendum est.

Prandij hora

Prandij Sora que iuxta diei conditionem semper § 9. 41
esse certa debet, et in diebus communibus conve-
niens decima hora in Ieunio; undecima non ultra
illud tempus facile differenda est, ne conuenienter in cibis
quos ab Ordine cadat vel impeditatur, quae cura
fratrem maxime concerit. Vult autem s. P. N. Benedictus
in Regula dicta ut quam primum Refectorium au-
dierint signum fratres ordinale et sine strepore
vello, totis manibus introire Refectorium, silentes
Crucem portis ad orientem vultibus, et facta bene-
dictione sedent res ad mensam ordinis suo frugali-
cum etiam silentio. Nullus presumat aliquid cibi ueb-
ratis autem dominum Abbatem accipere, ipse autem non
tardet accipere. Quo prandio expletis, tablatis men-
sibus statim sonatur Letio, et signo dato, lectore di-
cente. Tu autem domine sic re. Deo gratias surgentes
a mensa, dicto versu, processionaliter ex eant psal-
mores psalmum Misericordie mei hoc vel alorum tem-
poris congruentem, ad Chorum incedantes se ad
ciboria; et post gratias deo redditas, uadant cum
silentio secundum quod tempori congruerit et obser-
uantie nostra conuenienter.

A prandio autem ad vesperas usq. per dia pro- § 10.
cessus illi recreacionum, uideruntque pomeridianorum
que in cap. 16. Reg. ab. in declar. exprimitur, seruando
est excepto quod dieis et festi dies vel a prima
ad secundam per sue catediticae redditur esse de-
beat in recreacionibus vero quae tunc tantum or-
dinare in heddoniale istam mortale uenerit et
tempore suo cibis declaratis, ut pleroma feria

tertia

teria tercia vel quarta, tamen in calo coacti solent, ita ut vel in campus eant tristes, vel in morto aut alijs leuis, qui silentio mediori non adduci sunt, ambulet. Quod si autem post remittendum vel vigildam festi, festung illa feria incedens, quia tunc ab diei recreacione, non loget eadem autem prouendit, aut alio tempore compescari licet potest. Et si nihil aliud obstat, etiam recreatio post recessas continuari.

14. ii. Hora quinque caera sicut si danda fecerit finalem
seunij dies, hora sexta collatio dabatur. Caram adiugatim, et prandium recreatio expediens ad palam colatim usq; duratura. Atamen in seunij diebus
quatuor temporis a sumpta collatione superfuit
alilib; alijs rebus spesibusque aut certe submodis
colloquijs adiutorijs ad complectionem usq; transgulps.
Notandum in est, quod plerumq; seuniorum diligenter et
maxime ferijs sextis alijs profestus ab hora cir-
citer quinta ad suam sextam, iedio sacra ser-
mone, aut docebatio catuisse condescendit, aut
exhortatio via, quantum fieri potest, instibus fulcat.

89. 70. Deinceps hora septima complectione faciendo
continet statu ac determinata sit, ita ut col-
latione finita, quando habeatur ad rurum superde-
ris huncenda, cum in usum solentio, modestia et
honestitatem ad Chorum pergitur, et corde absolu-
to cum benedictione data et aspergente aqua
benedicta exeat immovente ad locum epamicii,
quo antea in loco nativitate meditatio fada.

71. Sicut autem ut epulo complectione cum pulchritu-

ad

ad Consideratione examen, à quo nullus ab aliis gravi et le-
githma causa deo se absentare audeat. Salzburg, selen-
tum usq mane post Triduum, ut singuli cum requisite
Recollectione facient orationes secretas et recordatio-
nes peccatorum. (ut vult S. P. Benedictus ubi supra)
cau genibus et lacrymis et plute, sic suspirio tu ita ut
alibi nullus noceat, agendo glorias beo prouincias, cono-
hore huius simile forma: **C**ANTUS tibi ago omni-
patens aeterni Regis qui me per suam sanctam misericordiam
in hac die custodire dignatus es, depreco immensam cle-
mentiam tuam, ut concordias misericordia nostram sine
ullo petto aut impedimento latitante sum dulci et
frudia regiae pertinaciter, ut Matatius videntes
tempore, moe et trenue surgens, tibi beco meo lau-
des referre valeam. Et sic ad cettam suam per-
gens, dum ad proprium lebrum accederit et se
collocat decat Psal. Regie adiutorium meum. Potem
cum gloria et reverie. Donec tunc custodiam ori-
meo, et omnem circumstantia labij meis. Et sic
prosperitate crucis se mundens abdormit in
Domino. Amen.

Quia tunc Recollectione quo dilectus sit Prior
iterum pardmodo, aut eodem in loco huc tempore
manebit, aut superius visitabit.

73

16

CAPUT II.

De Capitulo Culparum.

Quia vero tam animi hominis quam corporalis
Nature mutabilitati aut fragilitati subiecta sunt;
Unde quamevis Monachus ob suæ vocacionis prestatianam
et prorogationem

ac praerogationem, præter alias foices in communione
celestis aliquid esse contineatur, id non tempore
ni apere est adhuc fratibus, recte post signatae regulares
dicti Methodum, pro secunda spiritali ad dicas columnam
quoniam propriorum defectuum et excessuum
capitularium accusationem sonamus, ut dum ex talibus dis-
cussione cognoscimus, quid nobis debet, eo ferentibus
dies ad illud quod debemus a frequendum nos ipsas
in pellamus.

- ^{12. 39.}
- ¶ 2. Ergo præter illa que in Declarationibus ad cap. 16.
§. 2. de sacre dicuntur, audiatur ipse S.P. Benedictus
in Regule S. Cœleste de his ita presidens: venientes
ad Capitulum et cœnantes ad Ordinem salutem
Crucem et ceteris quilibet suis Fratribus undique
humilient (et huiusmodi statutum additum) sed mo-
ligeri faciant in di cœnante: post hanc qui cul-
pabilis est veridam postulet, et factum madem ad-
punctionem recipiat. Frater vero qui cœnante
postulat pro culpa quanto plus se humiliat et cul-
pabilem afferit, tanto misericordia à S. Cœleste
vel Dno Abbatie inducitur. Necesse est enim, ut
vix negligenter fratres vel cogitationem vel lingua
vel operi in presenti vita per humilem Confessio-
nenem et humilitatem semper sudorem, ut non fortis
verdem nos nos faciant. Hac ille.
- ¶ 3. Atque ut de hoc ad concordiam ordinis ac dis-
ceptione tam aperte Karissimam aperteclaris fratibus
nunquam capaces, agamus: dicimus commandem iusti
accusationes fieri abzuerdes peti debere, etiam

nemine

memore de congregacione quod quidem illicitum est proco-
mune. Primo qui ad fratrem quem Horis premodister,
frater non perire.

45

1.

Qui ab aliqua Horarum regularium, ab officio de
Officiis Defunctorum, à capitulo, collatione man-
dab utriusque est, à Communione Refectione Fratrum
vel labore, à generali processione, à Conventuali
missis seu quolibet aliis Conventuali, aut totum
se absentaverit, aut tardius accurrerit, et non
excusat vel absencia à Mosis aut morbo, vel
quod in officio tale aliquid agat seu egerit quod
ille tempore fieri possit, aut quia ex iuste fine.

2.

Decentia Prioris occupetur aliae tali; casu 3c.
Sequuntur vero iuri potendum latentes, si quis egressus
ab apere Dei aliquie legitimis Conventuali abste-
quamus cum Decentia si sua necessitate aut causa
concedita non redderit.

3.

Si temporibus constitutis confiteri, communicare, cele-
brarene omisserit.

4.

Si lector mensa aut de officio coquenda egrediens
vel predicens horas et locis constitutis Benedictione
sumere neglexerit.

5.

Si liber ^{quo} expesciandum, aut legendum est in apere
Dei, vel Refectione aut Collatione, eis neglectu
ad tempore de pierit, ita ut time notabiliter mora
contingat.

6.

Si de via veneris ea die ad finem alioquin Horae
Benedictionem non accepit, sive ad aliug. tali; de
Mosis fuerit engregi, et ea die non redderit.

7.

46. 8. Si extra Monum. cum eadem die reverbi soleret,
foris cibum sumere presumperit.
9. Si septa M. nix se clauso diam interiora abq.
Westeria vel necessitate eundem fuit egressus.
10. Si affidram quamlibet contra generalen profici-
torem fuerit ingressus.
11. Si fratres Lectionis Calligraphos aut Quietis tpe
foris scripsit ut notabiliter inquadaverit.
12. Si corporale Lintheum vel quamlibet concava-
tam rem sua reipugnativa m. terram cadere per-
misit.
13. Si loquitor abeg vocentia, praesertim locis singula-
ris prehensib.
14. Si peccauerit, si quid perdiderit, effuderit, por-
frigerit ut est carere M. ofice Conuentualis et in
communi quicquid fecerit, de quo S. P. M. satis-
factionem fieri debere praecepit.
15. Si de r. cuiquam reverendum ea, que apponen-
da fuerit, maturis apponere neglegenter, illa hinc
retardata aut de proualibus fuerit.
- Pro his ergo et similibus, qua Speciam in Re-
gula vel Statutis parochialium expressam non
habent, iniungi potest ratio. Et ita vel aliquis
Malmo vel lectio Capituli alii cuius spiritualius
vel aliquis humeralius adg. aut secundum reg.
aut facti exigentiam paucilio corrodens, ut est subtra-
lio de portione cibi potuisse sit placere. Et huiusde-
facta gravior pro r. etiam levius, ut n. quis aliquis
transitorum timendum frequenter iterauerit, et

lepros

temporibus non emendet. Nam lenitatem inde
gentia abentur, noxia non raro contrahitur peccati
consecutudo. Sunt etiam que ratione inornatatis pro-
pria iudicium gravis, ipsa ergo virginitas plaga non
excedat, ut scilicet alioquin negligencia in corpore et
sanguine donum domini palamius acciderit. Si autem
gravidus necessitate et casibus a regulari permisso
post completionem loquatur. Non tamen ad capitulariem
comum referri de suo debet, ut quae extra legitationem
dilecta sunt, ut si quis secundum S. P. Miserba
in regulari docebat aliquid in celiario seu refecto-
rio, Coquina tempore alterius loco neglexerit, statim
ille sine mora secundum postulacionem uti debet cu-
cariet et res neglegit, si talis est manu tenet
in terram postulatio remittitur postulacionib; accepteritq;
paenitentiam.

47

Camerent tamen sibi unummodic; superiores, ne in fa-
dicis faciendis incircumficiantur, ne rei leches, et si
quasi diuersas aggravando, aut puritas illud idem repe-
tendo, nisi ab iterata culpe gravitatem ostenderentur
suscideat id nimis apparet, aut non verbis gestis in-
diferentem exhibendo, animos magis ostendat,
quam emendet: Nam sicut formellii clam vorax
voluntatis beligeret, quas deg ob inornatatis auto-
miam in eadem frequenter trahere permettit, ut eti
omnino capiant cauere timorem possit quod via conde-
cessione consolandi magis et confortandi quam
arguendi sunt.

vnde

48 ♂.

Vnde quoniam S.P.N. grauiores culpas, si perpetrari con-
hagant statim secundum regulam emendari preceperat et ut
a superiori proclamatibus inferioribus excommunicari, nisi
ex superiorum iussu, proclamandi licet hinc indicio non
permittimus) continuo se sistere abz culpare dicere,
et de rei commissa statu interrogato, habebit alia am-
bages rem, ut nō se est dicere tecum: capitulare
unumodo S.P.N. Cum Regula Cisterciensis ut qui alcum
cavare velit, huius eandem soldare studeat,
secundum qualitatem negligi seu delidit: Quia
sepe fratres mentis detestis frangatur si incaute
ligeret.

♂.

De penitentia leuioris & grauioris culpare.

Quod si tñ aliquis Fratrem eiusmodi aliquid see-
lerentiale et malitia sua seu neglegentia commi-
serit, quod debante aequitatis ratione merito
districtione animaduertione puniendum videatur
in Secundamque leuioris culpare docit solet
nichil potest. Cuiusratio est, ut in hanc inmodicq,
Antipotonam aut Italmam non impozat, sed datur
non recusat, neq; multatris ostendit faciat, non
osculetur texum Evangelij nec communitat aut
celebet, vel in templo aut conculta publice mi-
nitret, sicut in privato hac facere nō prohibetur.
Post refidicem Fratrum servitiam servitorum
sunt reprehensib; et ad pauperes horas dum inscipitur
Kyrie eleison, prostrati ante gradus presbyterij
iacent donec perducantur. Absoluenda autem in

capitulo

in Capitulo secundum retens à fratre deale surgere iusq
uel sed alia sua foris pro qualibet culpa secundum
petierit, fratresca facta sit, si quam null, vel
utilen vel necessariae uidebitur premonitione sub-
iungat. Frater indulget nobis Eccl: et iam ab
ista subiustificatione ceperit. nisi si hoc falso factio ad
tempo certum determinata fuerit: quia tunc illi
exprimit tempore, per se censetur absolvit. Sic uero
à maioris culpe secundentia sola Praetulus absol-
uit, à leuiori tamen etiam Prior et nō eam denun-
cire potest ab eis absoluere.

49.

Et proro pueri seu paucitentia gravior in qua he-
mine nisi ab graudores quoz culpos clamans conve-
nit, ut sicut si quis contumax aut inobedient et
hecula contraria fuerit, aut tale quod Excoem per se-
rie au nequam habet, ad indicari; quaque ter et latu
sequeatur tractandus est, id est ut si post pronam et se-
cundam ad mortuorum possit publicam quoz correptionem
se non correpondit aut continuavit. Excommunicatio
seu Excommunicatione declaretur, deinceps sibi Dño
Abbate: Frater etate in graudis culpo. Tunc Fr.
ille protinus agnitus cooptata fronte submissus,
uultus ad in finitimum secundentia luctus, oculum
qui talibus deputatus est lacrima prosequente se Fratre
cui culpa sua conuicta ab Abbate fuerit, in silentio
pergit ubiq' maneat, dormiat comedat, et appetebit iusta
languor et turbatus sue constitutio nem.

De his vide fol. 31. Ha

Gulda rig dving

Cultg.

ORDINARIUS DIVINI Officij CVLTVS:

Qua disciplina, quae reverentia
Iugis Dei peragendum sit.

Cum itaq; nos Diuinis specialijs pro ceteris
manipulis obsequijs, ut excludendis utris uirs Reo
alitissimo reddere lenocinare nichil laborum nostrorum
in hymnis et Canticis spiritualijs, qualiter acceptabile
sunt sacrificium nostrum, necesse est ut prouidentes omnia
in conspectu nostro semper ac sacerdotum Angelorum reue-
reales presentiam sanctissimum nos ad monile habentes
ac Custode nostro Benedicto sic semper ad p[ro]ficiendam
ut mens nostra concordet vocis nostra. Ac ut aliorum SS.
Patrum quispidum admonet, pars et strenue p[ro]uincie
interesse Laudibus cureremus. strenue qui ut sicut reue-
renter, ita et laetiter. Non assistamus non sagiti,
non sonoleatis, non agitateles, nos parvales vocibus
non presundentes uerba admodum non integra tun-
nientes non fradis et remissis vocibus multe obre
quidam barbarumque sonantes. sed uocibus, ut dignis
est, et sonibus et affectu uoces sancti spiritus depro-
mendat. Nurè vero ut nibil aliud quam debemus
neglecto eo quid debemus, abstulerimus. Psalmodiam
non multum protractans, sed rotunda et uiva suave
cantemus. modum et finem versus simul intonemus
et sonum committamus. Punctum nullus toneat: scilicet
sonum bonum paucam faciemus. Nullus ante
ante alium insipere et nimis currere presumat,
aut post alius nimirum malere, aut punctum tenere:

simul

Off
nia
a celi
re d
un no
estabil
tates
branc
de fale
Mend
torum
plicat
ut reu
pugn
el wort
egatio
libre
li ut d
el des
deben
malum
ua uoc
i histor
neat tot
ly atra
uratu
im percu
finul

simil caritatem, simil paupertatem, conseruantes resustantes.
Eudes quidem prescripsa distinzioneis rigor, ut obseruari
possit in nobis potissimum quoad orationis puritatem,
Quino ergo est auxilio est uochis spiritus, cuius nobis pretar
seculo ignoranda est, deuotis meditacionibus animus
frequenter preparandus. Cordis amanda munditia casti-
gatione discreta carnis reprehendit lasciviam, rei secularis
fugenda sollicitudo, detestanda curiositas, uicanda
colloquia uana, amandum idemdem, seruanda dis-
cipula: sensum quoq; exteriorum simul et debita ^{7 custodia}
ac decens omniu[m] complicitis nondropune: et hoc
quidem qualibet in loco vel tempore, oratione in
precipue ne indecess quidam illis appareat in
habitu gestu corporis aut aliende quod fratres
scandalizet, et oculas diuinae maiestatis offendat.
Non illis sectur capite suppolito, aut in labris
alterum deflago non in album erecto, sed medio-
criter depresso, defixis in tenam oculis aut libris
sue quibuslibet m[odis] dubitant inspectis. Non di-
uinalis vel dilectis pedibus: non manus dissolu-
lis, sed decenter combinatis et contractis sub latibis.
Nemo sub communi officio inter fratres peculiaribus
uac[uum] orationibus, aut Lectioni, vel in libris occupati
folia uerba, seu queuis praeferentia regnando
vel certebant. Non capitulo homines regales, ab ap-
petitoribus et execratoribus temperantes. In mundis
aut in tiardum sub formis prospicunt ad pulueres
et tabulae raudentes aut paudinem legimade
aut spato, pede prolinet ubi ergatur. Nullis muhi-
tatio illis audiatur, aut uox alius quam ad diuidan-

51

fremendam

promendam tandem nec significet usq; alteri abz mria
 causa. Orepity nimis caueatur, excusq; simul et dis-
 cursq;. Si sonnolentia presso quicquam dormidet pre-
 queretur a vicino tracte modeste exuletur. Nec hoc
 moleste ferat, quin ipso se ipse prouindq; excusat,
 quod si requieciit, petit licentia ad tempus exeat.
 Nemo illic calapodij utatur, syroteas uddis lineis
 aut alijs infelicit. Canis, catt, seu qualibet animalia
 huiusmodi (quae spectaculum prabere, rorume seu
 casuum expedire soleant) oratorum intrare
 nescitur. Hunc de uig, amputatus occasio, sede
 oculis mentis, se eleuare uolens in Cœm re-
 verberari, seu remdiu deuocari. Tenuor aut des-
 traditio oriri poscit. Duldinetur tempestivè tabula
 à Cantore, in qua quesq; quid legere cantarere
 debat clara perspecta, ne impromissa accedat.
 Libri veliam per eundem delitile correendi et punda-
 ti, suis in locis absconsi cum candelis proximis
 celerq; tunc explendo operi m̄ia preparata
 et adspicita inueniantur. Nemo diffidat et ini-
 lata, seu etiam visitatoria queq; nisi quæ ea lexei
 fatio mente reliet, abz libris ac lumine noctis
 tempore legere cantarere presentat. Significatae
 in libris paucæ helderis absconseruntur. Magis ade-
 nit et expertis in canto propinquanti libris lo-
 dentur: et ita quiesq; ad opus bei felicitate existat
 ut nihil ducat negligendum horum, quæ suo
 membris offert. Præterea non meditari ad-

abolenda est

ad hoc nostra est diligenteri pietatis à castitatis C.
quibus ceteri intendendo aures accommodantur. In error
ne et desideria conformat in apere bei, sed concordia
summa, debetque legendi ac cantandi seruatur mensura
et sonus grandatus non nimirum alle, nec basius nimis;
nec velocius quam decet, nec tristius quam expeditus;
sed mediodictus tenetur modus, quod et fratibus porta-
bilis et acceptabilis sit deo considerata temporis
qualitate. In solennitatebus enim solidus tristius est
cantandum.

53

9-23.

Quid opus hei deatur, quidue
ad ipsum pertinet?

Opus itaq; hei illud esse intelligimus quod mar-
seniis illig; delicii, omnino ineruditato cultus quo-
tidie impendimus. Unde et idem in hunc seruatur
nra personam in Regula non cupatur, quod etna-
matis. Quidum nuncupamus officium. Ad opus
itaq; priuipaliter pertinere nos sunt septem hora
Canonice. i. Matutinum Prima, Tertia, Sexta,
Nona, Vespera et Completorium. Propter has
autem Horas Canonicas, quas nullo iniquum tempore
intermittere fas est, alia quadam sorti, que aut officio
successorum ordinum, aut alias laudabilis conve-
nienter, Canonica tradidit, seu rationabili que-
ritus nesciuntur quotidiane, aut certis temporibus
ad huiusmodi vixit laudem peragimus: ut pale quo-
wadara missarum officia; Officium Prester ac
corona virginis MARII dei auctoritatis adiutor
Regularis officij per horas dictiorum: officium

etiam

Officium chiam defensorum, quod tribus contant partibus. 1.
Vespera Nocturno et Laudes. Ac septem Psalmi Sac-
rificiales et Letania. Psalmi quae Ceradales in Qua-
drage palissimum fuit in locis in Ruricis noui Bre-
vicerij recente expressa. Diuinorum laudem Cantica, tra-
nitorumq; suffragia seu ostia, q; nimur et si expressa
de ipsi in Regula mentio non habeatur in opere tñ
Bei et vero servitutis tua verius computanda.

Quibus post hac utendum Libris
et ceremoniis?

Missali ergo Romano ad Breviario Benedictino
ad Romanae accommodato, cum ubi super cuperis,
consequi fuit, ubi et Rom. Ecclesie Ceremonias asser-
mendis, quas quidem in Moysi tam solenibus quam
procedatis obseruare, iuxta Rellicas eiusdem Missalis
et iusta regula Rom. Ecclesie sub Paulo V. ac Clemente
VIII. reformatum ac editum. Hinc etiam
Romana Melodia ultimis in cantandis trionibus
Epic; Evangelij; Psalmorum tris et alijs tam
circa Altare, quam in Choro cantari solidis.

Quibus Soris quoniam ordine
divina agantur astria et
de accessu et regressu eborum.

Igitur ut debitum servitutis tua pensem pre-
missa uidelicet Chororum abequida vel officia
cunda, atque nequedam etiam celerorum Regulandis
operatissimum accepter et ordinale in pleam,
certitudinem nobis in statutis sargentis ad Vigiles
Matutinos horam non irrationabiliter auximus

aberrandum;

obseruandam; ita uidebitur, ut prouabis diebus et minoribus
festis, quando laudes non cantantur, purgatur quadriga
ante quartam. Diebus vero festiuis et solennibus cum
te heum laudans, et laudes cantantur media
quarta, aut matutina ut fieri solet in festo Corporis
Christi, si quando prolixitas canionorum exigerit, ad
viginias exurgatur. Auditio signo ad officia vigilientia
mox surgaat fratres et meditationi seu recollectu-
scent, donec prelegat ad Coram, quo nesciante festi-
nent, occurrere, et se inuenient praevenire ad ipius hei-
cun ^{mis}se fauoritatem et modestiam, et iubantes ecclasiam
nudabis Capitibus laudem meditabider inclinare vel
Altare, si quod pertransire Sabeanit ante introitum
Chor. Quod semper faciat quibus coram Altari,
Capitulo Sacerdotio aliquid, vel loco sacro aut crucifijo
trahatur. Cum uero reprehendatur Coram sive
inde egrediantur in medio Chor. 55 Et beldarissa
Serto summo Altari ac Crucifijo reverenter faciunt,
flectendo uerum genu reg. ad Terram, capite nudato
et inclinato hoc pergitur ad loca sua. Venerabiles ad
loca sua flectunt genua super fusal formar sen genu-
flexoria, formatog signo crucis maiore. Et fada breui
trahione preparatoria ad al loco suo uellibz ad Al-
tare uenit, recolligentes le, et expectantes, donec a
superiore signum detur propinando campanae pulsu,
ac inchoata flora canonica. Similiter fawant
de ueris Horas Canonicas, et ad Nodum donec in-
spicitur Introitibus, vel quando canticale canunt Mi-
stris ac Presbyteri, ad heum prosequendum officium
imparati existunt.

55

55.
68

De principio

De principio Horarum.

Igitur cum compulus predicti sacerdoti dederit, et Preside
lere signum faciale dicimus Pater noster et Ave Maria;
in principio enim Horarum, et Credo ad Matutinum et
Suman semper de Stando Chorū Regione Chorū et
propera uocatione, vel pro temporis condidone genua
flexendo super formas; quod semper in perire extra tempus
paschale fit.

Pens in adiutorium.

Oratione absoluta signum fiat à Presidente ut pri
ad quod erigentes se uerū sunt libere extra sedolida
sua uerū ad Altare deinde capite signatq; se cruce
matre à fronte ad pedes, et à sinistro numero usq; ad
dextrum, sacerdoti meliorate uersum. Pens in
adiutorium meum intende: Respondentes Domine ad
adiuuandum. Sunt uerū uultus ad Altare usq;

Gloria Patri.

A d Gloria patris regnet se Chorū uerū et locum
humiliorum et inclinariam se profunde deinde
capite usq; ad ficeat erat. Subibat deinde Standoliberū
Chorū Regione Chorū deinde capite usq; ad Tetra.
vel Laus tunc Domine, inclusum. Uerū autem predich
aliqua super hanc deuotio, quam communis et
subsequens Psalmodia. Similiter fiat in nichil con
ditione ceterarum Horarum.

In nomine Iesu Christi.

A d Domine labia mea aperies me. nullus es signatus.

et signo

et signo crucis; abz. Audo libere Chorg e Regione et
debetio capite. Psalms dñe quid multo deah. dicitur
semper in die, Audo Chorg verf Chorom libere
usq ad gloria.

57

In uitatorium: Venite exultemus.

Quando incepitur tantum alius ab uno, et re-
petitur a choro iuxta Regulas Brevidit. Cum tr-
 vere adorem, et procedam ante leuem tam
 ipse Cantor, quam alijs ac genuepletant, postea
 surgunt et prosequuntur, aliosq ante fmn. Fratres
 sacerdotibz ad Altare, tenet libere ex quo in-
 uitatorium incepitur, donec gloria patro dicatur.
 Ad quod e regione Chor incedunt usq sicut erat
 quod absolute uerbi nullibz ad Altare faciunt re-
 petitione uitatorium, et ad uerba adoracionis
 tam in intonatione quam repetitione uitatorium
 semper faciunt proferendam in elevationem. Tanta
 repetitione regunt se Chorg verf Chorum

Hymni.

Primum uerum hymni soli intonat Cantor
 Audo de loco capite, recto alterum Chorum
 ebra sedie. Quando hymnus cantatur, ad unum
 queng, rectum sit paucus quando sine causa reci-
 teratur tantum in medio est paucus. Ad primas
 verf hymnorum uero creator sps et Ave maria
 bella. itemq ad uerum tantum ergo certum
 quando enim super Altari O cuny etiam tpe

Paschalij

Ipsa Paschali dies genesciuntur. Cantantur autem a Choro
non ab Organo. Alias ad hymnos sunt iusta canticia
versus alterum Chorum. In fine hymnorum cum nomi-
natur S. Trinitas aet profunde incedunt Chores
versus Chorum delectis capitibus. Amen et ab aliis
Choro simul vando versus Altare delecto capite.
Prosequitur deinde reliqua secundum rubricas Breuerij.

De Invocatione et Psalmodia.

Invocatio semper fit vendo, de lecto capite, versus
alterum Chorum, vel ad Sulpitium in medio Chori.
Notandum hic, quod in introituendo cante novo,
cantores deo experitos constituti ab aliis Choro
passant, donec alii addiscant iusta Recitationem.
Alias in Matutino diebus Tricordine incepunt
Antiphonas, et Psalmos, et alternatum absolvunt,
id est una Antiphonam intonat Prior proprie
affidens unum Psalmum. Tum Antiphonam
ex altero Choro P Superior et unum Psalmum
similiter ei affidens; et sic alternatum per ordi-
nen, ab ultimo dieis ad proximum redundo: inter-
medios vero Psalmos Cantores intonant.

In Solemnitatibus cum Antiphona duplicante
whiusq Choris Cantor intonat Antiphonas et Psal-
mos tam Matutinis, quam vespertinois precibus.
In Horis vero diurnis intonata ab uno venustrum
Antiphona, Cantor Psalmi dominorum versus in-
cepit et hunc prosequitur Chorus. Hic modo intonan-
di, Psalmasq imporens tuto anno resurgatur

in

in Horis minoribus, sicut legantur, sine cantentur.
In se miduplicib[us] idem seruantur modo, comodis
diebus.

59

Postquam vero clavis Antiphonam interuenientibus fada
modica inclinatione cum reliquis Psalmicam proce-
quuntur. Similiter quay, faciet, qui Psalmum post
Antiphonam imparerit. Psalmos autem interant,
ut supra dictum sit, ad medium, quorum interest, reliquum
prosequitur Chorus iuxta Precesarium.

Ad Gloria pri Psalmorum in Matutinis reg. Cantores
cedant, sed proprie de se inclinet, ut fieri solent in
officio à celebrante et Missis ad verba Et incarnatus.
Ad ultimum Gloria pariter surgant delecti capituli
se profunde inclinantes. Haec conclusum Molossemij.
Ista Antiphona vel Alta post ultimum Psalmum
cuiuslibet Nocturni in orationibus, dicatur Ver-
sicle ab Acolyto seu minore sacerdote dando, et se
uerendo versus Altare. Similiter si post in Noct-
urnum praete diei.

Ad Tabernaculum ante lectiones, oesardo faciant
proferdam Chorè Regione chori inclinationem
delecto capite usq; ad sed libera nos quod dicitur
Oardo liberè extra sedilia; eodem choru modo
stans ad absolutionem.

Sed post Psalmiodiam secundi Nocturni missarum
dicti dicta in Ephora vel secundum temp[us] Alleluia
tabernaculus capitulum ab officiatore (se cura
Choro versus Altare uerente) dicendum, et post à
confitebito tunc sicut in diectione Christi electione

Kyrie eleison

Kyrie eleison, quorum 1° dicunt ab Officiente, 2° et 3° de Choro semper indirendum, sicut est statutum in Crisi quando cantabatur tunc ultima Hymnus per circumflexum, et statutum non sub acceleto canitur, sed quo se chorus uerbi, chorum indirebat. Nam autem officians et nos omnes incipiunt ergo ut et statib[us] libere, donec inueniat dicens, Deo gratias in diebus suis per collectam, et cum parvenerit usq[ue] ad omnia, ergo ut le uincere, statutum non ad Altare, usq[ue] ad conclusum ostia vel filiationem.

Notandum etiam quod. Convallis uerbi per accentum cantanti non respondet per accentum nisi salutis finale. Et nunc orationis, scilicet. Sed libertas a malo et Deo gratias. Per circumflexum ad benedictam dominum. Cetera autem rite indirendum. Eborata quod premissa omnia a capitulo et circa observationem somniante, ad celerat horas minores. I. Triduum, Terzum, Sextam, Nonam et Completo-riu[m]. Alterum etiam quod uerbi in praeceptibus, aut sequentibus reperi fieri meatio de statuene convallis aut secundum regemone, seu uerbi uultibus ad initium, indirendum esse preter Abbatem et alias qui superius in sedibus transmontibus pro tempore tractat, quia illi statim uniformiter se habent, semper remanentes uerbis uultibus ad Altare.

Psalmodiam ipsam non nimiam protractant nec uendunt celerant. In Horis canoniciis in medio uerbi tenetur paucam plena, que fit ut cor-ribili conuini cursu antehabent ad introitum et postea regredendo. In Horis Domini in mediore syntacta semiplena

semper. Et simul incipiat simili sordidus canentes
se quisquam alteris Chori certum incipiat praequam a
prior Chori suum versus plene soneret.

61

Et ut etiam confessio et erroris occasio evideat
taceantur tabulae, in quibus Tropi sicut descripti, que
libris Psalmorum meliora quoque per fieri modo affiguntur
semper cum aliquis Psalmus impunitus per invenit
aut aliquem interioris Chori fratrem baillio Tropi
demonstraret.

Lectiones.

Quando Versiculus dicitur, qui Leburg est Leboris
accedit ad Legile ubi Leboris legi subent, eundo
fuit verbi Altare profundam, et Alabam madia
reverentiam per ineluctabilem capitis, et cum tempore
tempore data nimis ab absolutione petit Be-
nedictionem caput malicie verbi Alabam met su-
periorum ineluctans, deinde in aliae qua Leburg
est, Iube Bonne reedocere non bonum. Atque
sic ineluctabilem superior conveysit donum benedicti.

Ad Absolutionem et pro Benedictione in Leborum
cuiusq; Naturai sunt in Choro stant detectis capo-
ribus, ad alias sedentes caput delegant. Etiam Su-
perior sedendo dat electo capite reliquas Bene-
dictiones. Absolutiones et Benedictiones sunt secundum
Rubricam Breuiarij 25.

Lectiones leguntur a fratribus in graduando a Ju-
nioribus ad Seniorum. Partita nimis congrega-
tione tota legere et cantare debentur in ter-
midores, id est, in infimum, medium, et supremum;

talis

huius in ordinandis Lectionibus Consideratio Salvatoris ut
in duodecim Lectionibus quotibet ordine usq; deguletur
qui suo correspondat Notarium; et obseruantur in eam
ordinare tabulam, ut non semper idem legatur; sed ui-
osum secundum tempus nunc isti, nunc illi sint suppor-
tati de quolibet ordine. Si autem minor Congre-
gatio fecerit, vel aequaliter numero Lectionum non
eby erit ordinatio, quia omnia suo singuli-
tate prior praevaleat abbatie legatore.

In festis trium Lectionum, et triob; Lectionibus
privatarum Nostrum, hiemis tempore usq; in
Passcha, circa Lectiones eisdem similes Salvatoris
ratio servetur ut regis in tabula notatus, ut tres
Lectiones simul legantur. Et hali modo ordinatio pro
tempore ad hanc Lectiones privatis diebus per diem
lata continent Lectionem, et Sabbathum tempore
innoventur. Similiter fiat cum triob; Lectionibus
Evangeliorum quodlibet legendis. Lectiones autem
Evangelicae non ab alijs nisi Diaconis aut sacer-
dotibus legantur.

Cum recitaretur per Lectionem Evangelij pro
quatuor Lectione Evangelica, sive prima ut temp-
us in festis 12. Lest. vel quatuor trium, sive qua-
tor Evangeliorum, ut in 3. Nov. Nativitate Domini,
vel duodecima cum deo concurrent Evangelia
habet esse de Lectionis capitib; donec dicatur et re-
ligatur, et incepita fletumaria sicut ad eis alios
Lectiones sedent. Ad vienam quoq; Lectionem,
scut et alias, per estalem sedent.

Abbas

abbas ad quem secundum Regulam spectat bene-
accere leges ibi, lectionem non legel; similiter nec
prior quicquid abbatis vicem gerit. Prateresse autem
Abbatie in festis i.e. et in classis prior daodecim
lectionem temporadet, in reliquis vero festis
ibz, si maius fuerit Congregatio, permaneat extra
fratrem Lectorum expeditus. Legari autem hando
et delecto capide, clavis distingue et deusole ut
ab omni intelligatur. Quatuor lectiones legentur
in nocturnis Vigiliis, immedievali sequentes Person-
aliter pronuntiantur verbum curium vero ab omni
in simul dicatur.

53

Lector cum dicit in fine lectionis C. tu autem
sonore post verbum responsoriū fonsis Reutrectus
ut in aliis abbati et altari reverenter ad sedile
sum; similiter facio et tu, qui ultimum Verbum
tei can Gloria cuiusq; nocturni pronuntieris.

Lector uno abiente, ubiqueque oīa peragat
eodem modo, quo procedet. Procedat a. y. quoniam
referat, ut semper unum sustineat. Lector adgit.
Ad sacrosanctum nomen IESVNAIA Decpare
Virginis MARIE, S. P. Benedicti etc. hunc in
lectionibus, nam in alijs Antiphonis, hys sive le-
gatus sive paucis vel multis notis calendarum, fit
reverentia, seu maledicatio, circa ult. syllabam
capote delecto.

Mediocris capitii delecti et pedatis maledi-
cationalis

inclinatio tam inter sedendum quam stantem sit ad
vergj. Sitim et terribile monerit non enim est omnia
Benedictum. Benedictus es Domine. Benedictus habens
filium eum. Eodem modo ergo inclinatio fit quoties
etiam fuit locie seu sedilibus se uertitur usque Altare
aut inde usque alterum Tabernaculum. Similiter quando
in Missa inclinatio in Gloria in excelis. Dicitur.
Gloria tibi Domine; alle luangelium. In credo circa
verbis illis: Ut nemo falsus est. genitifus est in
adoratur deus. inclinatur. Item post dominum in celebrante
ordine fratres. et ad coram eis agamus Deo honoris
ac alias iuxta diversas rubricas.

Responsoria.

Responsoria prolixa in Matutinis quando in
et vice lediones leguntur et in primis Vesperis
lediones latitudinem festorum cantantur in Re-
liquis vero festis in die leditum per dicas
et finalibus diebus hinc brevia labentur.

In Matutinis ad Responsoria prolixa sedent aet
sicut sub leditibus et dicuntur ab utraq; Choro
sub Regis brevibus tunc lediones sequentibus, ita-
dem factior. Ad gloriam inclinatur.

In omnibus horis prolixi ad gloriam in
fine cum reverentia surgendum est cum incli-
natione profunda (Chorus e legione Chor) detulito
capite.

Responsoria

S. Illerburg E.C

3 Sat.

Um audi Quiries Gloria / ou Panmorala notam
Kem Landsgesodi ipse Akilia haf sind Copidera
kip idesbar off gies. D. M. N. M. M. J. S. P. O. L. O.
Sal. 180.

Parhamby Manu.
Dr. Poligofor.

Facit ipsa bone bta.
et conseruare
Secundum
tabulatio

F. Gallo

Responsoria prolixa in Vesperis duploibus et semi-duploibus cantantur. Stando et lecto capite, usq; ad Gloria. Versum et Gloria cantant duo juniorib;.

65.

Responsoria brevia in Vesperis et Lauds, quod cantantur a duob; juniorib; ad Legile festi. Directorium Rose. Cantantur. Quando uero hora non cantatur, ab uno in sedib; oib; ad Altare se uerberib; pronuntiantur. Post duodecimum hunc in anni officio 12. Sectionum immediae dicitur Hymnus Te Deum Laudamus. Postea Evangelium, te decet, collata ut requitur.

Te Deum Laudamus. Evangelium
Te decet laus, gratias.

Circa fons enim a go 3. Nosturni in Festis, et in aliis, quando Hymnus Te Deum laudamus cantamus, est solenniter in Presbyterio, huc officians accipit super pelle datum, Notam, et Plenaria, coloris tui congregatis, duo quae Ceroferas, sumunt candelabra, quae canthalit acensit, deferunt ante officiale, et illi sic paratus in Presbyterio suolo consistens, anno 12. finito, mox incepit hymnum Te Deum laudamus, quem deinde Chorus cum Organo, vel organina organo adiutorio pro testi quadam prosequitur.

Quod si non in Presbyterio cantantur laudes,

huc

tunc Officiorum in Choro in eiusdem hymnum te Deum laudans
et iba sub hymno se disponit, ut tempore hysperpetu-
cium dolam et laetitiae, pro Evangelio cantando
aceperit p[ro]p[ter]e, ab iba se accommodeat, ut cum cere-
monario et duobus corosferantibus ante finem hymni
te Deum. ante gradus altaris genuflexo, beate
addidit enim iste predicatione celebrans hunc sumere
ualeat, impetrata tibi benedictione, surgit man-
dit ad locum Evangelij, ibidem cantabatur illud
ministro librum Deum.

Sub hymno Canticis dicit p[ro]p[ter]e appollatione,
verso ad iudeam uictimis, et humiliat se Chorus ca-
tra Chorum proprie[m] inclinationes ad sanctus
sanctus sanctus. exigesit se ad omnes lecus sibi-
atis. Ad uerum autem te ergo omnes. floruit genit
ad formas usq[ue] ad finem aerei. Qui cantari ab
aliquantulum materis celeris, ab utraque Choro
resonauit. Quod similiter obseruandum erit in
oīis iis, quocunq[ue] sp[iritu]li reverentia genitudo uicis
cantatur, ita enim post finem talis clausulae,
inter pergecum, modice restretur, quatenus quod
sequitur, a Cantore in Choro ad quem exordine
spectat, comprehester inchoari, et p[ro]p[ter]e expidere,
celeri, concurrentib[us] contumacij posuit. Ut h[ab]em
ueri ueram huius hymni, scilicet q[uod] de domine
esperauit. Uerg[er] Chorus simili canebat. Quo frusto
verberat se ad Altare. Officians cantat: Q[ui]n-

uabirem

uohicum Choro Ruelle: Et cum hinc heo dum canit
nitum vel sequentia. S. Evangelij de officiis scipsum
librum separando se se att. sic ab Euangeliis Missis
ut latus in Lubrica Missalis Ramaq.

67

Sub Gloria tibi O Ne indumenta se quod sunt in
Choro ueris Altare; fronti et pediorum alijs figuram
crucis gallice in primordiis. Officidans dant prole-
quitor Lectionem de Euangelio cum honore et tre-
more. Anteiby orbi libere extra sedilia, deledis ca-
piby sic pereuerent usq ad Collectam. Euangelio de-
cantato ac fuito respondent iter. Amen. Subsequentes
nox officidans hymnum. Et cum dixerit: Te decet
laus Cloro confundante; et cum dixerit: Leo Rati
et filio ueris Altare inuidando signat se cruce
sc. orationem eisqualem in toto dicendam regredit
se Cloro ueris Clorium profunde indumenta de-
fudit capitulo, usq per via.

Eadem quoq erit ratio Raci, fidei, uertebrarum
signandi suo hymno: Te Deum laudamus Euangelio
Te decet et breuius cum apud aditum in superiore
per agitur et legitur que est dum in Presbiterio
canitur excepto quod ibi non deferuntur lumi-
naria, nec officidans induitur Costa aut Maudat,
sed in sola coloia conuenientibus.

Et Nota quod Conventus respondendo ei qui
Euangelium legit et collectam pudenti uerber
uoce qua et ille usq est.

Laudes.

Finita collecta et inso per Chorum Amen imme-
decim festis 12. sed sequuntur laudes in predicto
ab hebdomodio, id est in festis 1. et 2. classis
ab officante in presbiterio, aut ante gradus altaris.

Impositis Matutinis Laudibus cum Versu, deg
in adiutorium, mox subiungitur Gloria eodem
modo et inde quo usq[ue] regit ad Matutinum et reli-
quas horas dies et continuenter laudes, secundum or-
dinationem Benedictij Rubr. 13. de Laudibus. Vbi
Notandum quod Psalmus 66. Reg. Miseratur qui
individuum in fine modice trahendo dicitur a Cal-
tore impetrat. Sub hoc Psalmo sunt tres appositi
victoriae laudes capitibus usq[ue] ad gloriam ex-
cludent. In Cantico Benedicite ad versus:
Benedicamus patrem Q[uoniam] a[et]er caput delegavit,
illudque fedelites profundi meliorat.

Capitulum et Versiculus.

Ut supra de rito nocturno notatum est quando
dies et omnia horis fratres sunt vel sub
altare capite nudato.

Cantica maiora Benedicites
et Magnificat Sacer noster
collecta commemorationes
et Antiphona de Beata

Virgine.

Antiphona super Cantica maiora, hac est
Benedictus

Benedicti et Magis: que in hoc officio vi tpe, et sicut
in vespere dicuntur inter alios Abbas ipsemet si patr
sit, in eis absentia Prior vel superior Clericj que p[ro]p[ter]e
est. Ad hanc Cantica sunt non a populo extra sedu
ria sua varii alterum Clorum dicto capitulo regad
gloria. Ad Tequitaria huius officij. S. Hygineleison, Pater
n[ost]ri, collectam conuenit eadem modo agat, quo et in
circa Conclavem officij nocturnalis agendum est
praelocii sumo. Excepto quad non dicitur singulis sub
silencio Pater n[ost]ri, sed sole Prendens statim sequor
dare dicit vel cantat sub voce, canticis inchoatis
et audiatis, et ultima pars eis orationis ab omni
respondatur: sed libera nos a malo. Hanc orationem
sequitur collecta officij secundum ordinem sacerdos
inter legendum et cantandum collectam in laudes
et vespere te stat erectus ad Altare uero, p[re]ue mili
net Conventu[m] p[re]ue genua flectat, in ceteris vero con
format se Conventu[m]. Collectam officij si cum est festo
eiusdem vel quanto pro tempore ratiōne deconde
non sunt, semper sequuntur Commemorations seu
luttatio Sanctorum: In Quicq[ue] semiduplicibus
et simplicibus seu triu[m] letib[us]: Recipiendo a Com
memoratione de B. Virgine; in ferialebus autem diebus
a commemoratione de sancta cruce.

69

Notandum tu in ordine Commemorationum post
commemorationem B. V. semper singuletur debetere
hieri commemorationem SS. Agoston, Petri et Pauli
iuxta mandatum S. C. N. Papa Pauli V. et declaracione
S. Congregacionis Sacrorum rituum per obrendario

prefitam

prefixata leinde modo statuon vel subtronorum.
SS Benedicti: de pace.

Attendendum Collectam officij principalem Laudum et Vesperarum semper concludi. Per omnes dieciam si Commemoratio regis requieatur. Sub hac Collecta ut in alijs fieri consuevit Chorū regine Chorū stat incedat, usq; per omnes huc ad per omnes sec. erigunt se et vertunt facies ad Altare, in te Amen

Quo ordine quando et quales per annum fieri debent Commemorationes V. Rubr. e ad. n. 123.4.

Collecta Commemorationes non quam sive incedat per omnes nisi tantum cum ultima, vel si sibi in via commemoratione.

Hd Commemorationem Antiphona stat intra canticia testo capite, versis vobisq; est Regio se Chorū ad vertentes vero et vobis non incedat, sed uerba ut se ad Altare sic remaneant usq; ad finem seu fidelium.

In annibus Festis Dupliibus vero sine Vespera et Laudis se cantant et Benedicamus Deo cantus semper sub certo tono a duobus minoribus ad legit: si vero non cantatur, sed haec sive legantur dicunt ab officiante, ita Chorū Deo gratias. Ad reliquias horas dei minores sive legantur sive cantantur, semper ab officiante dicuntur.

Fidelium non quam cantantur sed ad omnes horarum hanc post Benedicamus, excepta prima et Completorio, humerosi uoce dicuntur. Dicto ab officiante

ab officiente Tidoldum et à Choro Aten regyrant se
et infra sedilia Clory versu Chorum profunde indi-
nantes orant Pater nř, Iudicium Secretō ita ut nulla eis
orationis pars neg. Principi neg. huius ab officiente
dicatur.

71

Oratio finita, et signo à superiore dato, omnes se
erigunt, et tantu' verso Altare obducente dicente:
Qui deb nobis suam facias tuus, Subiectam dilectionem
Aten. Cantore postea incepiente Anto de B.V.
qua pro tempore diuinitate decada vel cantan-
da est, ut notatur in fine Psalterij, ad statim ad
formam seu genitatem procentrum. Interquam
in diebus Quicis à primis Vesperis Sabbathi et
toto Tempore Paschali ac eandem de cale prosequentes.
Maneant autem sic genitib' Dei, sibi hominibus in
ad versus et traditentem surgente vel verso Altare
statim donec officium huiusmodi plene faciat,
et non surgunt nisi a sagittatore, completo opere Dei
segnu' deder.

Antiphonae seu Commemorationes le B. Virgine
Hoc eorum ultima runquare cantaber, preler quam
post Completorium ut infra dicter.

Oratione ante concludendam per Cim. tunc fine
legatis prie cantetur semper illa herba adiungatur
Et famulis suis ab oī adiunctitate custodi. Alio-
lata collecta et dabo vel cantraria Choro Aten
Officiale de cale: Sicutdem auxilium parcat longe
nihil dicere. Choros respondet cum tubo tripli utriuslibet
Aten Quo dicto officia quaeque iste ad firmas ge-
nerua

genua pectus, orans cum reliquis secretis: laudate Domum
o s genit .

Notandum fidelium Deum et misericordiam suam
orationem semper eadem more, nisi Antiphona cantetur
legi debere. concluso tercio officio, commemorationis
et missalis suffragiis, si fieri debeant expeditius, et
hymnus vel salve mutata ac recitata salutare Ageli.
a (Quel saltem iest Matutinas laudes ac Comme-
morationis, ut ad nullas alias proterea floras pleca-
tur) datog connecto signo à Presidente surgenles
exceant cordis vici et viaj i reverentiaq; soli-
tary ad ingressum Clari superius decessibus fastigie
pergant cum solemnio ad loca sua.

Sic ad o s floras terminatur officium ubi alia
non sequuntur flora, ut dicitur de oratione sonanda.

Prima.

Qualiter Prima sit agenda Ruth. brev. 15.
1. 1. 2. 3. et proterea ex initio horarum gregorii ad
Matutinum superius designato decesserit.

Preces sub Prima.

In precibus vero ad Irenam & temporis dicer-
schele recitandis: Notandum quod ad ultimam
petitionem oratio finita est ne nos die credo
in Deum non revertat se ad Altare, sed in Regio-
ne Clari stante in dñe profunde ad ea que
secreto dicuntur, ad ea uero quae clari legantur
sonberethi. quando autem genua levigata sunt dicuntur

inferior

inferius. Ad illum articulum Symboli Apostolici Carnis
resurrectionem esse erigitur stat Gloria contra
Horum ita Malibemini decretum.

73

Hebdomodaris cum adit versus adiutoriu[m] na[m]o
tam op[er]e, quam aet[us] signat se signo crucis maiore.
Quando Confiteor pronuntiabitur tam officiale qua
reliquid est stat ueris multib[us] e regio[n]e non
alternativum Confessio[n]em facienter, quem dum Heb-
domodaris prior fuit, profunde inclinat ipso signo,
inclivis permanet donec a tota congregacione
et misericordia sua. Si dubius absoluto. Absolutione per-
cepta erigendo dicat amen. Hebdomodaris ab-
soluto tota congregacione idem profunde incli-
natio[n]e eadem Confessionem eadem modo pronunti-
usq[ue] ad absolutionem officiantis et ad indulgentiam
signat se, tam op[er]e pronuntiata, quam reliqui signo
cruis maiore, et dicto ab eis amen ueris multi-
bus ad Altare officiantis dicitur versus, signare.
Ecce exaudi. Ecce uolsum. Hic uero temp[us]. Vobis
et habeat se sicut superius in laudibus ad collectam
principalem determinatum est.

Certis etiam locis in confessione sit pausa sibi:
B. Iohann[es] Baptista; oitis sanctis; verbo et apere;
maxima culpa: B. Ioren[us]; apostolam omnes sanctos.
Post uenodiamq[ue] ad Horam non dicitur sed dicitur

Martyrologium

Lector martyrologii post Generaliam dedebit agisse

Ave

Itans apud legile in medio Cenac, legit Mensis Luna
 et Sanctorum diem sequentem. Sub lectione Martyro-
 logij redit te deo capite. Ad reliquia que sequen-
 tur S. Maria. et Cenac in adiutorium. et post se
 ad Altare libere in via sedilia stando, usq; ad suum
 glori quod oes incipiunt, et absoluunt sub quoniam
 solito incedunt, usq; ad finit erat quod cum in-
 cipitur exigit se clista eredi e regione Cenac
 manent donec absolvantur. Ad Kyrie eleison statu-
 roris ualibus ad Altare, et dabo sacerdoti regis-
 trales sunt incedunt Chorus uerbi Chorus utq;
 dicatur Et me nos quo audito exigit se etre-
 citores intramulsi per horas. Respicce. Utria.
 Exequitor collecta diligere, sub qua incedendo
 se sacerdos usq; ad orationes suas fieri concensit.
 Officiis cum dies lucis exigit et reuerberat
 se ad Altare, siq; uerbi manent usq; ad fidelium.
 Interim dum collecta pronosticatur, Lector
 Capituli accedit ad pulpitum mediij Chorij, et ea
 tenita sicut benedictionem modo et ceremonijs
 quibus in Matutinis peti conseruant, cui Superior
 Marii statu benedicit. Quia accepta, legit clavis
 et distinxit Capitulum iusta normam in Ital-
 iero posse Ardianam fer. 2. descriptam: ad tu-
 aut facil inceduntur, et reuerberat ad suum
 sedile.
 Adiutorium, benedicta p*ro*^{te} benedicit et fidelium
 non ab ostendente vel hebdomodario, sed semper

a

à superare, qui praeceps est ipsa Abbatie, Priorie etc.
dicitur. Notandum quod Malibeni conclusum File-
tium hoc in loco decendit esse idem tono cum praece-
deribz. Id est post fidelium per Chorum Amen, sequun-
ter statim vir Ame: ac Or. cum collecta et reliquis
fidei in fine laudem Mahibetiarum designabam.
est persoluenda. Quibus finibus et signo à Superiori
dato iter ad Capitulum, secundis praecedebit, so-
litis reverentibz ut supra notatum est. Nisi etiam ista
canonica subequatur ipsa hunc illa finita acce-
deret Capitulum.

75

76

Cum Prima canitur hunc etiam canitur Martyro-
logium. Premita vero et reliqua resalutari. Mar-
tyrologium si post officium S. V. legendum sit, legitur
vocis Hora canonica, non officij S. Virginis.

Capitulum.

Capitulum viri et viri in quaestu crucifido
facient reverentiam accedantq; loca sua et dent
versus multibz è regione Marq. Locis ergo suis
constitutis meipat officias commemorationem
cum. Choro respondeat Amen. Lector Martyrolo-
gij legat vocis de peccatorum ē Thanatologio pro-
sequenti die in scriptorium. Quibus pronuntiatis
Officiis dicit: Requiescant in pace. Et del Chor
Amen. Postea cantor vel suonator imponeat statu.
Et propositis. ad quem tractat Chorus vocis Horum sedo
capite Ad oreum parvum ostendit in deponit ad
lectionem vero Regule sicut ab: Lector diebit: Cu aut
Tidet Chorus eis gratias. Absolutis inde agendis
et exhibitis;

51

et exhibitis crucifixo reverentis rursum vix et vix
egredieretur, et ad loca sua cum sacerdoti reverenter.
In Capitulo omnia decanter indirebim.

Tertia, Sexta, Nona.

Dispositio Horarum istarum intelligitur ex hunc
hunc 16. nec ergo est ullorū dispensatione, cum initia
sit reliquias Horarum communia; Hymni semper
idem. Excepta festo Pentecostes, et per eis oda-
vam cum dicitur Aenei creator & p̄s et Psalmis pru-
dencibale dicerum, tempe diebus dominicis et festis
secundis) per reliquias dies septimane semper
quos idem Psalmi, Antiphonae Capitula, versus
cum collectis pro qualitate officij. Conclusio leta-
ndarum orationum ceremoniarum, commemo-
ratiōnis B. Virginis cum reliquis ut in Laudib⁹.

Nota tu Antiphonam ultimam de B. V. post Be-
dicātiōnē non dicendam sequente alia hora, sicut
sit in diebus Letiendorum, quando Tertia Connecit
ordine, et in Quadragesima, cum festi Primarii
de Tertia et Sexta; Nec etiam quando cum Offi-
cio diei subequitur officium defunctorum vel
Psalmi scandentes, aut Letanda. Negetur
quando post aliquam horam immedietate sube-
quiter missa, sed post omnem calendas subequitem
et ultimam horam de laudo vel pro temporata
conditare genua flectendo.

De Missæ Officio

Congrētū accommodat se quantum fieri potest

celebrari

Celebranti quoad quatuor stationes, genuesfestiones.

77

Hæc rubrica præcipue notanda, quantum fieri per ratione Cantus et Ceremoniarum.

Introitum dum Cantus Seniores et postissimum Officii penes se habeant libros Graduale, Hæc resuere et præcessim inferioris Chori, apud Stalpum ad Cantoris Menteram et Ordinationem cor de libro cantabat. Cantores diligenter superiorem Chori pro moderatione cantus observabantur. Ad Introitum qui in sediliis fuit e regiæ Chori versis uulnibus vel ad Gloriam in excelcis. Tantes manebant. Quando in Gloriam patribus. nos verum Introitum cantari sit indictionis a toto Choro. Nunquam ad Introitum nisi feria quarta Maioris sibdominalis cum canit. In nomine Patris ac genio Hallelaher. tam in principio quam in repetitione genua Hallelaher.

Ad Kyrie: denudent capita; et Aens aëron adiretus à podio semoti versis è regione uulnibus, et ipsius alternatio monies cantorū sita ut Chorus in quo incepitur quatuor signet: interposito temel Christi: alter vero Chorus ibi ducat kyriecl: interposito bis Christi cl: tertiūm in kyriecl: Chorus quem contingit ex ordine incepit et concurreat alio Choro finient. simul Gloria in coelum est. Credo licet alternatio Chorus decantet per versus suos, concurreat in fine in final dicoles Amen Trinitate ult. Kyrieclleton concertant uulnibus ad Altare. Sacerdos duxerit Gloriam in excelsis dum cantor incepit et in terra rapt reducant uulnibus et Aens seruit ante sub Kyrie. Cum autem duxerit, Adorans

2e

78
profundig.

adoramus te, genitrix inclinans se ad uerba genitrix agens
tibi. Ad Iesum Christum, et erigendis se ad coronans te,
ubi primo loro dicitur, et iterum dum circa sacerdotem symi-
repetitur, et ad suscipe deprecat:

z. 4

Finito vero hymno conseruant se ad Altare et qua-
do ante collectam aliquam dicitur, flectant genua.
omnes genua flectant, et ad Lectern, erigantur et
debet more solito inclinari usq; ad per omnia. Sacerdote
autem uerente se et dicente dominum nobiscum;
oec deest versus ad eum capita sua humiliter,
et statim ut uerba sicut finierit se erigentes. Sipi-
natur factior quodcumque haec salutatio a sacerdote
in Missa sit ad Consecratum.

z. 5

Post oremus oec redireb; ad iunctum facilius stet
indipendit ut premisimus usq; ad finem 3. e collecta.
Ad collectam 2. et 3. Missa ad Commemorationes
et Suffragia stet reuersus Altare detedicit capitibus
fende postquam credidit uerbi ad Altare, ultima
collecta responderunt sonor ledebat oec intensa
addeatur.

z. 6

In Missis anni feriarum ad uento, quadragesima,
Quatuor temporum et Vigiliarum que remuntrantur
ac in Missis defunctorum, genua flectant ad orationem.
Quando 3. e collecta cantatur solemniter haec aliae
subsequentes, que non possunt omni; eundem tonum fa-
bentur.

Eustola Graduale Tractus,
Alleluia, Sequentia

Dum

Dum canratur Epithola vel Propletia, graduale
aut Traistro vel Alleluia cum versu et sequentia sede - 79
aut Fratres: sed genua flectunt ad sarcina
Palmarum, et in Prosa de S. Cucce. ad illa verba
in Epita: In nomine patris genu flectar. ad versus
Adiuva nos. et ad versus Veri sancte Sedis. secundum
prescripitionem et rubri: Missalis. Quod et de sequentibus
cantando observandum.

25.
26.
27.

Evangelium.
Finito autem Cantu, Convenerunt uerbi facies ad Altare
cum Euang: et procedens ut est voluntate. et Inni-
tium, vel Lectionaria S. Evangelij, canitur. Atque li-
berie extra letitiae uerbi Altare detulit capite:
ad Gloria filii. in dñe, segrales se cruce sive
ueri manent, donec fundatur Evangelium.

28.

Sub Evangelio sunt genuflexiones ad illa verba
in Euang: Nativitatis et in fine Messe, Et uerbum
caro factum est. Et in Euang: Epiphania, cum natus
est. ad illa verba. Et procedentes adorauerunt eum
Et ad illa verba Evangelij feria post quatuordecim
Quadragesime. Et procedentes adorauit. Et quando
legimus Passio ad illa verba: expirant vel emisit spum.

Credo.

Quod si Credo in unum Deum, dicatur, Cantore
subiungente statim omnipotentem uerbat se Chor
et Choros et de stirps stantis suis. Ad uersum autem
Et in carnibus est. remoneant a pedio acudantes capi-
tibus, et sic stat usq; ibi. Et Nomen factus est.

Fine

hunc ates procumbant super formas seu genitoparia,
leuibus se ad Crucifixum dicentes simul adorantes, incli-
nantes et ad Clericis ceteros perigant se.

Offerorum.

Finito Symbolo ad patrem uerbum, reducant facies
ad Altare, et Cantore incepiente offerendum uerbum
se Sancte sicut ad Patrem omnium Misericordia. Cantato uero
Offerorio, et redactis iterum ad Altare uulnus agita
maneant usq; ad Sandu.

*Alar in Ecclesiis
C. 20. 15.*

Notandum tu cum in diebus Festiis 1. & 2. Clavis
incensatur Altare, officiant Abbas atque Chorus et Mi-
nistri. Hoc est uerbi uulnus ad Altare. Tunc solle
ad uerbum offerenda mortuorum; Hostias et precia
sibi dñe laudes offerendo, uenturam ad Altare.
Sacerdote cantante Gratias agamus, et in Pro-
fessione supplici voce dicentes, humiliant capite sua
uersus Altare.

Dum Cantor incipit Sandu reducant facies de
Altari, et stent sicut ad Resurrectionem. Sandu quoq;
per uices canitur; Ita nimur ut primum Scholus
Cantor canat, secundum alter Chorus, tertium Sandu
Orae Sacerdotis rurq; Cantoris Chorus. Treni sunt
ali, alterius Chori Cithar imponit. Deinceps uerum
prior Chorus. Benedictus uerum alterius Chorus alia
Gaudia uero dei uerbi Chori simul castando sunt.
Ad Elevationem Venerabilis Sacrae uerbi Altare
genua

genua flectant deuotiori et contemplationi vacantes,
usq ad Pasco Domini. Ad quod signat se, fronte pari,
et pediori pollice dextre manu figuram Crucis im-
primentes certimacq sanguines, et reducatis ad mucorem
multiqz, et Antes regiope fiant ad Agrecol: decan-
tantes Agreg dei, per uices suatu: sanguis tertio
repelendo. Quando ultima pars Agreg dei bona
nobis pacem canit, Virg: Chors suetu in alijs que
in Nossa uideamus cantantes in ueru absoluuntur.
Quo percantabo si nondum confundauerit sacerdos
aut si forbe communicatur fiant, iterum genua flectant
recumbentes ut prius, donec Minister figura fecerit
cum angulla, quod ad secundam fauere abliuorū
ut si prædictus citius figuram faciat propter propria-
tam Communionem, nunc surgentes sunt ad libras
decantantes Communionem.

81

Omni tempore dum ad Missam Conuentualem
fit Eleccio Corporis Domini, calix cum sanguine,
item dum Trinitate Sacra Communionis praesidetur, et
dum ministrum Domini Corpus sibi in vaso report-
uatur ad Altare, vel aliunde extra Ecclesiam deferit
vel referit in locum suum, fuit in terram genibus
deuotissime adorantem, quem sub altera specie
ibidem non dubitabat esse presentem. Similiter foris
Ecclesiam ubilibet existentes tam Conuentuales
quam Sacre ad Eleccionem Missa Conuentus
figno sibi inservante, flectendo genua creant.

Propter Eleccionem vero per Communionem,
qua fit ad priuatas Missas, trahet in Choro gister,

pro epere

pro opere bei congregati, salibum, ceremoniis, ritum
inibi mutare non coguntur nisi quod sub officio vel
Psalmodia non apparetur. Hanc delectus Capitulorum ad
finem supra dictae Elevationis.

Tempore Paschalis post Elevationem erigunt se
caelus uerbi Altare usq; ad Communionem. Ita Mole
mij.

Orationes post Communionem

Idem quod in orationibus ante Episcopam observandum
ad Benedictionem sacerdotis ad formam genae fidelium
de techo capite. Data Benedictione se erigant, et
techo Evangelio salim signo a superiore dato prostra
subsequenda, orant secreta Patrem, et Ave Maria
Quam sancti alias Horas ut supra daturum est proce-
quuntur.

Notandum. Hanc summa missa dispensationem eos
potissimum tangere, apud quas peritorum copia,
loci seu horae qualibet, et alia requida inuenient
celeri uero deuotiori quantum fieri potest accommo-
dant.

Vespera et Completorum

In Vesperis omnia fiunt ut in Laudibus.

Post Collationem cum ad Templum pervenirent, et
præ aliquo more solito flavis genibus orant antequam
dicuntur Iudee Domine. ut sit quanto etiam non si-
nister callatio. In Completorio ad Iudee Domine.
et per Vesperum usq; ad Patrem qui stat delectus
capitulo. Lector rebus Benedictionem habet se in
vitis recens in Matutinis de Benedictionibus determina-
tum est. Ad Patrem ut profundi chorus versus Choru
se dedicat, nisi genua pro tempore sunt in alijs

Horis

Horis fletenda sunt ut in feria dicatur. Confiterut in
Prima. Reliqua sua per annum ut in Eccliesio dedica-
tione tempore eadem habetur.

83

Id Benedictionem ultimam Benedicat et custodias
genitifstant (Si etiam ad sequentem Antiphonam genere
fletantur alias sunt. Superior in tempore benedictionis
Benedictione accepta immediate sequitur Antiphona
de B.V. cum sequentiis ut supra in Laudibus distinetur.
Qua finita dicunt aet fletis genitibus, aut secundum
tempus profundi inclinati salteri, Ave Maria
Credo in Deum: et postmodum ad sonitum can-
tus Ave Maria ut superius ad Laudes; et conse-
quenter dato signo a Precedente surgentes excant
egressi vero sunt ordinatae foris ostium prebolan-
tes aspersorum aquae Benedicte et Precedente frumento.

De Officio B. Virginis

in Sabbato

In omnibus sabbatis per annum extra Aduentum
et Quadragesimam, ac nisi quatuor tempora aut
vulgaria occurrant aut ostendat, aut aliud festum
sive officium aliusq. dñece infra hebdomadam
sonendum impedit, semper ostendum sit de B.V.
eo modo quo sit de festo simplici, quemadmodum circu-
frem breviarij depositum. Et festo aut simplici
in sabbato occurrente fit tantum commemoratio
officium in summa misse de B.V. duplicitate cum
pulse organicas ad semper habetur. Et hoc
officio per soluendo V. rubri. generales breviarij
et rubri. Specialem in fine missae officio praedictam.

De Officio parvo
B Virginis.

Officium parvum B. Mariae non dicitur quando fit officium in let. nec in vigilijs Nativitatis Domini, Epiphaniae et Pentecostes nec in ferijs maioris Novembris, nec in feria 6ta post Octauam Ascensionis Domini nec in sabbatis, quando officium fit de S. Maria, quibus diebus omittitur a primis vespereis et in vespere Nativitatis à Matutino.

In officio parvo B.V.M. idem servetur quod in alijs horis canonici quod maledictiones et genitificationes sic Molt Semij. Cum dicitur in Choro in Matutinis et in Vesperis exponitur officio deo, in alijs horis posponitur. Hoc officium semper humiliori voca recitatur quam hora canonica. Ad Ave marie Alta. fice dicatur in officio regulari, fice in officio de Comunione sacerdos genua flectens. Ad principalem Maledictionem cum dicitur Ave Maria, dicitur pat pro prima uoce genua flectens.

Norandum autem quod uideung. inueniuntur Angelicae salutationes pro maledictione. Ne o breui Atra uel versuulo recitantur.

Ad gloriam patris uideung. dicitur in hoc officio modice in deposito omnes. Similes suedentes Benedictiones in Nocturno eiusdem, usq. tractamen uel uelut Cantibus flora Regulari. Laudes enim B. M. V. concluduntur in mediate nocturno eis officiis et finibz aucta nocturno Regulari. Maledictio ad Cantica Evangelica, Benedictio, Ray-

Magnificat

Magnificat et Nunc dimittis, superior Chorū intereat.
Notandum autem quod in medijs versuum Hymnorū
et Psalmorū huius officij ex more fieri concrendū
paucū tempore, quod et similius in officio De-
functorū, Psalmis solemnitatisibz, Gradualibz
et Ceteris qua pro tempore direxanī dicitur in
Conventu obseruantur, excepto Psal: Miserere domini
legitur post repetitionem pro Gradualibz adhuc
abientibz ad Chorū, id quily plena obseruanda est
paucū. Sub Cantibus Evangelicis hanc abeit, appella-
tione, et discesserit. Altera v. i. Antiphona officij.

85

Septem Psalmi Psalteriales

cum Litanijs.

Dicuntur flexis genitis in oībz 6. tis ferijs Quadra-
geundā, grandis officium sibi de Tertia. Litanei autē
enīmīs septem Psalmis dicuntur in Litanijs maiorijs
in Testo S. Mathei, et in oībz ad eis Rogationum. Di-
cuntur autem in Quadrageunda in Coro, & grandis
hora quarta iuxta Tabula. Extra chorum pro op-
peribus ibi temporis.

19.

Psalmi Graduale

Dicuntur in Quadrageunda terza qta cuiuslibet
Hebdomade, non in pediba aliquo Testo 12. Iob. In
Choro istam hora Quarta iuxta Tabulorum
Indulgesciarum.

Quelqua ex Rubricis Psalmis insertis.

Officium

Officium Defundorum.

Dicunt Extra temp[us] Paschale prima eius mensis
 die non impedita festo 12. Iun. vel in die infra
 Octauam, aut qua Sabato in hac talis; alioquin
 prima die non impedita. In sedente autem et
 Quadragesima feria 7. cuiuslibet hebdomada
 similes non impedita. In choro ordinariè
 per annum diebus post officium diej, id est
 vespera post vespere, et Matutinum post laudes
 diej, nisi alia sit consuetudo Ecclesiarum sicut
 in hac Congregatione Alsaciæ concessum habere
 similia officia à scandis hora quarta in
 Quadragesima. Extra Chorūm vero pro opor-
 tunibile temporis.

Complementum ad Statuta.

87

Sedendum est in choro sub Matutinis et sub Laudes non cantatis. item sub officio B. Virg. et defunctorum, ceteris omnibus sub horis statutis.

In eynsa chori ab Horis sonor procedant Juniores propria disciplina; ad locum tamē capitulare marie post primā nocte et ubiq̄ recepto non procedant Senioris.

In prima et tā classis fōris eodem modo pulsatur, neque ad utraq̄ usq̄ et Matutina ficit signū primū duabus canzans minoribus, tām duabus maioribus. ad secundam sunt dīc signū primū una confusa, tām duabus maioribus compunctiones sunt aneribus canzans; ad primā canoriū tād later primū signū una minor, tām duabus maioribus: in fōris maioribus: ut fōssi per annū extra compunctiones primū signū ad utraq̄ usq̄ et ad Matutina ficit una minor, tām una maior. Ad Laudes sonor compunctiones eodem modo, et ijs canzans, quibus ad Matutinas s̄us dīc:

Transfatur reverentius per noctitū quatinus nullus alius inde merat. Deinde in diligendus ē es modo, quo intellectus à presentib⁹ uidelicet, et tā primū anno quis permittit ad diquel monasterium transire, sed solum, qui egeno mutatione aeris, aut alijs membris trahentibus modo hanc ipsi isto, neque duob⁹ diebus habita non, et quādā fuit ē anno, et quātūlib⁹ vñdij,

et in mensa sumptus, et forculis adspiciatur, si comoditas sit:
 Et cum aliuncti eius monasterij sicut dormitibus possint obiecta
 a superiori licentia, nec tandem ultra viages emaneant habe-
 ent in mensa respectum, sed in excesso de ratis remuneratio,
 et collatis alijs conuentibus se quis effugient. Lasso bilis
 mestri omnia, et tractent in ostendis, ut conuentibus
 socij si velant.

Benedictio et gratiarum actis mensa facienda sine auctoritate
 etiam tam per modum pallerii, eatus in plenum, vel alio pali-
 mo tempore congruo, ad chorum, vel si dominis dicitur, ad plenum,
 tam post caria, quam post prandium.

Tardius venientes ad mensam sic se humiliant ut inclinati
 se stant ad mensam Abbatij seu Presbiterij in rebus, atque auctorito-
 signe vestri accedunt dictam tam tarditatem, nisi pauci di-
 mittant ad suum locum, ubi benedictione mensa fuerit.

Signum datus ad benedictionem mensa huc ratione congregatis
 numeris in refectorio FF. Abbys uero Presidentis det signum.
 pale, quo prudenter Hebdonadumq; ad ieiunandum Benedicti-
 cire. Lector mensa res publica invenit legem inter plenitudo,
 si expectet signum a Presidente Lundis cultro; circa fine
 mensa dato iterum signum a Presidente esset legere propter
 plenitudo leuantum modus. Denique quando Proses cultus ut
 sunt, det iterum signum dicens vel manu, dicit lector Tu
 autem Domine, suspirat modestie.

Dicibus dominicis et festis, etiam in fere celebratis, nec non
 in primis et secundis classis, Salve Regina, vel alia preuester

per Octoiphona est cantaria post Operas.

89

Nemini quidem iubetur laudamus tamē si fiat, major-
ēm ubi melior est omnino ita, ut prior laudes discur-
sus, et ne chorus huminibus evenerit aut quod populus
maioris disciplinae non coadiuat, in Choro habet aliquod Posi-
tum aut Regale missarum, ad quod quandoque missa carat,
ne tempore superioris horae ascendat.

Si una tantū feria sit in septimana, fiat summa feria
in Directorium de Trinitate, nisi sit menstruum p defunctis,
si plures feriae, fiat etiam de Patronis. Cetera in Missale.

Totio die post festū oīum Monachū nouemb: aut
eo impedito, alio subsecuente non in ipso die fiat summa missa
cum missis vespere & noct: et laud: defunctorū pro moni-
bū & fratribus eius Monij defunctis, ac eisdem & conuentualiis
ac benefactoribus; quare oratio prima sit, Deus q̄nd fayest:
zā, Deus misericordia larg: Etia, filielium.

Quando Breuiarij, et officij B. V. Rubrica discrepat, sequentur
et Breuiariū v.g. Breuiariū ponit unū Hocer: in Anniversa-
rijs FF. officium tres.

Omnia Capitula, etiam ordinaria post minit caninam
habent solita, licet non dicatur ad ipsa, gloriatur & felicitatio nostra.

90

Post capitulo anale duis officiis cantandis conuentatis, et
tunc pro defunctis, alterum de D.V. pro viuis; atq[ue] singuli con-
uentuales sacerdotes easdem missas ministrantur.

91

92

93

94

95

96

97

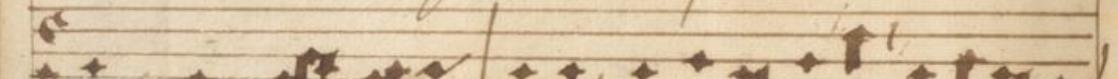
genuano ad strophionem.

66

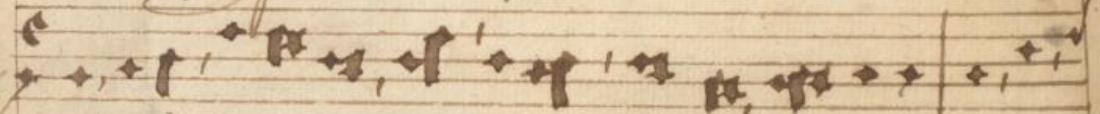

Veni se filij audite ne timore Domini docebous.

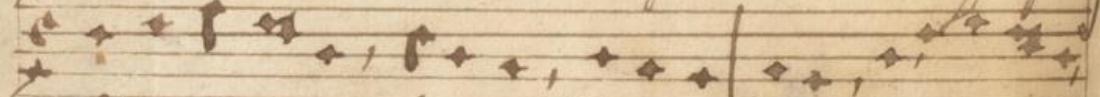
Sicut de Spiritu domino.

Veni sancte spiritus tuus, Reple tuorum corda fidelium.

et tu spiritus in eis agne accende, qui per

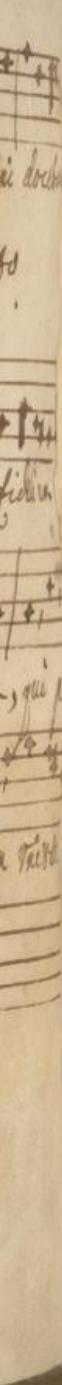

diuersificatam linguam coniunctus gentes in unitate

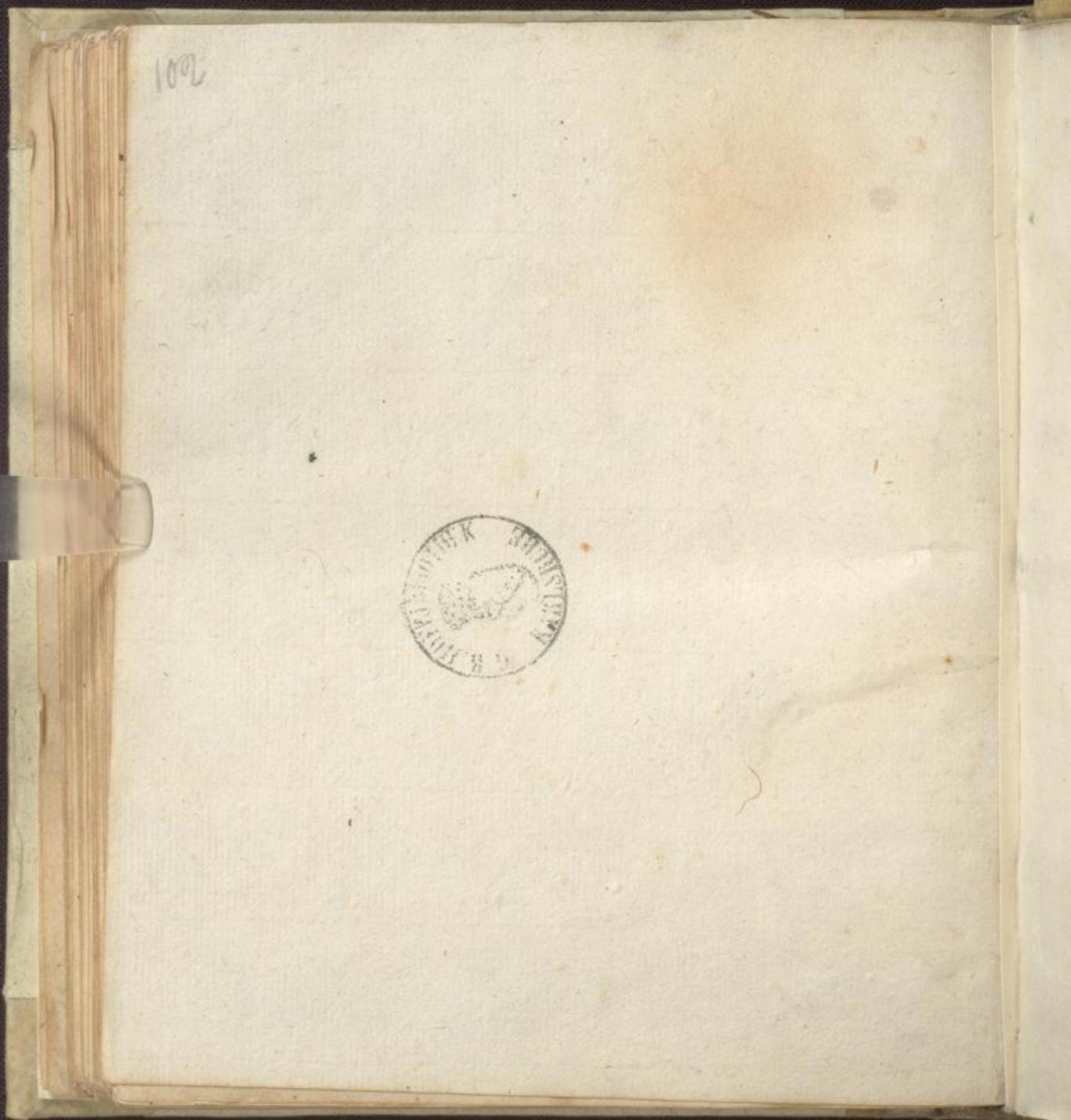

fidei congregabis.

99

107

103

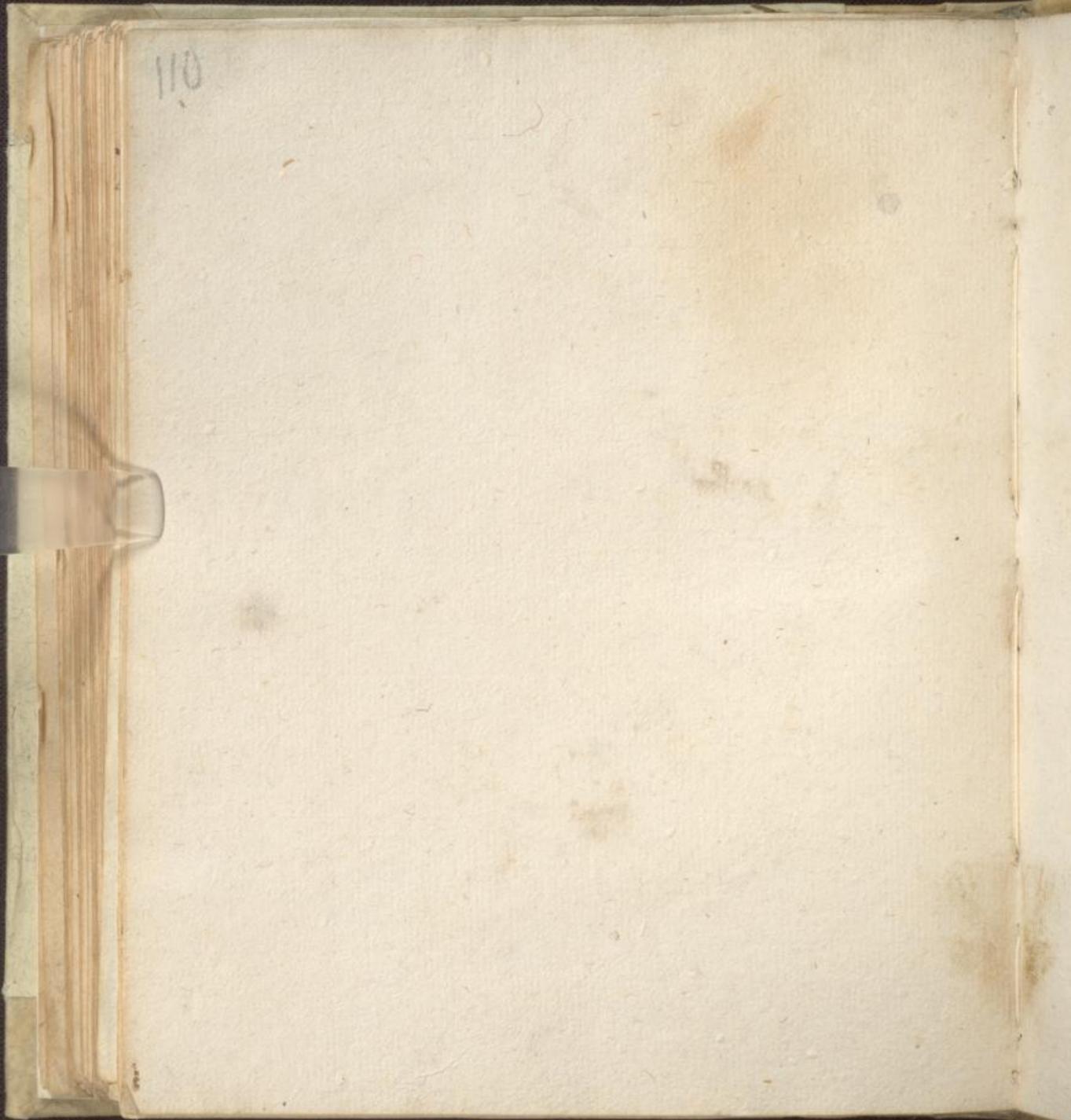
104

105

102

108

109

111

112

113

114

115

116

Sum Minu¹ d. Eras

X 7. + 1458. + 116 7. + bzw 18.

18,5 x 15 cm

